

Oríṅá Jono nìwìnrì wfá wómìxìṅpìrìní.

Rfáwamìṅf rìpì, “Wfá wómìxìníṅpìyì” rìníṅpì Jono eanṅpìrìní. O Jisaso wiepìsagowa worìní. Jisaso rìxa aṅfnamì nìpeyimáná xwiogwí aga obaxí nìpwémáná enáná Jono nìṅweanṅsáná rìxa xweyanṅf nerì pìrìṅwí bimì xegí yoí Patìmosìyì rìníṅpìmì gwí ṅweanṅáná Gorìxo oríṅá upáraná Jisasomì sṅwí wìnrì aṅfnamì nánì nìpeyirì amìpì Gorìxo tṅf e imónìṅpì sṅwí wìnrì amìpì rfwíyo xwíá rìrìmì imónìṅfapì sṅwí wìnrì Jisaso Setenomì xopìrárf winṅápì sṅwí wìnrì nerì nánì rfáwamìṅf rìpì nìrìrì eanṅnìḡnì. Sìyìkí Jisasoyá fà rìpìrfáyí re oyaiwípoyìnrì nìrìrì eanṅnìḡnì, “Agwí ríná xeanṅf neaímeaarìṅagì aiwí áamá e neairo Gorìxomì sṁmì tṅnì wirowarìḡfáyó o anìpá wimìxìnfà enagì nánì nene enì pìránìṅf nìxṅdìrìṅpìmì dánì xopìrárfìṅf owianeyì.” oyaiwípoyìnrì nìrìrì eanṅnìḡnì.

¹ Xwíyíá re nìrìnrì eánìṅpì, ayí amìpì rfwíyo aṅwí e nimónìṅfapì nánì Jisasi Kiraiso sṅṅánì nimìxìrì wfá wómìxìṅpìrìní. Gorìxo áamá xfómì xìnáíwánìṅf nimónìro omìṅf wiilarìḡfáyó wfá owómìxìnrì wíwapìyìṅpìrìní. Apì Jisaso xfómì omìṅf wiilarìṅf Jonoyì rìníṅo tṅf e nánì aṅfñajf xfóyáo urowárenapáná oríṅá ikaxí urìṅpìrìní.

² Apì wìnrìṅf nìpìní xwíyíá Gorìxo urìṅpìranì, Jisasi Kiraiso woákṅkṅ winṅpìranì, apì nìpìní Jono áwanṅf xìxenì rowiáronṅfìrìní.

³ Amìpí apì rìxa aṣwì e nimónìṣíá eṣagì nánì áamá xwíyíá re wíá ómìxìnìṣípì íá róíá gíyí gíyí yayí aṣínami dání imónìṣípì winìrì áamá ríwamìṣí re nìrìṣìrì eánìṣí rìpì íá roariṣagíá aríá nìwiro xídíá gíyí gíyí yayí aṣínami dání imónìṣípì winìrì eníárinì.

Jono Jisasoyá sìyikí imónìṣíáyí wé wíúmi dání waú nánì payí eaní nánìrìṣìrì.

⁴ Jononì Jisasoyá sìyikí wé wíúmi dání waú Esia pìropenìsìyo ṣweagíáyíné nánì ríwamìṣí rìpì eaarìṣìrì. Gorìxo —O anìṣí íníná ṣweaṣorìṣì. Eṣíná dánì ṣwearì sìnì agwì ṣwearì ná ríwíyo anìṣí ṣwearì eníorìṣì. O wá seawianìrì nìwayìrónìro ṣweapírì nánì seaiirì éwìṣìṣìṣì. Kwíyí wé wíúmi dání waú íkwiaṣwí seáyì e imónìṣínamì Gorìxo éí ṣweaṣe ṣweagíápi enì wá seawianìrì nìwayìrónìro ṣweapírì nánì seaiirì éwìṣìṣìṣì.

⁵ Jisasi Kiraiso —O Gorìxo gí íwo áamáyo wíwapíyíwìṣìṣìrì uowárenapáná xìxèṣì nìpìṣì nìyárimì mìṣí winìṣorìṣì. Áamá xwáripáyó dánì wíápìṣìṣeapíríá nánì xámì wíápìṣìṣeapìṣì. Mìxí ináyí xwíá rìrìṣì ṣweagíá nìyonì seáyì e wimónìṣorìṣì. O enì wá seawianìrì nìwayìrónìro ṣweapírì nánì seaiirì éwìṣìṣìṣì. Omì —O dìṣí sìxí nìṣeayìrì negí íwí yarìṣwápi yokwarìṣì neaimìṣìrì nánì neríṣá xewanìṣo nìpèrìṣípìṣì dánì gwíṣìṣíṣì nìroayìṣorìṣì.

⁶ Áamá oyá xwioxíyo ṣweaaníwaéne neaimìṣìrì xano Gorìxoyá apaxípánìṣí imónìṣíáyí xío tíṣí e

anani páwiarìgíápa nene eni anani páwipaxene neaimìxìrì enjorìni. Omì anìṅfì miní íníná nínì seáyì e umero ínimì wurínìro éfìrìxìnì. Apì e imóníwìníḡìni.

⁷ Ai, o agwí t́nì wepínarìṅagì áamá nínì sìṅwí wìníro omì pìkìgíáyì eni sìṅwí wìníro epírfárìni. Xwíá rìrímì áamá gwí wirí wirí nínì omì sìṅwí nìwìníro ṅwí numieáa upírfárìni. Ayí neparìni. Xìxeni e imóníwìníḡìni.

⁸ Ámíná Gorìxo re rarìni, “Nionì anìṅfì pìrì tìṅweañáonìrìni. Eníná dánì ṅwearì sìnì agwí ṅwearì ná ríwíyo anìṅfì ṅwearì emíáonìrìni. Wa nionì t́nì xìxeni mimóní ení sìxí eánìṅáonìrìni.” rarìni.

Jono Kiraisomì orìṅá tewínìṅfì nánìrìni.

⁹ Jononì —Nionì segí sérìxímeá wonìrìni. Jisaso t́nì nawínì níkárinìrìṅfìpimì dánì rínìṅfì seaímeaarìṅfìpa nionì eni nímeari oyá xwioxíyo ṅweaarìgíápa nionì eni ṅwearì xeanìṅfì xwámámí wiarìgíápa nionì eni axípi e wirì yarìṅáonìrìni. Nionì Gorìxoyá xwíyíá wáí urìrì Jisaso Gorìxo nánì neaíwapìyìṅfì áwaní urìrì yarìṅagì nánì pìrìṅwí Patìmosìyì rarìgíápimì dánì gwí nìyíáná nìṅweañìsáná

¹⁰ śá Ámínáo nánì kíkíá ṅweaarìṅwá wíyimi Gorìxoyá kwíyípi nìxìxéronáná ríaiwá bì ríwímì dánì pékákí nìrìnìrìnìṅfì ení t́nì rínìḡagì aríá re wìṅanìḡìni,

¹¹ “Orìṅá joxì tewínìrìpi bìkwí wìnamì ríwamìṅfì nearì áamá sìyikí Jisasoyá imónìgíá wé ẃúmì dání waú imónìgíáyì nánì —Wìḡ aníyí xegí yoí tìyírìni. Epesasi t́nì Sìmena t́nì

Pegamamɪ tɪnɪ Taiataira tɪnɪ Sadisɪ tɪnɪ Piradepia
tɪnɪ Reodisia tɪnɪ ayɪrɪnɪ. Anɟ ayɪ ayɪ tɪŋɟ e nánɪ
wiowárɪrɪxɪnɪ.” rɪnɟagɪ arɪá e nɪwirɪ

¹² maŋɗ e nɪrarɪŋɗɔpɔmɪ sɪŋwɗ owɪnɪmɪnɪrɪ
nɪkɪnɪmɔnɪrɪ wɛnɪŋɗ ɛáyɗ wɪnɪŋanɪgɪnɪ. Sɪŋá
gorɗ tɪnɪ íkwɪaŋwɗ imɪxɪnɪŋɗ wé wúúmɪ dánɗ
wáu uyɗwɗ ɲwɪrárɪpɪrɪfá nánɪ mɪdɪmɪdánɪ ɛ́
nurárárɪnɪga punɪŋaqɪ nɪwɪnɪrɪ

¹³ ikwianwá éf nurárariniga puniníyo áwinimi
ámániní imóniní wo ronagi wininaganiní. O
rapirapí sepiá síkwá ayo t́nín rítí ininí wú
yínirí iríkwíniní śnáj gorí t́nín imixininípi xegí
úpikwíyo xwinamíyaiwí irónirí nemáná ronagi
wininaganiní.

¹⁴ Xegí mīnǵí tǵnǵí dǵá tǵnǵí apǵá nǵwerǵnǵá sipǵsipǵ
fǵnǵnǵí apǵá xǵáwǵí weǵrǵrǵí xegí sǵŋwǵí enǵí rǵá
ǵpǵáwǵnǵnǵí werǵí

¹⁵ xegí sɨkwí kapá awiaxí ríá xáíwí niniríná
sinjíninjíyí xixíeá inarínjipa axípi e imóniri manj
oyáyo dáni niriíná iniigí iyakwí nidiíroríná
ruríwí rarínjipa axípi riri yarínagí winínanigini.

¹⁶ O sinj wê wûmî dânj waû wê náú tîni árfwî xîrîrî kirá mîxî nânî mîdîmîdânî ñwá yinînj bá xegî manjyo dâni peyearî xegî sîmîmanjî sogwî xáiwî nanîrîná anarînjîpa axîpî e anîrî yarîñagi enî winîñanîqîni.

¹⁷ Nioniŋ omi siŋwŋ e niwiniŋiŋa xegŋ siŋwŋ tŋŋ e niŋerŋniŋŋ wéagi aiwŋ o wé náu seáyi e niŋikwiáriŋi re niŋiŋiŋigini, “Joxi wáyŋ miŋiŋani. Nioniŋ piŋŋ tŋweaŋaŋi

18 an:ɲɛ́ sɛ́ɲɛ́ ɲwean:áon:rɛ́nɛ́. Nionɛ́ rɛ́xa
pen:áonɛ́ aɪ́ sɛ́nɛ́ pi:yɛ́ mimónɛ́ rɛ́xa an:ɲɛ́ íníná

ṣweámíá nánì ṣìṣṣí imónìṣìṣì. Nionì kí áamá anínìṣíṣíá nánìṣì xìṣìṣì ṣìyìṣì ṣìwí aṣìyo ṣweagíáyo úkwìowárìṣíṣì nánì xìṣìṣì eṣìṣì.

¹⁹ Ayínánì joxì ṣìṣṣí nánìṣì nánì ríwamìṣì earì amìṣì agwì ríná imónìṣìṣì nánì ríwamìṣì earì amìṣì agwì ríná imónìṣìṣìṣì ríwíyo imónìṣìṣì nánì ríwamìṣì earì eì.

²⁰ Ṣìṣṣí wé wíúmì dánṣí wáú wé náú t́nì xìṣìṣìṣì nánìṣì uyíwí ikwíárìṣíṣíá nánì ikwíawí ṣìṣṣí gorí t́nì imìxìnìṣì wé wíúmì dánṣí wáú wéṣìṣì wíṣìṣì éṣìṣì, ínìṣì ṣìmónìṣìṣì ḿkìṣì rìṣìṣìṣì. Ṣìṣṣí wé wíúmì dánṣí wáú ayí Jìsasoṣá ṣìyìkí wé wíúmì dánṣí wáú imónìṣìṣìṣì aṣìṣìṣì nánìṣìṣì. Uyíwí nánì ikwíawí imìxìnìṣì wé wíúmì dánṣí wáú ayí Jìsasoṣá ṣìyìkí wé wíúmì dánṣí wáú imónìṣìṣìṣì aṣìṣìṣì nánìṣìṣì.

2

Aṣìṣìṣìṣì ṣìyìkí x́ṣìṣìṣì nánì xwíyíá urìṣìṣì nánìṣìṣì.

¹ “Ṣìyìkí nionìyá Epesasiyo ṣweagíáyíá aṣìṣìṣìṣì ríwamìṣìṣì rìṣìṣì nánìṣì wíṣìṣìṣì, ‘Ṣìṣṣí wé wíúmì dánṣí wáú wé náú t́nì áríwí xìṣìṣì ikwíawí uyíwí ikwíárìṣíṣíá nánì ṣìṣṣí gorí t́nì imìxìnìṣì wé wíúmì dánṣí wáú éṣì nùráràṣìṣìṣìṣì ṣìṣìṣì áwìṣì e aṣìṣì emerì yàṣìṣì re rìṣìṣì uríṣìṣìṣìṣì,

² “Amìṣìṣì joxì éṣìṣì nìṣìṣì nánì nionì nìṣìṣì imónìṣìṣì. Anìṣìṣì mìnì erì xwámámì wíṣìṣì yàṣìṣìṣì nánì nionì nìṣìṣì imónìṣìṣì. ‘Ámá ṣìṣìṣì ananì oumímìṣìṣìṣì.’ yaiwipaxí mímónìṣìṣì nánì enì nìṣìṣì imónìṣìṣì. Ámá wáṣì

wurimeiarigáa wa mimónipa nero aí ‘None ení wáá wurimeiaríjwáoneríní.’ rinarigáawami joxí dínj adadí níwirí iwamóó níwíwapíyirínjípimi dání yapí rimearigáawa enagáa wíníjpi nání ení níjía imóníjíní.

³ Joxí nioní níxídaríjagi nání áamá wí xeaníj siaríná dínj síxí níní xwámám níwiríná aníj bí misínipa enjpi nání ení nioní níjáríní.

⁴ E nírirí aí rípiní míxí bí orírímíní. Eníná joxí iwamóó dínj nínikwíroríná dínj síxí níyagípa agwí síní axípi dínj síxí míníyíní.

⁵ Xámi néśáná óreámioanjpi nání dínj nísiní sípí agwí yaríjpi ríwíminí nímamori xámi síní píráníj dínj nínikwíroríná yagípa ámi axípi éiríxíní. E mepa nerínáyí, nioní níbirí joxí níśimearíná joxíyá íkwianwí uyíwí nání éí ráráíje dání emí mímeámí emíáríní. Joxí níkinímóní nisaní mepa éánáyí, e emíáríní.

⁶ Nioní míxí e nírirí aiwí joxí yaríj rípi nanjíní. Áamá uyíní yarígáa Nikorasomí xídarígáyí yarígáapi nání joxí símí ríníj sínaríjpi nanjíní. Nioní ení ninaríjíní.

⁷ Aríá tíjoxí enánáyí, xwíyá Goríxoyá kwíyípi síyikí nioníyá imónígáayo uraríj rípi aríá ókiarí umónei. Áamá amípi sípí xíomí wímeáminí étyí xopírárí wiaríj go go íká dínj níyíminí íníná njweapífa nání meaarígána —Ana, ayí Goríxoyá omíjyo anjnamí roní. Ana xe odaníní síjwí wínímíáríní.” ríjoi.’ nírirí ríwamíj eáiríxíní.

Anj Símenayo síyikí xíoyáyo nání xwíyá uríj náníriní.

8 “Sìyikí nioniyá Simena ṅweagíáyíyá aṅínajomí ríwamìṅfí re nearí wírìxìnì, ‘Pírí tìṅweaṅo —O pìyí eṅo aí ámí sìnṅfí ṅweaṅorìnì. O re rìṅoí urííxìnì,

9 “Xeanìṅfí ríá tìṅfí joxì símeaarìṅfípì nánì nionì nìj́fárìnì. Díwí ikeamónarìṅfípì nánì enì nionì nìj́fárìnì. E nírìrìrì aí amípì naṅfí dìnṅfí nìkwíroarìgíáyó wíimfápi wí mírìmúroṅoxìrìnì. Ámá wí —Ayí ‘Judayenerìnì.’ nírìnìro aiwí nepa xìxeni Judayí imónìgíáyímanì. ‘Gorìxomì yayí umeanírane nánì awí eánarìṅwìnì.’ nírìro aí surímá nero obomì xídarìgíáyírìnì. Ayí ikayíwí seameararìgíápi nánì enì nionì nìj́fá imónìṅfìnì.

10 Xeanìṅfí nìsímearíná rínìṅfí sinìnṅpì nánì wáyí mepa éíxìnì. Aríá nì. Seteno ‘Jìsasomì xídarìgíáyí eṅfí neánìro xídìpírìréoi? Iwamíó owíwapìyimìnì.’ yaiwiarìṅagi nánì xegí ámá imónìgíáyí xíoyá dìnṅfí tìnì segí wíyo íá nìseaxero gwí aṅfíyo nìseanwíràrìro sía wé wúkaú núkaúminì xeanìṅfí nìseaikára upíríárìnì. Xeanìṅfí nìseaikára waríná wiyíné mìṅfí winìpíríá aiwí anìṅfí dìnṅfí nìnìkwíro nìxídfíxìnì. E nerónáyí, aminanṅwí ámá dìnṅfí nìyìmìṅfí tígíá nìmónìro íníná ṅweapíríá nánì dfíkìnpíríápi anìpá nìseaiapímíárìnì.

11 Ámá aríá tígíáyíné eṅánáyí, xwíyíá Gorìxoyá kwíyípi nioniyá sìyikí imónìgíáyó urarìṅfí rìpi aríá ókiarí umónìpoyí. Ámá nionì nìxídarìṅagíá nánì xeanìṅfí wímeáyí, ayí nionì pínì mìnìwiárí sìnì nìnìxídfìrìṅfìpimì dánì xeanìṅfí wiarìgíáyó xopíràrìnìṅfí wííáyí Gorìxo ámá sipíyí ríá xwérìmì ikeáaráná ayí tìnì nawínì rínìṅfí Ámí bì

Pepíríápiyi rìnìṅpì wí meapíríámani.” rìṅoì’ nírìrì ríwamìṅfì nearì wírìxìnì.

Anf Pegamamiyo siyikí xfoyáyo nání xwiýá urìṅf nánìrìnì.

¹² “Joxì siyikí nioníyá Pegamamì ṅweagfáyíyá anínajomì ríwamìṅf re nearì wiowáríxìnì, ‘Kirá mídímídánì ṅwá yinìṅpá tṅo re rìṅoì uríxìnì,

¹³ “Nionì dìxí ṅweaṅe nání nìjía imónìṅpì. E ṅweagfáyí obaxí Setenomì xídarìṅagfá nání anf o seáyí e wimónìṅe, ayí joxì ṅweaṅerìnì. Xámì segí wo, Adipaso —O á máyo nionì enápì nání wáf nuríríná xixenì nuríyagorìnì. O anf Seteno seáyí e wimónìṅf apimì e nuríísáná mṅf winfagi aiwí seyíné wí dṅf níkwíroarígápi emì mímó dṅf síxí nṅiyiyo xáíwí fá nìxìrìṅoì.

¹⁴ E nírìrìrì aí xwiýá nionì mìxí rìrìpaxí bì imónìnì. Segí wí mimónf wfá rókiamoagf Beramoyì rìnìṅo —O eníná Isìrerìyo yapf owíwapìyimìnìrì nání é máyí mìxí ináyí Berakomì re uréwapìyayìṅorìnì, ‘Isìrerìyí fwf nero nanwf ṅwáfpi nání rìdìyowá yarígápi nìro fwf inìro éfrixìnìrì nání e wíwapìyiì. E wíwapìyiì.’ uréwapìyayìṅorìnì. O enípì agwí segí wí fá nìxìrìro axípì e seaíwapìyarìṅagfá nání mìxí searìpaxí imónìnì.

¹⁵ Eníná mimónf wfá rókiamoagf Beramo Isìrerìyo wíwapìyíáná dṅf fá nìxìrìro fwf yagfápa segí wí enì Nikoraso seaíwapìyarìṅpì dṅf fá nìxìrìro fwf axípì yarìṅoì.

¹⁶ Ayínánì á má e yarígáýíné ríwímìnì nìmamoro éfrixìnì. E mepa nerónáyí, nionì

sini mé seyíné t́ṅf e nánì nìbìrì áamá apimì aríki x́darìǵáyf kirá ǵf maṅfyo dánì peyeaariṅpá t́nì m̀x́f wimíárìnì.

¹⁷ Aríá t́ǵáyfne enjánáyf, xwíyíá Gorìxoyá kwíyípì sìyikf nioniyá imónìǵáyo urarìṅf rìpì aríá ókiarí umónìpoyì. Áamá nionì nìx́darìǵáyf áamá wí f́wí oépoyìnrì wíwapíyíaǵa aiwì aríá m̀wí nionì anìṅf nìnìx́dìrìṅpìpimì dánì ayo xopìrárìṅf wíá go gomì nionì aiwá aṅfnamì dánf agwì ṕnì wenf bì m̀nì wirì śṅá k̀rìnasf wo —Śṅá yof sṅf áamá meáonì nìj́á imónìṅpì ŕwamìṅf ṅwìrárìṅṅorìnì. Śṅá o m̀nì wirì eḿárìnì.” rìṅoì.’ nìrìrì ŕwamìṅf nearì wíìrìxìnì.

Anf Taiatairayo sìyikf x́oyáyo nánì xwíyíá urìṅf nánìrìnì.

¹⁸ “Joxì sìyikf nioniyá imónìǵá Taiatairayo ṅweaǵáyfya aṅfñajomì ŕwamìṅf re nearì wiowárìrìxìnì, ‘Gorìxomì xewaxo, xegf sṅwí ŕá ápiáwìṅf werì xegf s̀kwf kapá awiax́yf xìx́eá inarìṅpá imónìrì eno re rìṅoì urìrìxìnì,

¹⁹ “Nionì joxì yarìṅpì nánì nìj́á imónìṅpì. Joxì dṅf s̀x́f nìyirì dṅf nìkwírorì ámayo arìrá wirì xeanìṅf siarìǵápì xwámámf wirì yarìṅpì nánì nìj́á imónìṅpì. Sini iwamfó dṅf nìnìkwírorìná yaǵpimì rìxa nìmúrorì seáyf e yarìṅpì nánì enì nìj́á imónìṅpì.

²⁰ E nìrìrìrì aì rìpì nánì m̀x́f rìrìpaxf imónìnì. Joxì apìx́f Jeseberíyì rìnìṅf —Í wí mimónìpa nerì aì ‘Wfá rókiamoarìṅáìrìnì.’ rìnarìṅfìrìnì. Í áamá nionì dṅf nìnìkwíroro nánì ǵf inókìṅf nìmónìro omìṅf nìiarìǵáyo s̀pìnì nìwíwapíya

nurì xarìxarí níméra warìṅagì nánì ayí f́wí iníro nanṅwí wigí ṅwáfápi nánì rìdìyowá inìṅpì nìro yarìṅoì. Ímì numímìnrì xe owíwapìyinìrì sìṅwí wínarìṅí eṅagì nánì mìxí rìrìpaxí imónìnrì.

²¹ Í xegí f́wí yarìṅpì ríwíminì nìmamorì kikiá éwìṅìṅìnrì xe bì t́nì oṅweanìrì sìṅwí wìṅṅá eṅagì aiwì xegí f́wí áamá wí t́nì inarìṅpì ‘Bì ṕnì owiárimìnrì.’ mìwimónarìnrì.

²² Aríá eì. Nioniyá dṅí t́nì í sìmìxí xaiwí werì áamá í t́nì f́wí inarìṅáyo xeanìṅí xwé wímearì eníárìnrì. f́wí í wíwapìyarìṅpì ríwíminì nìmamoro kikiá méánáyí, e wikárimíárìnrì.

²³ Áamá ímì nìxídirò nánì xegí niaíwíṅṅí imónìṅáyo enì sìmiárí nìwirì píkímíárìnrì. Nionì e wíáná sìyìkí nioniyá imónìṅá ńnìyí nìj́á re imónìṕŕárìnrì, ‘Áamá xwioxíyo dánì pí dṅí morì pí nánì wimónìrì yarìṅpì adadí wiarìṅo, ayí oríani?’ niaiwiṕŕárìnrì. Seyíné woxìnrì woxìnrì sipí segí egíápi t́nì xìxenì pírí seamamómíárìnrì.

²⁴ E nìsearìrì aí apìxí í wíwapìyarìṅpì mìxídarìṅá Taiataira ṅweagíá wiyíné bì osearìmìnrì. Seyíné xwíyíá áamá wí ‘Seteno nearéwapìyarìṅí ná ínìmì imónìṅpìrìnrì.’ rarìṅápì mìwigíáyínérìnrì. Seyíné sekaxí xámì searìṅápì ámì bì nìsearìrì ìkwìkwarìmí seaimíméìnrì.

²⁵ Sekaxí ámì bì ìkwìkwarìmí mìseaipa emí eṅagì aiwì nionì nìnìxídiróná f́á xìrarìṅápìnrì ananì nionì weapìmíáé nánì anìṅí miní nìxìra úríxìnrì.

²⁶ Áamá apìxí í wíwapìyimìnrì yarìṅpì mìxíḍipa nero nioniyá urìṅápìnrì yoparí

imónfè nánì nìxída nurìṅpimì dání
 ímì xopírárínìṅf wíá gíyí gíyo seáyí e
 wimìxìmfárìní. Émáyo —Ayí ‘Gorìxomì
 sìmanwíyónìṅf ínìmì wurínaníméwìní.’
 rarìgíáyíríní. Ayo seáyí e nìwimónìro
 umenṅweapíríá nánì seáyí e wimìxìmfárìní.

²⁷ Gí ápo nionì seáyí e nimónìrì ámáyo
 umenṅweámíá nánì nimìxìṅpá nionì ámá
 xopírárí wíáyó enì axípi seáyí e wimìxáná
 émáyo numenṅwearóná xwáríá sìxí xwíá
 t́nì imìxìníṅpì ainìxí t́nì pírí uyíkíeááná
 yuní ikìxenarìṅpá ainìxí t́nì nìxìrímáná
 umenṅweanáná maníyo wí pírí wiaíkípaxí
 imónìpíríámanì.

²⁸ Xopírárínìṅf wíá gíyí gíyo sìnṅf ímiáo enì
 mìnì wimíárìní.

²⁹ Aríá tígíáyíné enánáyí, xwíyíá Gorìxoyá
 kwíyípi sìyikí nioníyá imónìgíáyó urarìṅf rìpi
 aríá ókiarí umónìpoyí.” rìṅoí.’ nìrìrì ríwamìṅf
 nearì wiowáríírixìní.

3

*Aní Sadisiyo sìyikí x́oyáyó nánì xwíyíá urìṅf
 nánìrìní.*

¹ “Joxì sìyikí nioníyá Sadisiyo ṅweagíáyíyá
 anínajomì ríwamìṅf re nearì wiowáríírixìní,
 ‘Kwíyí Gorìxoyá wé wíúmì dánṅf waú t́nì
 sìnṅf wé wíúmì dánṅf waú t́nì apiaú t́ṅo
 re rìṅoí uríírixìní, “Nionì joxì yarìṅpì
 nánì nìj́íá imónìṅnì. Seyíné nánì wa re
 rarìgíárìní, ‘Jisasoyá sìyikí imónìgíá ayí sìnì
 dìnṅf nìwìkwíróro nánì sìnṅfínṅf imónìṅoí.’

rariṅagá aí seyíné ríxa peá nínimoro nánì dínṅ níkwíroarígáṅpì ríxa íkwíkwí yini.

² Nionì nínìxíḍìro neróná gí ápo Gorìxo ‘Apì neróná wé róniṅ yariṅoì.’ wimónariṅpì t́nì xixenì mepa nero nánì sánìṅ wégfáyíné, seyíné ríxa níwiápínimearo segí xámì píránìṅ yagfá samìṅ níwerì anípá imónìmínìrì yariṅpì ámi dínṅ aumaúmì ninìro eṅ sìxí eámìxìnípoyì.

³ Xámì nionì nánì arfá níwiríná dínṅ níkwírogáṅpì ámi dínṅ oseainì. Apimì níxíḍìroná segí íwí yariṅpì ríwímìní mamóríxìní. Sánìṅ wégfè dání m̀wiápínimeapa éánáyí, nionì áamá íwí meámìnírì barígáyí yapì níbirì maiwí ṅweagfámì seaimeámìnírì yaríná níjfá wí re imónìpíríámanì, ‘O íná bínìrénìṅoì?’ yaiwipíríámanì.

⁴ E nísearìrì aí Sadisiyo ṅweagfá wiyíné nionì píránìṅ nínìxíḍìro nánì íwí mé neróná segí rapìrapí kíyínìṅ mórìmìxarígáyínerìní. Seyíné áríní wí sìnì ṅweaṅoì. Seyíné rapìrapí apfá wenì níyínìmáná nionì t́nì nawínì aṅ yaníwárìní. Seyíné nionì píránìṅ nínìxíḍìrìṅyoyò dání e epaxí imónìpíríá eṅagì nánì rariṅìní.

⁵ Áamá nionì nínìxíḍìroná peá m̀nimó xopìrárìníṅ wífá gíyí gíyo nionì rapìrapí apfá wenì rúnìṅ imónìṅyí uyírìrì wigí yoí íkwí áamá dínṅ níyímìṅ imónìṅ íníná ṅweapíríá nánì yoí ṅwirárìníṅnamì ṅwirárìníṅpì m̀kwírìpa erì gí ápo t́nì xegí aṅnájowa t́nì sìṅwí anígíe dání ‘Ayí gí ámarìní.’ urìrì emfárìní.

⁶ Arfá tígfáyíné eṅánáyí, xwíyíá Gorìxoyá

kwíyípi siyikí nioniyá imónigfáyo urariñí rípi arfá ókiarí umónipoyí.” ríñoí.’ níriri rfwamíñí eáirixini.

Aní Piradepiayo siyikí xfoyáyo nání xwiyfá uríñí nánirini.

⁷ “Joxi siyikí nioniyá Piradepiayo ηweagfáyíyá añínajomí rfwamíñí re nearí wíowáríirixini, ‘Xewini aga xegí bí imóniri nepaxíñí imóniri eno —O kí mîxí ináyí Depito eníná fáfá xiríñípa añí síñíyo ηweapírfá nání fáfá xiríñorini. O fkwíáná ámá wo ówaní yáripaxí menini. O ówaní yáraná ámá wo fkwipaxí menini. O re ríñoí uríirixini,

⁸ “Amípí seyíné yarígíápí nání nioní nijfáriní. Ení xwapí meánigfáyíné nimóniro aí xwiyfá nioniyápi xáíwí fáfá nîxîrîro xeaníñí seaikáraná ‘Jisasomí xfdarígíáyí wienemani.’ murípa egfá enagí nání segí símímaní rfwámíni nioní añí ówaní ámá wo mîyáripaxí imóníñína seaikwíaríariní.

⁹ Ámá ‘Goríxomí yayí oumeanirane nání awí eánariñwini.’ níriniro aí surímá nero Setenomí xfdarígíáyí —Ayí nepa Judayí mimónípa nero aiwí yapí nírîro ‘Judayí wienerini.’ rarígíáyíriní. Ayí nioniyá dñíyo dání nîbîro wauní nîseaikárinîro segí síkwí tñí e nîpíkinimearo nijfá re imónipírfáriní, ‘Ámá tíyí o dñí síxí uyiñíyíriní.’ Nijfá e imónipírfáriní.

¹⁰ Seyíné xwiyfá ‘Ámá xeaníñí seaífápimí xwámámí nîwîro aníñí nîxídfírxini.’ searíñápi píraníñí fáfá nîxîra waríñagfá nání nioní xeaníñí ráfá tñí ámá xwáfá rírí nírímíni ηweagfá nîyoní

iwamfó wíwapìyini nánì wímeanfápimi dánì seyíné seamìxeámfárinì.

11 Nionì sínì mé nìbìrì seaímeámfá enagì nánì wa segí amìnanṅwí dṅṅí nìyìmìṅṅ íníná ṅweapíríá nánì dṅkínìpíríápì seapírìpírìxìnìrì nionì nìnìxídiróná fá xìrarìgíápì anìṅṅí miní píránìṅṅí fá xìrìrìxìnì.

12 Ámá nionì nìnìxídiróná xopírárí wíá gìyí gìyo nionì nìmearì gí ápo Gorìxoyá anṅí ṅwáfaiwámì íkíá xwìyíánìṅṅí oranjíaráná ámì iwámì dánì wí peyeapíríámanì. Ayo gí ápo Gorìxoyá yoṅpì ṅwírárìrì anṅí o ṅweanṅpiyá — Anṅí apì Jerusaremì Sìnṅpìyì rìnìṅṅpìrìnì. O tṅṅí e anṅnamì dánì wepínìnfápìrìnì. Apiyá yoṅ ṅwírárìrì emíárinì.

13 Aríá tígíáyíné enánáyí, xwìyíá Gorìxoyá kwìyìpì sìyikí nionìyá imónìgíáyo urarìṅṅpì aríá ókiarí umónìpoyì.” rìṅoi.’ nìrìrì ríwamìṅṅí nearì wiowárìrìxìnì.

Anṅí Reodisiayo sìyikí xíoyáyo nánì xwìyíá urìṅṅí nánìrìnì.

14 “Joxì sìyikí nionìyá Reodisiayo ṅweagíáyíyá anṅnajokì ríwamìṅṅí re nearì wiowárìrìxìnì, ‘Nepaxìṅṅí imónìṅṅo —O Gorìxo ámáyo xífo imónìṅṅpì nánì wíwapìyìwìṅṅnìrì uowárenapìṅṅpì nepánì wíwapìyìrì xìxeni nìpìnì yárìrì enorìnì. O amìpì nìpìnì Gorìxo imìxìṅṅpì mṅkí ikinṅorìnì. O re rìṅoi urìrìxìnì,

15 “Amìpì seyíné yarìgíápì nánì nionì nìjíárinì. Sogwí dṅṅí yinarìṅṅpánìṅṅí yarìgíáyíné, seyíné ríá sínìṅṅí nimónìro nionì aga píránìṅṅí mìnìxíḍìpa yarìgíárinì. E nìsearìrì aí imìṅṅí

ráríñíñí nimóníro aníñíñí díní peá nínimoro ení miyarígaríní. Sa sogwí díní yinaríñípáníñí yarígaríní. Seyíné ríá nísíníñí sñwíyí, imíñí níríríñí sñwíyí, 'Ayí ananíní.' nimónímíníñí éíríní.

¹⁶ Seyíné ríá mísínípa ero imíñí mírírípa ero nero sa sogwí díní yinaríñípáníñí yaríñagí nání seyíné gí mañíyo dání emí seaúrímómíáríní.

¹⁷ Sewaníñíyíné 'Amípí bí míneamúronéneríní. Amípí xwé ayá tñwaéneríní. Amípí aí bí nání mikeamóníñwíní.' níríníro aiwí gí sñwíyo dání seyíné imónígíá rípi nání aga majíá imóníñóí. Sípí imóníro áamá díní sípí seaipaxí imóníro uyípeayí imóníro sñwí supáríñí imóníro íkwauiyíxí imóníro egíápi nání sewaníñíyíné majíá imóníñagí nání

¹⁸ nioní seyíné ámí píráníñí nixídípíríá nání ewayí xwíyíá rípi bí osearímíní, 'Seyíné amípí wí mímúronígíáyíné imónípírí nání sñá gorí ríá yeááná sítí níríxanowimáná awiaxí imóníñípi bí nioní bí níro áamá sñwí seanaríná íkwauiyíxí enagí niseaníróná ayá seainínígíníñí rapírapí apíá wení yínípiñí nání bí bí níro pígí sñwíyo gíñí níníro sñwí anípiñí nání bí bí níro éíríxíní.' osearímíní.

¹⁹ Áamá nioní díní sítí uyiñáyí píráníñí oníxídípoyíníñí míxí nuríñí sítíyíkí weaíwapiyaríñá enagí nání símí nixeadípeníro segí íwí yarígarípi ríwímíní nímamoro éíríxíní.

²⁰ Aríá époyí. Nioní segí xwioxíyo íwí éñíñí bíaríwámíní nírómáná ówaní iwaní eaaríñíñí. Áamá go go mañípa aríá níníñí ówaní

níníkwíirínáyí, o t́ṅí e nánì nìpáwírì o t́nì yawawi aiwá nawínì naníwírìní.

²¹ Ámá nionì nìníxíḍíróná xopíráríníṅí wíá gíyí gíyí nionì xopírárí nìwiárìṁí gí ápoyá siá íkwianṅwínámì x́o t́nì ṅweańapa ayí enì nionì t́nì gí siá íkwianṅwínámì xe nìṅwearo á máyo umenṅweápoyìnírì sṅwí wínìṁfárìní.

²² Aríá t́gíáyíṁé enánáyí, xwíyíá Gorìxoyá kwíyíṁí sṅyíkí nioníyá imónìgíáyo urarìṅí rìṁí aríá ókiarí umóníṁoyí.” rìṅoí. nìrìrì ríwamìṅí nearì wiowárííxìní.” nìrìṅínìgìní.

4

Oríṅá nìwínìríná aṅínámì Gorìxo t́ṅí e imónìṅpì wínìṅí nánìrìní.

¹ Xwíyíá apì rìxa nìnírárìṁáná enáná Jononì wenìṅí yáníáyí wínìṅanìgìní. Aṅínámì aṅí ówaní wína íkwíárìníṅagí nìwínìrì maṅí xámì pékákínìṅí rarìṅagí aríá wíá axíṁá “Amíṁí apìṁí dánì ríwíyo nìmónìníṁí sṁwá simì nánì re nánì yapeí.” nìrénapíagí aríá nìwíríná

² axíná re enìṅìgìní. Gorìxoyá kwíyíṁí nìxìxéronìṅìgìní. Nìxìxéroáná wenìṅí éáyí wínìṅanìgìní. Mìxí ináyíyá siá íkwianṅwí wína aṅínámì ṅwírárìníṅagí wínìrì anámì wo éf ṅweanṅagí wínìrì enanìgìní.

³ Anámì éf ṅweanṅo xegí imónìṅpì, ayí sṅá awíaxí jasíṁá rìníṅpì yaí kíkìrorì xwíníá earì yarìṅíṁa erì sṅá konìrianíyì rìníṅpì ayíá rìrì xwíníá earì yarìṅíṁa erì eno e éf ṅweanṅagí nìwínìrì opínagwíá sṅá emeráí rìníṅpìṁíṅí

sowinínpí imónínpí siá íkwianwí anamí xapíxapí eadíronagí níwíníri

⁴ íkwianwí anamí dání ámí obaxí bí 24 imónínpí mídímídání níñwiráríniga punagí níwíníri ámá ámíná 24 awa rapírapí apíá wení níyíníri amínanwí síná gorí tñí imíxínínpí nídfkínímáná íkwianwí mídímídání níñwiráríniga punípimí níñweaxa punagí níwíníri

⁵ íkwianwí áwíními enínamí dání ápianwí néra urí ikaxí níra urí akíríwí níra urí yarínagí níwíníri uyíwí wé wíúmí dání waú —Ayí Goríxoyá kwíyí wé wíúmí dání waú apí náníriní. Ayí siá íkwianwí anamí símímaníjímíní ápiáwí wearínagí níwíníri

⁶ íkwianwí anamí símímaníjímíní bí rawírawánínpí imónínpí bí rírímá sínwí wínípxí imónínpí wenagí níwíníri díní tñí imónínpí waú waú awa agwí ríwámíní sínwíní nírómíxa urí ríwí ríwámíní nírómíxa urí egíáwa áwíní e ñwearo íkwianwínamí mídímídání ñwearo enagí wíníjanigíní.

⁷ Díní tñí imónínpí wíníjáwa wo raionínínpí imónínpí —Apí pusí sayí xwéríxa míxí yarínípiríní. Apínínpí imónínpí. Ámí wo burímákaúnínpí imónínpí. Ámí wo ámá símímanínpí inínpí. Ámí wo apurí nípipíka warínínpí imónínpí.

⁸ Awaú awaú awa woní woní íwí wé wíúmí dání wo ero wará nípíní sínwíní nírómíxa ugíáwaríní. Ikwáwíyiraní, áríwíyiraní, bí píní míwíarí anínpí míní re níra warígíáriní, “Ámíná

Gorìxo, o ení eánìṣí áamá woyáṣí t́nì xìxenì mimónìṣìrìṣì. Eníṣá dání ṣwearì ríná sìnì ṣwearì ríwéná anìṣí ṣwearì eníorìṣì. Xewìṣì xegí b́ì imónìṣìrìṣì. Aga xegí b́ì imónìṣìrìṣì. Oyì, aga xegí b́ì imónìṣìrìṣì.”

⁹ Ínìṣá e nìra nuro íkwianṣwí anamì ṣweanṣomì, anìṣí imónìṣìrìṣì seáyì e umerò wé íkwianṣwíyo unṣwìrárìro yayí wìro éáná

¹⁰ áamá ámìṣá 24 imónìṣíá m̀ìdìm̀ìdání éfì ṣweagíáwa íkwianṣwí anamì ṣweanṣomì nupíṣìṣìmearò wìṣí amìṣanṣwí śṣṣá gorí t́nì imìxìníṣípì nìpírìro x́o t́ṣí e nìmoauróná re urarìṣíárìṣì,

¹¹ “Negí Ámìṣáoxì imónìrì Nṣwíáoxì imónìrì enoxìṣì, amìpì ńnì eníṣípì imìxìṣìoxì, ayí joxìrìṣì. Nìpìṣì pìpìṣì dání maríáí, joxì simónìṣípìṣì dáníṣì imónìrì apìṣì dání enì sìnì imónìrì ení enagì nání áamá ńnì joxì seáyì e rìmero wé íkwianṣwíyo rìṣwìrárìro ‘Ení wíárí nìmùrorì eánìṣìoxì, ayí joxìrìṣì.’ rìrìro sipaxoxìrìṣì.” rarìṣíárìṣì.

5

Jono b́ìkwí wìna nìtamìṣìmáná wenagì wìṣìṣí nánìrìṣì.

¹ Íkwianṣwínamì éfì ṣweanṣò wé náú t́nì b́ìkwí xopemìxìníṣí wìna —Anamì xegí ríwamìṣí neánìrìṣá íṣìrìwámìṣì eánìrì seáyì rìwámìṣì eánìrì eníṣìrìṣì. Mìxì nìrìṣìmáná tamìxarìṣí wé ẃúmì dání biaú t́nì ikìyìṣìṣìṣì yárìṣìṣìṣì. Ana íkwianṣwínamì éfì ṣweanṣò íá xìrìṣìṣì s̀ṣṣwí nìwìṣìṣì

² ámi sìṣwí wínfáyí wínìṣanìṣínì. Anínají wo ríaiwá ení t́nì re rarìṣagí wínìṣanìṣínì, “Wé rónìṣí imónìṣí go ananì bíkwí ana tamìxìnìṣípì araríkímí nerì parìpaxí imónìṣí?” rarìṣagí wínìṣanìṣínì.

³ O ríaiwá e rarìṣagí aí anínami ṣweagfáyíranì, xwáfárimí ṣweagfáyíranì, xwáfárimí ínìmi ṣweagfáyíranì, wo bíkwí xopemìxìnìṣí ana parìpaxíranì, ínìmi sìṣwí wínìpaxíranì, wo mimónìṣí.

⁴ Nionì áamá wé rónìṣí imónìṣí wo bíkwí ana nìparìrì ínìmi sìṣwí wínìpaxí imónìṣí wo nánì pífá megínárágá sìṣwí níwínìrì nánì nionì ṣwí píyí wírìnaríná

⁵ áminá e ṣweagfáyí wo re nìrìṣínìṣínì, “Joxí ṣwí meapanì. Aríá eì. Raionínìṣí imónìṣí —O xiáwo írìṣí Judaoyá gwí axírímí dánì eweanṣorìṣí. Mìxí ináyí Depitoyá xwíá piaxíyo dánì iwiaronṣorìṣí. O Gorìxo t́nì xepìxepá nìrónìro mìxí inìṣfáyó rìxa xopírárí wìṣo enṣagí nánì bíkwí anamì tamìxìnìṣípì ananì araríkímí nerì parìpaxíranì.” nìrìṣínìṣínì.

Jono sipìsipí miá womì wínìṣí nánìrìṣí.

⁶ Nionì wenìṣí éáyí wínìṣanìṣínì. Sipìsipí miá wo —O áamá pìkìṣfónìṣí imónìṣorìṣí. Sìwaní wé wífúmi dání waú erì sìṣwí wé wífúmi dání waú —Sìṣwí apì Gorìxoyá kwíyí wé wífúmi dání waú xíto xwíá nìrímìṣí wárìṣípì nánìrìṣí. Sìṣwí apì anìrì enṣorìṣí. O ámináyí ákìṣá pánaunáná díní t́ṣí imónìṣfá waú waú íkwianṣwína t́ṣí e mídìmídánì ṣweanáná xewanìṣo íkwianṣwína t́ṣí e éf ronṣagí wínìṣanìṣínì.

⁷ O nurí bikwí íkwianwínami ṅweanjoyá wé náúminì xirìṅfina urápáná re enìṅigini.

⁸ Dìṅfí t́ṅfí imónìgṅfá waú waú awa t́nì áminá 24 e nìṅweaxa pugṅáwa —Awa wonì wonì kitá f́á xiríro íkṅfá dṅfá rṅfá yeááná dìṅfí nanf́ eaarìṅfí b́ pírerìxí sṅfá gorí t́nì imìxìṅfíyo magwí xeárinìṅpì —Apí áamá Gorìxoyá imónìgṅfáyí xwíyṅfá x́omi rírímí wiarìgṅfápírini. Apí f́á xiríro yarìgṅfáwa t́nì sipìsipí miaó t́ṅfí e nupṅkínimearo

⁹ sonf́ sṅfí b́ nírìróná re urìgṅfawixini, “Joxì rìpṅkíáná dṅxí nupeirìṅfípimi dánì áamá f́wí nánì gwínìṅfí ṅweagṅfáyí Gorìxoyá imónìpṅrṅfá nánì roayíronṅfírini. E nerṅfíná áamá gwí wírí wírí nìyonì dánì wíyo roayírorì pṅné mṅkṅfí xìxegṅfínì rarìgṅfá nìyonì dánṅfíyí wíyo roayírorì wará xìxegṅfínì írìgṅfá nìyonì dánì wíyo roayírorì wí e wí e gwí mónìgṅfá nìyonì dánì wíyo roayírorì enṅfí enagí nánì bikwí mìxí rìnìṅfina ananì nurápírì tamìxìnìṅpì ararṅkímí epaxoxirini.

¹⁰ Áamá joxì roayíronṅfíyí negí Ṇwṅáoyá xwioxíyo ṅweapṅrṅfá nánì wimìxirì x́oyá apaxípánìṅfí imónìgṅfáyí o t́ṅfí e ananì páwiarìgṅfápa ayí enì páwipaxí imónìpṅrṅfá nánì wimìxirì éf́ enagí nánì ayí seáyí e nimónìro xwṅfá t́yo umenṅweapṅrṅfárini.” Sonf́ sṅfí nírìrṅfíná e rìgṅfawixini.

Sipìsipí miáomi seáyí e umegṅfá nánìrini.

¹¹ Nionì ámì wenìṅfí éáyí wìnìṅanìṅfínì. Íkwianwína t́nì dìṅfí t́ṅfí imónìgṅfá awaú awaú t́nì áminá 24 e nìṅweaxa pugṅáwa t́nì áwini e ṅweanṅáná anṅfínají dìṅfí nìmorì f́á ropaxí

maríáí, aga ayá wí dṅí mímopaxíyí mǐdímǐdání xapíxapí nímudímoro aga mǐrónáríṅagá nǐwíníṛí wíḡ maṅí tǐnǐ sonḡ raríṅagá aráá wíṅanigíní.

¹² Sonḡ nǐríróná eṅí tǐnǐ re raríṅagá aráá wíṅanigíní, “Sípísípí miá píkíḡó, áamá nǐnǐ ‘Seáyí e nímóníṛí neamenṅweapaxoxí, ayí joxíríní.’ uríro ‘Amípí wí mímúropaxoxí, ayí joxíríní.’ uríro ‘Pí pí nǐjǐá eṅpí nání dṅí aumaúmǐ iníṗaxoxí, ayí joxíríní.’ uríro ‘Eṅí wiárí nímúrorí eáníṅoxí, ayí joxíríní.’ uríro wé íkwianṅwíyo uṅwíráríro seáyí émí umero yayí umero epaxoríní.” E raríṅagá aráá nǐwírí

¹³ ámí amípí dṅí tǐṅí xío imíxíṅí, aṅínámí ṅweagááyíraní, xwǐárímí ṅweagááyíraní, xwǐárímí ínímí ṅweagááyíraní, rawírawáyo ṅweanṅyíraní, pí pí ayo eṅpíraní, nǐnǐ sonḡ nǐríróná re raríṅagá aráá wíṅanigíní, “Íkwianṅwínámí éf ṅweanḡo tǐnǐ sǐpísípí miáo tǐnǐ seáyí émí umepaxí imóníṛí wé íkwianṅwíyo uṅwíráríṗaxí imóníṛí seáyí e umíeyoapaxí imóníṛí seáyí e nǐneaimóníṛí neamenṅweapaxí imóníṛí egǐíwaú eṅagí nání aníṅí miní e e néra úwanigíní.” raríṅagá aráá nǐwírí

¹⁴ dṅí tǐṅí imóníḡá awaú awaú “Nepa e imóníwínigíní.” rayaríṅagá aráá nǐwírí ámíná 24 imóníḡááyí awaúmí nupǐkínímearo seáyí e umearíṅagá wíníṅanigíní.

6

Sípísípí miáo bǐkwínámí tamíxíṅpí araríḡímí eṅí náníṛíní.

¹ Nioní sipísipí miáo bíkwnámí tamixínínpí wé wúúmí dǎńǎ wáu enípi bí arǎkíagi níwínírná dǎńǎ tǎńǎ imónígǎ wáu wáu awa wo akíríwínínpí nírirǎná “Eíní.” raríngagi arǎá níwiri

² wenínpí éáyǎ wínínganigíní. Osí apǎá wení wo wínínganigíní. Osomí seáyí e xenweango éwaikí bá ǎá níxírírí nweangagi wínínganigíní. Amínangwí áamá mǎxí níwínírná xopírǎrǎ wíomí wiarígǎyǎ wína omí mǎnǎ wíáná o xopírǎrǎ wíníyo yapí nímonírí áamáyo xopírǎrǎ wíamígínírí úagi wínínganigíní.

³ Bíkwnámí tamixínínpí ámí bí sipísipí miáo arǎkíáná dǎńǎ tǎńǎ imónígǎ wáu wáu awa ámí wo “Eíní.” raríngagi arǎá níwínírná wínínganigíní.

⁴ Osí ámí wo, ayǎá rǎńo úagi níwínírí Goríxo xe osomí xenweango áamá xwǎárimí níwayíróníro awayíní nweagǎyǎ mǎxí níkwǎnaroro wíwíní pípíkímí ínǎríxínírí owíwapíyínírí síńwí wínaríngagi níwínírí e emínírí warǎná kirá mǎxí nání sepiá bá mǎnǎ wíowǎrǎagi wínínganigíní.

⁵ Bíkwnámí tamixínínpí ámí bí arǎkíáná dǎńǎ tǎńǎ imónígǎ wáu wáu awa ámí wo “Eíní.” raríngagi arǎá níwínírná wenínpí éáyǎ wínínganigíní. Osí úrapí pípító oní wo wínínganigíní. Osomí seáyí e xenweango áamáyo aiwá onímíápia níwiayírí aí nígwí xwé urǎrǎpímí wínǎ nání síkerǎ bí ǎá níxírímáná xenweangagi wínínganigíní.

⁶ Manípínínpí imónínpí bí dǎńǎ tǎńǎ imónígǎ wáu wáu awamí áwínímí dǎnǎ re raríngagi arǎá wínanigíní, “Wítí aiwá síxǎ aga onímíáwá nání xegí nígwí rǎpí ronǎwáríní. Áamá síá wíyímí omíní rǎá tǎńǎ nerǎná nígwí meaarígǎpí tǎnǎ

x̃ixeñi imóññj̃wár̃iñi. Barí aiwá s̃ix̃í aga oñim̃iá wíx̃au wá náñi xeg̃í ñigw̃í ax̃ípi weñi. Jox̃i wit̃í aiwá t̃íñi barí aiwá t̃íñi xw̃ir̃fá ik̃ixéáná xeg̃í ñigw̃ípi seáỹi e imóññfá eñagi aiw̃i waiñí urax̃í t̃íñi ik̃fá sogw̃í g̃iris̃í im̃ixar̃ig̃fápi t̃íñi náñi ñigw̃í seáỹi e roñig̃iñr̃i xw̃ir̃fá mik̃ixepañi.” rar̃iñj̃agi ar̃fá wiñjanig̃iñi.

⁷ B̃ikw̃iñam̃i tam̃ix̃iññj̃p̃i ámi b̃i ar̃f̃kíáná d̃iñj̃ t̃íñj̃ imóñig̃fá yoparo “Ẽiñi.” rar̃iñj̃agi ar̃fá ñiwir̃íná

⁸ weñiñj̃p̃i éáỹí wiñiñjanig̃iñi. Os̃í siyó riñj̃ wo wiñiñjanig̃iñi. Osom̃i xeñweaño —O xeg̃í yoí P̃iyoỹi w̃ir̃iñj̃or̃iñi. O xeñweañj̃agi wiñiñjanig̃iñi. P̃iỹiñj̃ Siwí Añj̃yo Wár̃ariñj̃oỹi riñiñj̃o nawíñi r̃f̃w̃m̃iñi ñixeñweámáná war̃iñj̃ag̃í wiñiñjanig̃iñi. Gor̃ixo awaú áamá xw̃fá r̃ir̃i ñir̃im̃iñi biaú biaú imóñig̃fá bim̃i ñip̃ikir̃íná xe m̃ix̃í náñi ñiw̃iwap̃iyiri p̃ip̃ikím̃í eri aiwá náñi d̃f̃w̃í ñiwim̃ix̃iri p̃ip̃ikím̃í eri s̃imiár̃í ñiwiri p̃ip̃ikím̃í eri s̃f̃w̃í saỹí oroañf̃oỹiñr̃i ñiwim̃ix̃iri p̃ip̃ikím̃í eri éisix̃iñr̃i s̃iñj̃w̃í wiñowár̃f̃agi wiñiñjanig̃iñi.

⁹ B̃ikw̃iñam̃i tam̃ix̃iññj̃p̃i ámi b̃i ar̃f̃kíáná nioñi weñiñj̃p̃i éáỹí wiñiñjanig̃iñi. R̃id̃iyowá náñi íráf̃ noa peyiñiñj̃yo íñim̃i áamá xw̃iỹfá Gor̃ixoyá wáf̃ ur̃imero Jisaso uréwap̃iyiñj̃p̃i añiñj̃ miñí x̃ídiro yar̃iñj̃ag̃fá náñi p̃ikig̃fáỹfá d̃iñj̃ỹí íñim̃i e yar̃iñj̃ag̃fá wiñiñjanig̃iñi.

¹⁰ Aỹí eñj̃ t̃íñi re ur̃ariñj̃ag̃fá ar̃fá wiñjanig̃iñi, “Ám̃ináox̃iñi, aga xeg̃í b̃i imóñr̃i nepax̃iñj̃ imóñr̃i eñox̃iñi, s̃fá arar̃íná sip̃í neaikár̃fá xw̃fáyo ñj̃weag̃fáyo p̃ir̃í mumamó ner̃i nene

neap̃ikigíá náñi eñj̃ m̃imeá ner̃i kikiíá er̃fár̃iñi?”
urariṇagíá ar̃fá ñiwir̃i

11 ñiyoñi wom̃iñi wom̃iñi rap̃irap̃í ap̃fá
weñj̃ sepiá wú yíñp̃r̃i náñi m̃iñi ñiwir̃i re
urariṇagí ar̃fá wiñanig̃iñi, “Seỹné bi oñimiáp̃i
s̃iñi weñj̃ nero kikiíá ṇweáfr̃ix̃iñi. Seỹné
seap̃ikíápa áamá ápo Gor̃xoyá x̃iñáiwáñj̃
imóñro seg̃í sér̃ix̃imeá imóñro eg̃fá wiñyo eñi
xe p̃ikífr̃ix̃iñi yaiwiñj̃p̃i t̃iñi x̃ixeñi p̃ikip̃r̃e
náñi weñj̃ ner̃i ṇweáfr̃ix̃iñi.” urariṇagí ar̃fá
wiñanig̃iñi.

12 B̃ikw̃nam̃i tam̃x̃iñj̃ ámi bi ar̃f̃kíaná
weñj̃ éáỹ wiñanig̃iñi. Poboñi aỹkw̃ mé er̃i
sogw̃ mañi p̃p̃fó wár̃i emá x̃fá aỹfá ñir̃r̃ñá
rag̃í pwar̃iñp̃áñj̃ r̃ir̃i

13 siñj̃ añj̃ p̃ir̃yo dáñi ñir̃wóm̃ioar̃ñá ík̃fá p̃ik̃
sogw̃ s̃iñi yóf meñáná r̃f̃wip̃i k̃ik̃id̃im̃ éáná
piéroar̃iñpa ax̃p̃i e piéror̃i

14 añj̃ p̃ir̃ íkw̃ wiñáñj̃ áwiñi e
nax̃inowár̃iñimáná m̃id̃m̃id̃áñi ñixopéga ur̃i
d̃f̃w̃ ññi t̃iñi p̃ir̃ṇw̃ ññi t̃iñi x̃ám̃i imóñṇe
dáñi ñixoỹp̃íga nur̃i ámi wí e imóñr̃i yar̃iñag̃i
ñiw̃ñr̃i

15 xw̃fáyo dáñj̃ m̃ix̃ ináỹ t̃iñi áamá wíyo seáỹ
e wimóñig̃fáỹ t̃iñi poris̃yo seáỹ e wimóñig̃fáỹ
t̃iñi áamá am̃ip̃i wí m̃imúróñig̃fáỹ t̃iñi áamá
xwér̃ixa imóñig̃fáỹ t̃iñi áamá kod̃reak̃ nero
x̃iñáiwáñj̃ nimóñr̃i om̃iñj̃ wiir̃ig̃fá ññiỹf̃ t̃iñi
ámá wig̃f om̃iñj̃ñi yar̃ig̃fáỹ t̃iñi wiwañiñj̃ỹf̃ s̃ṇá
óf̃yo p̃ñi ṇwearo d̃f̃w̃ s̃ṇá t̃iñi eñe yimároñj̃m̃i
p̃ñi ṇwearo yar̃iñag̃fá wiñanig̃iñi.

16 E nero d̃f̃w̃yo t̃iñi s̃ṇáyo t̃iñi re urariṇagíá

wìníṣanigìní, “Síná tìyíné, d́wí tìyíné, ananì seáyì e neaṭkwarìmoṭ. Íkwiaṣwínamì éf ńweaṣo sṭṭwí neanìrì sṭṭìsṭṭì miáo wikí neaónìṣípì pírí neamamori enìgìnírì rítí neateì.

¹⁷ Śá sṭṭíyí, śá awaú wikí neaónìǵí enagì nánì pírí neamamopìśíyí rìxa nimónìní enagì nánì rarìṣwìní. Apimì gone múropaxí imónìṣwìní? Oweoì.” rarìṣaǵa aŕá wìṣanigìní.

7

Isireriyí 144,000 eǵáyó ipíŕá eaǵá nánìrìní.

¹ Apì e nìwínárìmáná aṣínají waú waú xẃá síríwí biaú biaú imoní m̀d̀m̀d̀d̀nì e éf nìroro imìṣí xẃáyoranì, rawírawáyoranì, íḱá wíyoranì, mepa oenìrì imìṣí apiaú apiaú imoṣe barìṣípì nìpíroro roṣaǵa nìwìnírì

² aṣínají ámì wo ipíŕá Nẃá anìṣí sṭṭí imónìṣoyá nánì íkwíroarìǵáṣípì nìmaxìrìmì sogwí weaparìṣmì d́nì nìpeyirì aṣínají Gorìxo xe xẃárí t́nì rawírawá t́nì xwíŕá ík̀xé́r̀x̀ǹǹr̀ sṭṭwí wìníṣí waú waú awamì ení t́nì ŕaiwá nurìŕná

³ áxémá nìwirì re urìṣínigìní, “None negí Gorìxoyá ámá xegí xewaxomì d́ṣí nìwíkwíroro nánì xínáíwánìṣí nimónìro omìṣí wíiarìǵáyó s̀nì ipíŕá mimáyó m̀weapa enáná xámì xẃá t́nì rawírawá t́nì íḱá t́nì xwíŕá mik̀xepa époyì.” urarìṣaǵa aŕá nìwirì

⁴ ayí rìpì enì rìnarìṣaǵa aŕá wìṣanigìní, “Ámá Gorìxoyá ipíŕá weá́á ńnì, 144,000 eǵáyí, ayí Isireriyí gwí rírí rírí imónìǵá nìyonì d́ṣíyírìní.

⁵ Xiáwo írìṅṅo Judaoyárimì dǎṅṅí 12,000 ipírǎ́ earo xiáwo írìṅṅo Gatoyárimì dǎṅṅí 12,000 ipírǎ́ earo Rubenoyárimì dǎṅṅí 12,000 ipírǎ́ earo

⁶ Asaoyárimì dǎṅṅí 12,000 ipírǎ́ earo Napítaraioyárimì dǎṅṅí 12,000 ipírǎ́ earo Manasaoyárimì dǎṅṅí 12,000 ipírǎ́ earo

⁷ Simionoyárimì dǎṅṅí 12,000 ipírǎ́ earo Ripaioyárimì dǎṅṅí 12,000 ipírǎ́ earo Isakaoyárimì dǎṅṅí 12,000 ipírǎ́ earo

⁸ Seburanoyárimì dǎṅṅí 12,000 ipírǎ́ earo Josepoyárimì dǎṅṅí 12,000 ipírǎ́ earo Bejìmanoyárimì dǎṅṅí 12,000 ipírǎ́ earo egǎ́yǎ́ ayǎ́ apírìṅṅí.” rìnarìṅṅagǎ́ arǎ́ wìṅṅanigìṅṅí.

Ámá íá mìropaxǎ́ wí Gorìxomì yayǎ́ wigǎ́ nǎnìrìṅṅí.

⁹ Arǎ́ e nìwìárìmáná wenìṅṅí éáyǎ́ wìṅṅanigìṅṅí. Ámá ayá wí mìrónárìṅṅagì wìṅṅanigìṅṅí. Dìṅṅí nìmori íá ropaxǎ́ mìmónìṅṅíyǎ́rìṅṅí. Ayǎ́ ámá gwǎ́ xìxegǎ́ṅṅí imónìṅṅí nìyonì dǎṅṅíyǎ́rìṅṅí. Gwǎ́ wírǎ́ wírì xìxegǎ́ṅṅí imónìṅṅíáyorani, wará xìxegǎ́ṅṅí írìṅṅíyorani, píné xìxegǎ́ṅṅí rarìṅṅíáyorani, ayo nìyonì dǎṅṅíyǎ́ wí axǎ́ e nìmìrónáríro rapírapi apǎ́́a wenǎ́ nìyínìmáná íkwianṅṅína tǎnì sipǎ́sipǎ́ miáo tǎnì agwǎ́rìwámìṅṅí tǎṅṅí e yayǎ́ nìwìṅṅíro nǎnì soná ìwǎ́ íá nìxìrìro

¹⁰ meanǎ́ nìrìróná enǎ́ tǎnì re rarìṅṅagǎ́ wìṅṅanigìṅṅí, “Gorìxo, íkwianṅṅínamì éf ṅweanǎ́ ro tǎnì sipǎ́sipǎ́ miá ro tǎnì yeáyǎ́ neayimìxemeáíwaurìṅṅí.” ráná

¹¹ íkwianṅṅína tǎnì áminá 24 e nìṅweaxa pugǎ́áwa tǎnì dìṅṅí tǎṅṅí imónìṅṅí awaú awaú tǎnì áwìṅṅí e enǎ́nǎ́ anǎ́nǎ́jǎ́ mǐdìmǐdǎnì

xapixapí nímudímore rogíáyí íkwianwínami
símímanjíríwámíní nípíkinímearo Goríxomí
yayí numeróná

¹² re raríjagí aríá winjanigíní, “Rípí aga nepa
imóníní. Negí Goríxo yayí umepaxo imónírí
seáyí émí umepaxo imónírí níní nání dínj
aumaúmí inípxo imónírí yayí wípxo imónírí
weyí umearípxo imónírí seáyí e níneaimónírí
neamenjweapaxo imónírí ení síxí eánípxo
imónírí enj enjagí nání aníj miní íníná e e
néra úwanígíní. Nepa xíxeni e imóníwínígíní.”
raríjagí wíníjanigíní.

*Rapírapí ragí sipísipí miáoyáyo igíá eááyí
náníríní.*

¹³ Síjwí e wínaríná áminá e níjweaxa pugíawa
wo re nírinínigíní, “Ámá rapírapí apíá wenj
níyínímáná re rogíá tíyí gíyíríní? Gímí dání
bíáyíríní? Joxí níjárání?” nírfagí

¹⁴ nioní re uríjanigíní, “Oweoi, ápoxíní
níjáríní.” uríagí o re nírinínigíní, “Ámá tíyí
xeaníj xwíárímí bí tíní xíxeni mimóní seáyí
e imóníj wímeanjípímí dání bíáyíríní. Wigí
rapírapí ragí sipísipí miáoyáyo igíá eááná apíá
wenj imóníjíríní.

¹⁵ Ayínání Goríxoyá íkwianwínami
símímanjímí dání éf nírooro xegí anj jwíá
ríwámí dání íkwáwíyiraní, áríwíyiraní, Goríxoyá
apaxípáníj imónígíáyí wíiarígíápa axípi
wíiarígíáríní. Íkwianwínami éf jweanjo aníj
símanjwíníj yeáyí wímíxíníáríní.

16 Ámá t̃iỹí ám̃i b̃i agw̃í náñi mepa ero inĩg̃í náñi m̃iw̃ñpa ero sogw̃í x̃aíw̃í m̃iw̃ñpa er̃i am̃ip̃í w̃í wig̃í waráyo r̃ím̃imeññw̃ñññj̃ m̃iweáñpa er̃i eñf̃ár̃ñi.

17 Aỹí r̃ip̃i náñr̃ñi. Sip̃isip̃í miáo, íkwiañw̃ñam̃i áw̃ñi e éf̃ roŋo sip̃isip̃íyo xiáwo píráññj̃ mear̃ñj̃pa ámá t̃íyo ax̃p̃i ñimer̃ñá inĩg̃í s̃im̃ñj̃ aỹí ññr̃ñá d̃ñj̃ ñiỹm̃ñj̃ imóñp̃r̃i náñi t̃ñj̃ e nipemeám̃i uñf̃ár̃ñi. Xeaññj̃ wímeaar̃ñá ŋw̃í eaar̃g̃ápi eñi Gor̃ixo s̃iŋwir̃x̃í ññi kw̃ikw̃r̃m̃í wiñf̃ár̃ñi.” ñr̃ñj̃ñig̃ñi.

8

Sip̃isip̃í miáo b̃ikw̃íyo tam̃x̃ññj̃ yopar̃p̃i ar̃f̃kiñj̃ náñr̃ñi.

1 B̃ikw̃ñam̃i tam̃x̃ññj̃ yopar̃p̃i ar̃f̃kíañá re imóñf̃ag̃i w̃ññŋañig̃ñi. Añf̃nam̃i ŋ̃ñj̃iá ñimóñár̃r̃i b̃i oñm̃iáp̃i e nemáñá eñáñá

2 añf̃ñaj̃í Gor̃ixoyá agw̃r̃i w̃ám̃ñi rog̃íá wé w̃f̃úmi d̃áñj̃ waú imóñg̃f̃áwam̃i pékák̃í wé w̃f̃úmi d̃áñj̃ waú wíagi w̃ññŋañig̃ñi.

3 Añf̃ñaj̃í ám̃i wo p̃r̃er̃x̃í s̃ñj̃á gor̃í t̃ñi im̃x̃ññj̃ w̃ina f̃á ñx̃r̃m̃i ñib̃r̃i íráf̃ s̃ñj̃á gor̃í t̃ñi im̃x̃ññj̃p̃i t̃ñj̃ e —Ap̃i íkwiañw̃ñam̃i agw̃r̃i w̃ám̃ñi oññj̃p̃r̃ñi. Ap̃i t̃ñj̃ e éf̃ róáñá xw̃ỹf̃á ámá Gor̃ixoyá imóñg̃f̃á ññiỹí x̃f̃om̃i r̃r̃m̃í wiar̃g̃ápi —Ap̃i íráf̃yo nañw̃í r̃id̃iyowá yar̃g̃ápññj̃ weñp̃r̃ñi. Ap̃i t̃ñi naw̃íñi r̃f̃á oikeaár̃ñr̃i ík̃f̃á d̃f̃á r̃f̃á yeááñá d̃ñj̃ nañj̃ eaar̃ñj̃ xwé b̃i m̃ñi wíagi

4 aṣínajo e ríá ikeáaráná xegí wéyo dánì íkíá d́ápiyá sinadiní t́nì áamá Gorìxoyá imónìgíá x́ómì yarìṣípì wigíápi t́nì nawínì x́o sìnṣwí anìṣe peyíagí nionì sìnṣwí nìwìnìrì

5 aṣínajo pìrerìxí sìná gorí t́nì imìxìnìṣíná ámì nìmearì ríkwamìṣípì íráyó wenípi nìxerì pìrerìxínámì magwí nìyárimáná xwíáyo mamówárìṣínìgìnì. Mamówáraná akìrìwí rìrì ikaxí rìrì ápiṣṣwí ókìrì poboní erì éagí wìnìṣanìgìnì.

Aṣínají waú waú pékákí rìgíá nánìrì.

6 Aṣínají wé wíúmì dání waú, pékákí wa t́nì xìxenì xìrìgíáwa pékákí ranìro nánì nìmìxárimáná

7 wo iwamíó pékákí ráná re enìṣínìgìnì. Aṣínáíkí t́nì ríá t́nì ragí t́nì nawínì xwíáyo píeróáná xwíá nìrínì biaú bì enípi b́bìmì eníyí amìpí ríá nìnowárìríná ará ńnì nìnìrì aí íkíá orìwámì dánìṣì nepeárìagí wìnìṣanìgìnì.

8 Aṣínají ámì wo pékákí ráná re éagí wìnìṣanìgìnì. Bì d́wí mìṣípì xwé ápiáwí wearìṣípìṣínìṣípì imónìṣípì rawìrawáyo mamówárimáná rawìrawá ńnì biaú bì imónìṣípì b́bì apì nìpìṣì ragí imónìrì

9 naṣwí amìpí rawìrawáyo yarìṣípì ńnì biaú bì enípi b́bì pìyí erì ewé amìpí rawìrawáyo warìṣípì ńnì biaú bì enípi b́bì xwìríá ikìxénìrì éagí wìnìṣanìgìnì.

10-11 Aṣínají ámì wo pékákí ráná re éagí wìnìṣanìgìnì. Sìní xwé wo —O xegí yoí Yíkí Yarìṣoyì rìṣínìṣínì. O uyíwí wìrì ápiáwí nìwerìṣínì aṣínámì dánì nìpíeroríná inìṣgí

wearíṣíyí t́nì sìmíṣí meaaríṣíyí t́nì ńnì biaú b́ì imóníṣíyí b́bímì piéróáná apì ńpínì yíkí imóníṣínìṣí. Ámá iniṣí apímì ńnìróná yíkí imóníṣagì nánì obaxí péagí wíníṣanigínì.

¹² Aníṣají ámì wo pékákí ráná re éagì wíníṣanigínì. Sogwí ṕŕí rakínìrì emá ṕŕí rakínìrì sṣ́í ṕŕí rakínìrì éagì nánì ikwáwíyíná biaú b́ì imóníṣíṣí b́bímì dánì śá ńyínárìrì sogwí manípa erì áríwíyíná biaú b́ì imóníṣíṣí b́bímì dánì enì śá ńyínárìrì emá t́nì sṣ́í t́nì wíá mókípa erì éagì wíníṣanigínì.

¹³ Nionì ámì weníṣí éáyí apurí wo aní pírínamì ayá áwíníyo ńpuríná ení t́nì re raríṣagì aríá wínanigínì, “Ine, aníṣají awa waú wo yoparowa, ríxa pékákí níríṣí nánì imóníṣo. Awa ráná ámá xwíáyo ṣ́weagíáyo wímeaníṣí nánì ine! Ine!” raríṣagì aríá wínanigínì.

9

Aníṣají awaú awaú pékákí nírímáná enáná ámì wo ríṣí nánìrínì.

¹ Aníṣají pékákí xírígíáyí yoparí waú wo awayá wo pékákí ráná nionì sṣ́í aníṣnamì dánì piéroní wo xwíámì wenagì ńwínìrì sṣ́omì siríríkí yoparí b́ì mimóníṣíyì nánì kípì wíagì

² o nurì siríríkí yoparí b́ì mimóníṣíyì íkwíáná re éagì wíníṣanigínì. Sṣ́wíríá ríá xwé bímì roníṣímì dánì awímíṣíníṣí nítíríná siríríkí ayímì dánì peyíagì wíníṣanigínì. Peyíáná sogwí íkwapíní mearì agwíníṣí táríṣagì nánì aní pírí sṣ́jánì mepa erì yaríná wíníṣanigínì.

³ Áxwaxí sinqwiríá apimi dání peyeamiarínagi winíjaniginí. Wáré xwíáyo enípí sidíní warínípa áxwaxí apí ení xe wáreníní sidíní opaxí imóníwiniginírí Goríxo sinqwí níwinírí

4 áxwaxí apimiŋ wíŋ íkaxí re uriníagi
winiŋanigini, “Ará tñi íkíá tñi amipí sowiniŋ
imóniŋipi tñi niniŋi kiríŋi mipímixipani. E neri
aí áamá Gorixoyá mimónipa nero nání xegí ipiríá
meánigíayo anani xwiríá ikixéríxini.” uriníagi
niwiniŋi

⁵ á má ayo xwíríá ní kíréríná xe píkíríxínírí
sínwí mīwíní nérí rínínjé bí —Rínínjé áxwaxí
ayí wíarínjépi wáré á máyo sídínjé óáná rínínjé
wínarínjépi, ayí áxí pínínjé imónínjépiríní. Rínínjé
apíní nīwíá wá ríná xe emá wé wú núní
pwéwínígínírí sínwí wíná gí wínínqanígíní.

⁶ Áxwaxí apí ámá ríníñí ayíkwí mīwinípa
yaríná ríxa “Opémíní.” nīwimóníro íkíníñí sīpí
nīwiníro “Arige neríná pémíníréíní?” nīyaiwíro
aiwí íná wí nípepaxí imónípíríámání.

7 Áxwaxí ayí osí áamá mǝxí nǝní nǝmǝámǝ
nǝrǝnǝ nǝkǝnǝnǝnǝnǝ yimǝroarǝgǝpǝ imǝnǝnǝgǝfǝ
nǝwǝnǝrǝ wǝgǝ mǝnǝyǝ amǝnanǝwǝ sǝnǝ gǝrǝ
tǝnǝ imǝxǝnǝnǝnǝnǝnǝ dǝkǝnǝro sǝmǝmanǝ áamá
sǝmǝmanǝnǝnǝnǝ inǝro

⁸ wig' d'á sepiá apix' wíwayán'ñ' wero wig'
s'íwan' pus' say' raion'y' r'n'ñ'y'yá s'íwan'ñ'ñ'
wero

9 agwír+wáminí níkíníŋf kapá t́níní
imíxíníŋf náníŋf ɲwírárínro enagáa
wíníŋanigíní. Íwí wíg nípípíka nuróná rarínfpi,
ayí osí obaxí mǐxí nání nímeámi nuríná rarínfpa

rírí osí karí obaxí mîxí nánî níropémi nuríná rarínípa rírí yarínagî wîníñanigîní.

¹⁰ Wigí íkwémîñíyî wáré sidíní waríníyíníñî imónínagî wîníñanigîní. Ámáyo emá wé wúmi ríníñî wípaxí imónípríráyî ayí wigí íkwémîñíyo dání sidíní warígfáyîrínî.

¹¹ Mîxí ináyí áxwaxí ayo seáyî e níwimónîrí umeñweaño, ayí aníñají sirírikí yoparí bî mimóníñíyîmî meñweañorínî. O xegí yoí Xibiruyí píné tîní nîríríná Abadonoyí rarígfórínî. Gírikíyí píné tîní nîríríná Aporiyonoyí rarígfórínî. Yoí nîpiaúní míkí ayí o írîkiarínjo enagî nánîrínî.

¹² Ríwíyo wímeanípi nánî “Ine” biaú bî ríípi bî ríxa apî wímeanjoí. Biaú apîmî ríwíyo imónínípiaú sínîrínî.

Aníñají awa yoparo tíño pékákí ríñî nánîrínî.

¹³ Aníñají pékákí xírigíá awa yoparo tíño pékákí ráná íráí síñá gorí tîní imîxíníñî Goríxoyá símîmanímmîní onínípiyá síwaní biaú biaú tíñî e dání maní bî nîrínîríná

¹⁴ aníñají pékákí íá xírigíá yoparo tíñomî re urarínagî aríá wíñanigîní, “Aníñají waú waú iniígfí Yupíretisî rapáu tíñî e gwí ñweagíáwamî wíkweawárei.” urarínagî aríá níwîrî

¹⁵ aníñají awaú awaú —Awa ríxa xwíogwí o imónîrî emá o imónîrî sía ayî imónîrî éaná e éfírxínîrî wímîxárinjowarínî. Awa nuro áamá xwíá nîrímîní ñweagíáyí biaú bî imónígfá bîmî pípiíkímí epírfá nánî wíkweawáríagî níwînírî

16 “Ámá mǝxǝ náni osǝyo xenweagǝáwa diñǝ nǝmori ǝá mǝropaxǝ imóniñjoǝ. Nǝni 200,000,000 imónǝgǝáwariniǝ.” rarǝñagǝa arǝá winǝñaniginiǝ.

17 Osǝ tǝni seáyǝ e xenweagǝáyǝ tǝni nioni oriñá nǝwinirǝná rǝpǝniñǝ imóniñagǝa winǝñaniginiǝ. Seáyǝ e xenweagǝáyǝ nikǝniñǝ rǝániñǝ ayǝá rǝri onagwá werǝ siyó rǝri enǝyǝ imanǝro osǝ mǝñǝ pusǝ sayǝ raionǝyǝ rǝniñǝyǝyǝ mǝñǝniñǝ imónirǝ osǝ mǝñǝyo dánǝ rǝá ápiáwǝ tǝni sǝñwirǝá tǝni sǝñá xegǝ yoǝ sarǝpáǝ rǝniñǝ rǝá sǝñǝ inǝñpǝ tǝni kwíyǝ orǝ yarǝñagǝ sǝñwǝ winǝñaniginiǝ.

18 Rǝá ápiáwǝ tǝni sǝñwirǝá tǝni sǝñá rǝá sǝñǝ inǝñpǝ tǝni osǝyǝyǝ mǝñǝyo dánǝ kwíyǝ omomǝ nerǝná xeaniñǝ apiaú apǝ imóniñǝpimi dánǝ ámá nǝni biaú bǝ imónǝgǝa bimi pǝkiárǝagǝa winǝñaniginiǝ.

19 Osǝyǝyǝ sowǝ sidǝrǝniñǝ nimónǝmáná sǝrǝwǝ sidǝrǝ mǝñǝ imóniñagǝ náni apimi dánǝ ámáyo pǝkiarǝgǝa enagǝ náni ayǝ wigǝ enǝ eániñǝ ámá pǝkipaxǝ imóniñpǝ mǝñǝyo dánǝ imónirǝ sowǝyo dánǝ imónirǝ enagǝ winǝñaniginiǝ.

20 Ámá nǝni biaú bǝ imónǝgǝáyo xeaniñǝ apiaú apǝ nǝwikárǝrǝná bǝbiaú mǝpǝkíǝapiaú re egǝawixiniǝ. Wigǝ ñwǝá wé tǝni imǝxǝgǝápǝ peá mǝmopa nero imǝó diñǝ wǝkwǝroarǝgǝápǝ pǝni mǝwiárǝpa ero wigǝ ñwǝá sǝñá gorǝ tǝni imǝxiro sirǝpá tǝni imǝxiro kapá tǝni imǝxiro aga sǝñá tǝni imǝxiro íkǝá tǝni imǝxiro yarǝgǝápǝ —Apǝ wí sǝñwǝ anǝri arǝá wirǝ anǝ eri mǝyarǝñǝpǝriniǝ. Apǝ anǝñǝ minǝ ǝá nǝxiǝro sǝmǝ sǝmǝ e mearǝgǝápǝ pǝni mǝwiárǝpa egǝawixiniǝ.

21 Wigǝ pǝkíxwirǝó néra warǝgǝápǝ tǝni ayǝá

néra warìgṅáṅpì t́nì ́wí niga warìgṅáṅpì t́nì ́wí meamearìgṅáṅpì t́nì apì nìpìnì enì ŕwíṁmìnì mímamogṅawìxìnì.

10

Jono b́kwí onìmiá b́kwí nuráṗìrì nìṅf nánìrìnì.

¹ Nionì wenìṅf éáyf wìnìṅanìgìnì. Anṅnájf enṅf sìxí eánìṅf ámì wo —O agwí xopìxopí rónìrì xegí mìnṅyò opínagwíá d́kìnìrì nerì xegí śmìmanṅf sogwínìṅf wíá ókìrì xegí sìkwíyò dánì ŕá ápiáwínìṅf werì nemáná anṅnamì dánì wepṅnarìṅagì wìnìṅanìgìnì.

² O b́kwí onìmiá parìnìṅf b́kwí ́á nìxìrìrì sisìxìrì nìrorṅnà sìkwí náú rawìrawáyo osaxìrì onamìṅú xwíáyo osaxìrì nerì nìrómáná

³ pusí sayí xwérìxa raioníyì rìnìṅf awí nìrìrìnà ayá wí yaiwiámí márarìṅpá enṅf t́nì nìrìmáná enṅnà akìrìwí wé wíúmì dánṅf waú rayìgṅawìxìnì.

⁴ Akìrìwí wé wíúmì dánṅf waú apì nìrayimáná enṅnà nionì rìxa ŕwamìṅf eámìnìrì yaríná xwíyíá anṅnamì dánì re rìnénápṅagì aríá wìṅanìgìnì, “Xwíyíá akìrìwí wé wíúmì dánṅf waú apì nìrìrìnà ŕáṅpì ŕwamìṅf meapa nerì ínìmì áyá eaáreì.” rìnénápṅagì aríá nìwìrì

⁵ anṅnájf sìkwí sisìxìrì nìrorṅnà rawìrawáyo osaxìrì xwíáyo osaxìrì enṅagì wìnṅáo wé náú nìmfeyoari anṅnamì nìmìxìrì

⁶ sṅjá womì dánìṅf nìrìrìnà anìṅf íníná ṅweaṅo t́ṅf e dánì —O anṅna imìxìrì amìpí ńnì e enṅyí imìxìrì erì xwíárí imìxìrì amìpí ńnì e enṅyí imìxìrì erì rawìrawá imìxìrì amìpí ńnì

e eníyí imíxiri eri enoríni. O tñí e dáníniñí aníñajo re raríñagi wíniñanigíni, “Goríxo ‘E éimígíni. E éimígíni.’ yaiwiáríñpí síní yómíñí wí nenímeníñoi.

⁷ Aníñají pékákí íá xirígíáyí yoparo pékákí ríníápi tñíná Goríxo eníñá dání dñí neñwíperi yumí dñí ‘E éimígíni. E éimígíni.’ yaiwiáríñí xegí wfá rókiamoagíáwami —Awa xegí xínáíwáníñí nimóníro omíñí wílagíáwaríni. Awami áwaní uríñpí tñí xixení axípi neníáríni.” Aníñajo e raríñagi níwíni

⁸ maní aníñami dání rínénapíagi aríá wíápi ámi nírinírná re rínénaparíñagi aríá wíñanigíni, “Joxí nuri aníñají sisíxírí nírorírná rawírawáyo osaxírí xwíáyo osaxírí nerí roñomi bíkwí paríniñí íá xiríñpíkwí urápei.” rínénaparíñagi aríá níwiri

⁹ nioní nuri aníñajomí “Bíkwí onímiápikwí niápei.” uríagi o re níriníñigíni, “Joxí nírinírápírí nei. Nírinírná maníyo awíí píkí inígíniñí nísirí aiwí agwíyo dání ayí yíkí ríduníniñoi.” níriníagi

¹⁰ nioní bíkwí onímiápikwí nurápirí nírinírná gí maníyo ayí awíí píkí inígíniñí níagi aiwí nínowárimáná enáná gí agwíyo dání yíkí níduníagi

¹¹ awa re níriníawixíni, “Amípi áma gwí wírí wírí obaxí imónígíáyo wímeari áma axí e gwí mónígíá obaxíyo wímeari xwíyíá míkí xegí bí xegí bí rarígíá obaxíyo wímeari míxí ináyí obaxíyo wímeari eníápi nání ámi wfá rókiamoí.” níriníawixíni.

11

Gorìxo imónìṣípì nánì m̀k̀f̀ imónìṣííwáú nánìrìnì.

¹ Iwaḿó yarìǵá xoýwánìṣípì imónìṣípì wá ǹnìapírì re ǹrìṣípìṣípì, “Joxì ǹwíáṣípìṣípì mearì aṣípì Gorìxonì nánì rìdìyowá yarìǵíwámì xoýwá awá t́nì iwaḿó e e ńera urì rìdìyowá nánì íráf onìṣípìṣípì iwaḿó erì áamá ǹbìro Gorìxonì yaýf ǹmearìǵf́áyo íá rìrómì erì eì.

² Rìdìyowá yarìǵíwámì wáíwámì ‘Xe oenì.’ ǹyíaiwírì iwaḿó mepanì. Áamá gẃf xeẃf́ýf wíǵf d̀ṣípì t́nì xe éf́rìxìnìrì s̀ṣípì wínf́a enṣagì nánì iwaḿó mepanì. Wíǵf d̀ṣípì t́nì neróná emá 42 pwearf́nà aṣípì ṣípìwáṣípì xórórì nero s̀pì wíkáṣípìf́f́rìnì.

³ S̀pì wíkáṣípìf́nà ǵf́ áamá nionì imónìṣípì nánì m̀k̀f̀ imónìṣííwáú xe wíá urókiamopaxì oimónìṣípìṣípì s̀ṣípì wínáná awáú okiyf́a wí minìf́ bek̀f́ wú ǹk̀f́k̀yìnìmáná śf́a 1,260 imónìṣípìf́ýf —Śf́a aýf emá 42 nánì xìxenì imónìṣípì. Śf́a aýf pwearf́nà áamá wíǵf f́ẃf ńera warìǵf́apì ŕf́ẃf́mìnì omamópoyìnìrì wíá urókiamopìśf́rìnì.” ǹrìṣípìṣípì.

⁴ Awáú íḱf́a orípìyì r̀ǹṣípì wáú t́nì íkwianṣípì uýf́ẃf íkwíáṣípìf́f́a nánì wínf́xaú t́nì śm̀m̀anṣípì Gorìxoyá —O xẃf́a ǹyionì nánì Ámìná imónìṣípìṣípì. Oyá śm̀m̀anṣípìṣípì r̀ṣípì yapì imónìṣííwáúṣípì.

⁵ Áamá awáú t́nì m̀x́f́ inarìǵf́áyf́ awáúṣípì s̀pì wíkáṣípìṣípì nerf́náyf́, awáúyá manṣípì d́nì ŕf́a ápiáẃf ǹpèyearì ayo ŕf́a ǹǹf́f́rìnì. “Awáúṣípì s̀pì

owikáraneyi.” yaiwífá gíyí gíyo ríá apimí dání aga nípíkípsííríní.

⁶ Emá awaú wfá urókiamoarígííyo iniá meapa oenírí aní pírínami yeáyí yimíxáripaxí imónírí iniígí ragí imóníní nání imíxíapaxí imónírí gíní gíná “Xwíáyo ɲweagíáyo e owikáraií.” wimónííná ananí egí díní tíní xeaníní ayí ayí níní wikáripaxí imónírí neri

⁷ xwíyíá Goríxo wfá rókiamóisixínírí uríníngí tíní xixení ríxa nurárimáná enáná naɲwí míxí yaríní siríríkí yoparí bí mímóníníyimi dání peyeańo awaú tíní míxí niníro awaúmi xopírárí níwiri píkínfáriní.

⁸ Píkíáná piyowaú aní xwé apimí —Aní egí Ámináomi ení yekwíroárigíápi nání raríníní. Aní api nání níríríná rasí níríro Sodomíyí ríro Isipíyí ríro yarígíápiríní. Aní xwé apimí awaú óf e piyí opísííríní.

⁹⁻¹⁰ E piyí wenáná sfá wíyaú wíyi nórírí ámi wíyi órímínírí yaríná áma wará xíxegíní íríro egíáyo dání tíní gwí wírí wírí imónígíáyo dání tíní píné xíxegíní rarígíáyo dání tíní gwí bí bí mónígíáyo dání tíní níbimíro xe piyowaúmi xwíá oweyárfpoyínírí sɲwí míwínípa nero sɲwí níwínayíro wfá rókiamóííwaú, áma xwíáyo ɲweagíáyo ríníní ayíkwí níwia múfííwaú ríxa péagíí nání ayí yayí seáyími dání néra upíríáriní. E neróná aiwá xwé nimíxíro níga uro wígí ámayí yayí owínírí amípi nańíyí aníá yaní iníro néra waríná

¹¹ ríxa sfá wíyaú wíyi nórímáná wíyíjimi áwíní e dání re enínigíní. Goríxo xfómí dání ámi

awaúmi dñjǎ sixǎ uyáráná awaú ámi sñjǎ neri éǎ rogǎsìxìni. Éǎ róáná áamá awaúmi sñjwǎ wñnayarǎgǎyǎ dñjǎ niyága nuro wáyǎ ayǎkwǎ mñwinarǎná

¹² awaú xwǎyǎ bǎ añǎnamǎ dánǎ enǎ tǎni re rǎnénapǎagi arǎá wigǎsìxìni, “Awagwǎ re nánǎ yapǎpiyǎ.” Arǎá e nǎwiri agwǎ tǎni añǎnamǎ nánǎ peyarǎñagǎi awaú tǎni mǎxǎ inǎgǎyǎ sñjwǎ wñnowáráná

¹³ axǎná re enǎnigǎni. Pobonǎ xwǎá yaiwiámǎ enǎnigǎni. Xwǎá yaiwiámǎ éáná añǎ añǎ apimǎ mǎrǎnǎñǎ wé wúkaú imónǎñpǎ bǎ nǎpǎni pǎnanowirǎ áamá e ñweagǎ enǎ 7,000 penowiro éagǎ añǎ apimǎ ñweagǎ mǎpéǎyǎ enǎ óǎ nikárǎnǎro Nwǎá añǎnamǎ ñweañomǎ seáyǎ e numeróná “Enǎ eánǎñoxǎ, ayǎ joxǎrǎni.” urarǎñagǎ wññanigǎni. Nionǎ orǎñǎ nǎwññǎrǎná e wññanigǎni.

¹⁴ Rǎwǎyo wímeañpǎ nánǎ “Ine” biaú bǎ rǎǎpǎ áwǎni e enǎpǎ rǎxa apǎ imónǎgoǎ. Apimǎ rǎwǎyo imónǎnǎpǎ añǎni imónǎnǎñoǎ.

Añǎnajǎ pékákǎ xǎrǎgǎ yoparo pékákǎ rǎñǎ nánǎrǎni.

¹⁵ Añǎnajǎ pékákǎ xǎrǎgǎ wé wǎúmi dánǎ wáú imónǎgǎwá yoparo pékákǎ ráná añǎnamǎ dánǎ manǎ obaxǎ enǎ tǎni re nǎrǎga warǎñagǎ arǎá wññanigǎni, “Xwǎárǎmǎ menǎwepaxǎ nánǎ imónǎñpǎ sǎni wǎyǎyǎ marǎá, rǎxa negǎ Ámǎnáo tǎni xegǎ áamá nene yeáyǎ neayimǎxemeanǎ nánǎ oyá dñjǎ tǎni arǎowayá xwǎá piaxǎyo dánǎ iwiaronǎoyǎ rarǎñwáo tǎni awaúyǎpǎnǎrǎni.

O wí anfá mimónf anínpf íníná nínwearí menweanfáriní.” níríga warínagí arfá níwírí

16 áamá áminá 24 Goríxo tínf e íkwianwíyo éf nínwearo xapíxapf nínweaxa pugfáwa wigf símímanfíní nípíkinímearo Goríxomí yayf numeróná

17 re urarínagfá arfá winanigíní, “Áminá Goríxoxíní, enf sítí eánígfá níyoní seáyí e wimónínjoxíní, ríná nwearí eníná dání anínpf nwearí enjoxíní, joxí eníná dání enf sítí eánínpf néra bagfípí tíní ríxa xíxeni nerí xwáfárimí iwamfó menweanagí nání none yayf siarínjwíní.

18 Áamá gwí bí bí mónígfá níní joxí nání wikf níróníro ‘Omí íníní wí wurínaníméwíní.’ yaiwíagfá aiwí joxí ayo wikf wónínínpí wíwapíyiríná ríxa nimónínínjot. Ríná áamá pegfáyo xwíríxí numerí eyeyírómf wirínáriní. Ríná wfá rókíamoarígfá, díxí rínáíwánínpf nimóníro omínpf siarígfáyo yayf níwimorí ‘Apí wíimíginí.’ yaiwinínpí míní wirí áamá díxí imónígfá joxí nání wáyf nísiro píráníní xídarígfá, síyíkwínínpf imónígfáyorání, xwénínpf imónígfáyorání, ayo ení yayf níwimorí ‘Apí wíimíginí.’ yaiwinínpí míní wirí áamá xwáfárimí xwírí íkíxearígfáyo xwírí wikíxerí eríná, ayf ríxa rínáriní.” rarínagfá arfá níwírí wínínanigíní.

19 Goríxoyá anf nwfá anfnamí eníwá íkwínírí bokísí xwíyíá Goríxo eníná réroárínínpí nání imíxínínífwá anf iwámí dání sínjání imónírí éáná re eníniginí. Ápíanwí ókímíxayírí ikaxí rayírí akíríwí rayírí pobonf erí anfínaíkf ayá wí erí éagí

winiñanigini.

12

Ekíyinj íwí wo iniñpi tñi apixí wí iniñpi tñi nánirini.

¹ Ekíyinj anj piríyo ayá síwí ropaxí bi niniríná rípi imóniñnigini. Apixí wí —Í sogwo rapirapíniñ yínirí xegí síkwí emáomí ikwiárirí amínanjwí síñj wé wúkaú síkwí waú tñj d́kínirí nemáná

² niaíwí agwí enjirini. Í niaíwí xiríminirí nání síñwí wanariñagí ríniñj ayíkwí míwinariñagí nání “Anjini oxiríminí.” niyaiwirí “yeyí” ríñnigini.

³ Ekíyinj ámi bi anj piríyo niniríná rípi imóniñnigini. Iwí ayíá ríñj xwé wo —O mñj wé ẃúmí d́anj waú imorí síwanj wé wúkaú mñjyo dání rémówapirí dírí ḿxí ináyí d́kínarígíá imóniñj wé ẃúmí d́anj waú mñjyo xixeni níd́kíga urí enjorini. O anj piríyo e síñjani nimónirí re enjigini.

⁴ Síñj biaú bi egíá bimi xegí sowí tñi anjnamí dání aírairómí énapáná xwíáyo piérinowiñnigini. E nemáná iwí xwéo “Apixí niaíwí xiríminirí yaríñj ríxa niaíwí xiráná oroaníminí.” niyaiwirí ími agwíríwáminí uroñaná

⁵ Í niaíwí oxí womí —O ainíxí wá íá nixirirí áamá gwí bi bi mónígíá niyoní umenweaníá nání imónirí xwíyíá x́oyápimi mímúropaxí imónirí enforini. Omí í xiríñnigini. Niaíwí omí

nìxìrímáná enáná íwo Gorìxoyá díní t́nì x́o íkwianwínami ñweaṇe nánì nìpeyirì ñweaṇáná

⁶ apìxí áamá díní meaní e nánì éfì unínigínì. Gorìxo í e nánì éfì nuri ñweáwínigínìrì anínínì wimìxìyárinṇe nánì nuri ñweaṇáná aiwá nìwiro píráníní mearíná śfá 1,260 nóra unínigínì.

⁷ Anínami dánì mìxí nínówiápnìróná anínají Maikoroyì rínìṇo t́nì xegí anínajowa t́nì mídánì nìrómáná iwí xwéo t́nì mìxí nínìróná iwo enì anínají x́omi x́darìǵfáwa t́nì mídánì nìrómáná mìxí nínìro aí

⁸ iwowa ení mìweánìpa nero nánì sìnì anínami ñweapaxí mímónìṇagí nánì

⁹ Maikorowa iwomì mamówárenapìǵawixínì. Sidìro eníná dánì oboyì rìro Setenoyì rìro eǵo, ayí orínì. Áamá xwíáyo ñweagí nínì f́wí oépayínìrì yapí nìwíwapiya warìṇo, ayí orínì. Omì xwíáyo nánì mamówárenapìro anínají omì nìxídiro yarìǵfáwami mamówárenapìro éagí

¹⁰ nionì aríá wíáyí anínami dánì xwíyíá bì ení t́nì re rínénaparìṇagí aríá winanigínì, “Gorìxo ení eáníní x́o imónìṇínpí t́nì erì áamá x́oyá imónìṇíyo yeáyí uyimìxemearì mìxí ináyí yapí nímónìrì xwiox́yo míméámì nerì umenwearì enì rìxa agwìrínì. Yeáyí uyimìxemeaní nánì oyá díní t́nì aríowayá xwíá piax́yo dánì iwiaroṇo, o xegí nénì t́ṇo nímónìrìṇíyo dánì áamá xwíáyo ñweagíyo wíwapiyínì rìxa agwìrínì. Ayí rìpì nánìrínì. Jìsomi díní nìwìkwírooro nánì xexíxexìrìmeá imónìǵfáyo xwíyíá uxekwímoayarìṇomì — O negí Gorìxoyá sìnjwíyo dánì íkwáwìyiranì,

árwiyirani, xwiyfá uxekwímoayarínorini. Omí ríxa xwáfáyo mamówárfáriní.

11 Negí níríxímeáyí ‘Sipísipí miáo nene yeáyí neayimíxemeanfa nání neapeinírfáni?’ niyaiwiro ragí oyáyo igfáníní eáníro o nání xwiyfá wáf uríyiro neríníyo dání obomí xopírárí wífáriní. Ayí omí xopírárí níwiríná wiwaníníyí wá mumíxíní ‘Wa nene Jisasomí xfdarínagwi nání níneapíkíroná ayí aníní xe oneapíkípoi.’ niyaiwiro xfdígfáyíriní.

12 Ayínání aní rínaxí tíní re nweagfáyíné tíní díní nífá oseainíní. E nerí aí xwáfárixí tíní rawírawáwáxí tíní ine! Obo xwáfárimí seyíné tíní e nání ríxa wéf enagi nání raríní. O ‘Aníní xwáfárimí níñweámáná epaxonímaní. Re ení pírí nírakipírí anwí ayorfáni?’ niyaiwirí nání xegí wikí nónírí seainípi ríá ápiáwíníní imónínagí nání ine!” Xwiyfá anínami dání e rínénaparínagí arfá winaniginí.

13 Iwí xwéó “Ríxa xwáfárimí rínímamówárenápáoi?” niyaiwirí apíxí niaíwí oxo xíríimí míxí eaaxfdíníniginí.

14 Míxí eaaxfdíagi aí apíxí áamá díní meaníyo xíí nání wímíxíyáriné nání nípiþíka ounírí nabíkínáo íwí wíníxaú ímí unwíráná í sídиро tíní e píní níwiárimí nípiþíka nurí e nweanáná xwiogwí waú wo ní múrorí ámí wo áwíní e imóníe nání aiwá níwiro píráníní umegfawixíní.

15 Sídиро iniígfí xegí maníyo dání peyeáú iniígfí waxíníní númí nurí ímí níxemí níwerí opíkinírí imíxowárfagi aí

16 xwáfárimí apíxímí arírá níwiríná re eníniginí.

Iniṅṅf waxf iwí xwéo apìxímì opìkinìrì xwìrífá dowárífú xwíarí xegf maṅf nexoarì nìṅnìṅìṅf.

17-18 Iwo sṅwí e nìwìnìrì apìxí nánì wikf rífá ápiáwínìṅf nìwónìrì nánì niaíwí apìxí í xìrìṅf wínìyo mìxí wimìnìrì uṅnìṅìṅf. Ayf áamá sekaxf Gorìxo urìṅfṅpì xíḍìro xwíyífá Jisaso nánì rìṅfṅpì ḍìṅf íá xìrìro yarìḡáfáyf eṅagf nánì ayo mìxí wimìnìrì nánì nurì rawìrawáyo imañf e éf roárìṅnìṅìṅf.

13

Naṅwí mìxí yarìṅf rawìrawáyo dánì fwiapìṅo nánìrìṅf.

¹ Nionì naṅwí mìxí yarìṅf wo rawìrawáyo dánì fwiaparìṅagf nìwìnìrì o sìwanf wé wúkaú rémówapìrì mìnṅf wé wífúmi ḍañf waú imorì eṅo xegf sìwanf wé wúkaú apimì wámìni wámìni ḍìrìf mìxí ináyf ḍíkínarìḡáfáṅpì nìḍíkíga urì xegf mìnṅf wé wífúmi ḍañf waú apimì womìni womìni yoḡ Gorìxomì ikayíwí umeararìḡáfáṅpì ríwamìṅf nìṅwìrárìga urì eṅagf wìnìṅnìṅìṅf.

² Naṅwí mìxí yarìṅf nionì sṅwí wínífá o pusf sayf papearìxí imónìṅf repatíyì rìnìṅfíyìṅf imónìrì xegf sìkwí ayf naṅwí beyáf rìnìṅfíyìyápìṅf imónìrì xegf maṅf ayf pusf sayf raioníyì rìnìṅfíyìyánìṅf imónìrì eṅorìṅf. Iwí xwéo naṅwí mìxí yarìṅo xfo tñi xìxenì oimónìrì sṅwí nìwìnìrì nánì eṅf eánìṅf xfo yarìṅfṅpì sìxí umímorì xfo áamáyo seáyì e nìwimónìrì umenṅweaarìṅfpa axíṅpì oimónìrì wimìxìrì xfo nénf tñṅf seáyì e imónìṅfṅpì axíṅpì oimónìrì wimìxìrì eṅorìṅf.

3 M̃ñ̃ť w̃iyimi m̃ñ̃ť rogťá igí ayť ñip̃kipaxť rogťáññ̃ť imóññ̃ag̃i w̃iññ̃anig̃iñ. Ámá xwťá ñir̃im̃iñi ñ̃weagťáyť “Nañwo ar̃ige ner̃i s̃ñ̃ť eñr̃r̃aniť?” ñiyaiwiro o náñi ududť ñiw̃iñróná ñixťd̃iro

4 iwo nañwomi xťo nénť t̃ñ̃ť imóññ̃p̃i axťp̃i wim̃ixťf̃ eñag̃i náñi xťom̃i seáyť e numero nañwomi eñi axťp̃i seáyť e numeróná re ñira ugťawix̃iñi, “Nañwo t̃ñi go x̃ixeñi imóññ̃i? O t̃ñi go m̃ixť x̃ixe iñpaxť imóññ̃i?” ñira ugťawix̃iñi.

5 Gor̃ixo nañwo xegť d̃ñ̃ť t̃ñi xe mañť ñiyoámori weyť ñimeñr̃i ikayťwť ñiñimeara úw̃iñig̃iñr̃i s̃ñ̃wť w̃iñr̃i emá 42 múroar̃ñá ap̃i eñá náñi nénť t̃ñ̃óññ̃ť nimóñr̃i éw̃iñig̃iñr̃i s̃ñ̃wť w̃iñr̃i éag̃i

6 o re eñiñig̃iñi. Mañť ñiyoámori Gor̃ixo náñi ikayťwť ñimear̃r̃ñá oyá yoťyo ikayťwť mear̃r̃i añť ñ̃wťá oyáiwá náñi ikayťwť mear̃r̃i añťnam̃i ñ̃weagťáyť náñi ikayťwť mear̃r̃i eñiñig̃iñi.

7 Gor̃ixo ámá xťoyá imóñigťáyo nañwo xe m̃ixť ñiw̃ir̃i xop̃r̃árť w̃iw̃iñig̃iñr̃i s̃ñ̃wť w̃iñr̃i xe nénť t̃ñ̃óññ̃ť nimóñr̃i ámá gwť w̃rť w̃r̃i ñiyoni t̃ñi wará x̃ixeg̃iñi ír̃igťá ñiyoni t̃ñi p̃né x̃ixeg̃iñi rar̃igťá ñiyoni t̃ñi gwť b̃i b̃i móñigťá ñiyoni t̃ñi ayo seáyť e wimóñťw̃iñig̃iñr̃i s̃ñ̃wť w̃iñr̃i eñiñig̃iñi.

8 Aỹnáñi ámá xwťáyo ñ̃weagťáyť ññ̃i — Ámá eñíná Gor̃ixo xwťár̃i im̃ix̃iñíná dáñi wigť yoť íkwť d̃ñ̃ť ñiỹm̃ñ̃ť meap̃r̃f̃a náñi ñ̃wir̃ár̃iññ̃nam̃i —Ana sip̃sipť p̃kigťoyáñar̃iñi. Anam̃i yoť ñ̃wir̃ár̃iññ̃yť marťát, ámá yoť

míñwíráríníñyí nanwo nene nání yayí owínírí seáyí e umepíríáríní.

⁹ Ámá aríá tígíáyíné enánáyí, aríá ókiarí mónípoi.

¹⁰ Ámá Goríxo “Xe gwí uyíríxíní.” wíaiwíní go go apimí wí múropaxí imóníníámaní. Ámá “Kirá tñí xe píkíríxíní.” wíaiwíní go go apimí wí múropaxí imóníníámaní. Apí imónánáyí, Goríxoyá imónígíáyíné segí díní wíkwíroarígíápi píní míwíarí aníní miní xwámámí níwia úíríxíní.

Nañwí xwíáyo dání íwiapíño náníriní.

¹¹ Nioní nañwí ámí wo xwíáyo dání íwiaparínagí níwínírí o sipísipí miá mñíyo dání síwaní wíyaú rémoarínípa rémorí xegí xwíyíá níríríná íwí xwíyíá rarínípa rírí yarínagí wíníñanigíní.

¹² O nañwí xámí íwiapíñoyá néní imóníní nípímíní dání níwíiríná ámá xwíáyo ñweagíá níní nañwí xámí íwiapíño, ígí nípíkípaxí wenómí nupíkínímearo seáyí e umépoiínírí mírákíkwí wíaxídirí

¹³ emímí ayá ríwamónípaxí xíxegíní bí erí neríná ámá síñwí anígíe dání oyá díní tñí ríá wearíní bí aí anínamí dání xwíáyo píérónapayarínípi tñí yapí wíwapíyaríníriní.

¹⁴ E neríná emímí Goríxo nañwí wíoyá néní tñí imónínípímí dání xe wíwapíyipaxí oimónírí síñwí wínífpímí dání ámá xwíáyo ñweagíáyo yapí níwíwapíyírí re uraríníriní, “Xwíáyo ñweagíáyíné xopaikígí nañwí mñí

rogfá ámi sɪŋf imónɪŋónɪŋf imónɪŋf bi nimixiro éf urárárfpoyi.” urarɪŋf enagɪ nánɪ

15 ayí e éáná naŋwɪ rɪwɪyo ɪwiapɪŋo xopaikɪgɪ imónɪŋfpi nɪmearɪ sɪŋf oenɪrɪ sɪmɪ óɪyo dánɪ pɪrámf wíáná sɪŋf imónɪŋnigɪnɪ. Gorixoxo naŋwɪ xwɪáyo dánɪ ɪwiapɪŋo xegɪ wónɪŋf xopaikɪgɪ imónɪŋfipimi sɪmɪ óɪyo dánɪ pɪrámf wɪfpimi dánɪ xe sɪŋf nimónɪrɪ xwɪyɪfá rɪrɪ áamá xébimi xómɪŋf nɪyɪkwiro seáyɪ e mumearɪgɪfáyo opɪkɪpoyɪnɪrɪ rɪrɪ epaxɪ imónɪwɪnɪgɪnɪrɪ sɪŋwɪ wɪnɪŋf enagɪ nánɪ e imónɪŋnigɪnɪ.

16 Naŋwɪ xwɪáyo dánɪ ɪwiapɪŋo e nemáná xɪoyá maŋɪyo dánɪ áamá nɪyonɪ sɪyikwɪnɪŋf imónɪgɪápiamɪranɪ, mamadɪrɪxamɪranɪ, áamá amɪpɪ wɪ mɪmúrónɪgɪfáyoranɪ, uyípeayɪ imónɪgɪfáyoranɪ, áamá xɪnáiwanɪŋf nimónɪro omɪŋf wiariɪgɪfáyoranɪ, wiwɪnɪ meŋweánɪgɪfáyoranɪ, ayo nɪyonɪ ipɪrɪfá nearɪná wɪyo wé náúmɪ earo wɪyo mimáyo earo egɪawixɪnɪ.

17 E nerɪŋfɪyo dánɪ áamá ipɪrɪfá naŋwoyá yoɪ tɪnɪranɪ, nabá xɪoyá yoɪpɪranɪ, xɪxenɪ imónɪŋfɪpɪranɪ, meánɪgɪfáyɪ aiwá nɪpɪrɪ nánɪ bɪ ero aiwá nɪgwɪ meapɪrɪ nánɪ bɪ ero epaxɪ mimónɪpa egɪawixɪnɪ. Ipɪrɪfá eánɪgɪfáyɪnɪ ananɪ bɪ epaxɪ imónɪgɪfawixɪnɪ.

18 ɪá roariɪgɪfáyɪné, seyɪné píránɪŋf dɪŋf neŋwɪperɪnáyɪ, re éfɪrɪxɪnɪ. Nabá naŋwɪ oyá yoɪ tɪnɪ xɪxenɪ imónɪŋfɪpɪ, ayɪ áamá wo nánɪ rɪnɪŋagɪ nánɪ áamá dɪŋf ɪá xɪrɪgɪfá gɪyɪ gɪyɪné, nabá oyá yoɪ nánɪpɪ píránɪŋf ɪá rófɪrɪxɪnɪ. Nabá oyá yoɪ nánɪ rɪnɪŋfɪpɪ, ayɪ 666 apɪrɪnɪ.

14

Ámá 144,000 imónig̃ápi náñr̃iñi.

¹ Nioñi weññj̃ éáỹ wiññanig̃iñi. Sip̃sip̃ miáo d̃w̃f̃ m̃ñj̃ Saioñỹ r̃iññj̃pimi éf̃ roñag̃i s̃ñw̃f̃ ñiw̃ñr̃i ámá 144,000 imónig̃áaỹ —Aỹ yof̃ x̃foyá t̃ñi xanoyá t̃ñi r̃f̃wam̃ñj̃ mimáyo eáñig̃áaỹr̃iñi. Aỹ o t̃ñi naw̃iñi éf̃ roñag̃a ñiw̃ñr̃i

² ar̃á wíáỹ wiñanig̃iñi. Añnam̃i dáñi ikax̃ b̃i ñir̃iñr̃f̃ná ikax̃ inĩg̃i iyakw̃ obax̃ ñid̃ror̃f̃ná rar̃ñj̃pa r̃ir̃i ak̃ir̃iw̃f̃ eñj̃ t̃ñi ñir̃ir̃f̃ná rar̃ñj̃pa r̃ir̃i ikax̃ ámá kitá ear̃ig̃áaỹ kitá ear̃f̃ná rar̃ñj̃pa r̃ir̃i yar̃ñag̃i ar̃á wiñanig̃iñi.

³ Gor̃xoyá ikwiañw̃f̃na t̃ñi d̃ñj̃ t̃ñj̃ imónig̃á waú waú awa t̃ñi ámiñá 24 e ññweaxa pug̃áwa t̃ñi wig̃f̃ s̃m̃imañj̃r̃iwám̃iñi ámá 144,000 aỹ éf̃ ñirómáná soñj̃ s̃ñj̃ b̃i rar̃ñag̃a ar̃á wiñanig̃iñi. Soñj̃ rar̃ig̃á ap̃i ámá xw̃áyo dáñj̃ w̃i ñij̃á imónipax̃ meñiñi. E dáñj̃ 144,000 imónig̃á x̃o nupeir̃ñj̃pimi dáñi gw̃ññj̃ uroaỹiroñj̃ỹñi anañi ñij̃á nimóñr̃i r̃ipax̃r̃iñi.

⁴ Ámá ap̃ix̃ t̃ñi f̃w̃f̃ miñipa nero piax̃ m̃iweáñar̃ig̃ápa aỹ eñi ñw̃f̃api s̃iñi f̃á m̃ix̃ir̃ar̃ig̃á eñag̃i náñi Gor̃xoyá s̃ñw̃f̃yo dáñi piax̃ m̃iweáñar̃ig̃áaỹr̃iñi. S̃iñi ap̃ix̃ t̃ñi memeg̃áaỹr̃iñi. Sip̃sip̃ miáo g̃im̃i g̃im̃i úf̃m̃i anañi núm̃i x̃f̃dar̃ig̃áaỹr̃iñi. Ámá ñiyoñi dáñi gw̃ññj̃ Gor̃xo roaỹiroñj̃ỹf̃ x̃o náñi t̃ñi sip̃sip̃ miáo náñi t̃ñi aiwá ñiwákwiññj̃ imóññj̃ỹr̃iñi.

⁵ Yap̃i ñir̃ro xw̃iỹá óf̃ e rar̃ig̃áaỹmañi. Ram̃iñig̃áaỹr̃iñi. Xw̃iỹá b̃i x̃f̃meapax̃ỹmañi.

Anínají waú wo xwíyá rigá náníní.

⁶ Anínají ámi wo aní píríyo ayá áwíními nípíka waríngá wíníngíní. O áamá xwíáyo ñweagáyo gwí wirí wirí imónígá níyoní t́nì ṕné xíxegíní rarígá níyoní t́nì wará xíxegíní inígá níyoní t́nì ayo níyoní xwíyá ará ńwiríná yayí winípaxípi —Apí aníní rínárinápiríní. Apí wá uríní nání t́ngoríní.

⁷ O ení t́nì re ríníngíní, “Goríxo, anína imíxírí xwíarí imíxírí rawírawá imíxírí inígí śmíníyí imíxírí eno áamá níyoní eyeyírómí eníná ríxa ríná enagí nání omí wáyí wíro seáyí e uméyoaro o nene nání yayí owiníri seáyí e umero éríxíní.” Anínajo nípíka nípurná e raríngá wíníngíní.

⁸ Anínají ámi wo ŕwíyo aní píríyo áwíními nípíka nípurná re ńra puníngíní, “Aní xwé Babironíyí rínínpí ríxa xwírá ikíxenáríní. Oyí, ríxa xwírá ikíxenáríní. Áamá wí wíyo papíkí oépoyníri inígí wainí ḿnì ńwíro wíwapíyarígápa aní apí ení f́wí xébi inarínípa gwí b́ b́ mónígá ńnì ení f́wí axípi oinípoyníri wíwapíyínípiríní.” ńra pwaríngá wíníngíní.

⁹ Anínají awaúmi ámi ŕwíyo wo nípurná ení t́nì re ńra puníngíní, “Áamá nanwo t́nì óníní xopaikígí imíxínínpí t́nì awaú nene nání yayí owiníri xómíní ńyíkwiro seáyí e umero ipírí oyá mimáyorání, wéyorání, eáníro yarígá gíyí gíyí

¹⁰ wíkí Goríxo aga ayíkwí ḿwónínpí wí múropíríámaní. Inígí wainí ḿxí yarínínpíní

nípérfáríní. Wainí oyápi, ayí mǝxí bǝ onǝmiápi éwǝnǝgǝnǝrǝ aga inǝgǝ tǝnǝ gwǝaumǝ nerǝ yǝnǝjǝpǝ marǝfǝ, wainí apǝ mǝxí ayǝkwǝ mepa éwǝnǝgǝnǝrǝ inǝgǝ tǝnǝ gwǝaumǝ mé wainí aǝnǝnǝ sǝxǝ oyá wikǝ ónǝjǝnǝjǝ imónǝjǝwǝmǝ ínǝjǝpǝrǝnǝ. Ámá ayí wainí apǝ nǝnǝrǝnǝjǝ neróná re epǝrǝfáríní. Anǝnájǝ Gorǝxoyáowa tǝnǝ sipǝsipǝ miáo tǝnǝ awa sǝjǝwǝ wǝnǝjǝnǝnǝ rǝnǝjǝ sǝjǝ sarǝpǝ rǝnǝjǝpǝmǝ dánǝ tǝnǝ rǝfǝ ápiáwǝ wearǝjǝpǝmǝ dánǝ tǝnǝ xǝíwǝ nǝwǝnǝrǝ mǝmenǝjǝwǝ nura unǝfáríní.

¹¹ Rǝfǝ mǝmenǝjǝwǝ urǝrǝjǝpǝmǝ dánǝ sǝjǝwǝrǝfǝ peyarǝjǝpǝ aga ná rǝwǝyo dánǝ aǝ pǝnǝ bǝ mǝwiárfǝ anǝjǝ mǝnǝ peyarǝnǝ ámá ayí ikwáwǝyǝrǝnǝ, árǝwǝyǝrǝnǝ, bǝ kǝkǝfǝ njǝepǝrǝfǝ menǝnǝ. Ámá nanǝwo tǝnǝ ónǝjǝ xopaikǝgǝ imǝxǝnǝjǝpǝ tǝnǝ awaú nene nǝnǝ yayí owǝnǝnǝrǝ xómǝjǝ nǝyǝkwǝro seáyǝ e umero ipǝrǝfǝ xegǝ yoǝ nǝnǝ eǝnǝro yarǝgǝfǝyǝ e epǝrǝfáríní.” Anǝnajo apǝ e nǝra pwarǝnjagǝ wǝnǝjanǝgǝnǝ.

¹² Ámá Gorǝxoyá imónǝgǝfǝ xwámámǝ nǝwia warǝgǝfǝyǝ re epǝrǝfáríní. Sekaxǝ o rǝnǝpǝ xǝíwǝ fǝ xǝrǝro Jǝsasomǝ dnǝjǝ wǝkwǝroarǝgǝfǝpǝ xǝíwǝ fǝ xǝrǝro epǝrǝfáríní.

¹³ Nǝonǝ anǝnǝmǝ dánǝ xwǝyǝfǝ bǝ re rǝnǝnaparǝnjagǝ arǝfǝ wǝjanǝgǝnǝ, “Joxǝ re nǝrǝrǝ rǝwǝmǝjǝ eǝ, ‘Ámá Gorǝxo tǝnǝ ikǝrǝnǝgǝfǝ rǝnǝ dánǝ nǝpǝa upǝrǝfǝyǝ oyápǝmǝ dánǝ yayí wǝnǝpaxǝrǝnǝ. Kwǝyǝpǝ enǝ re rarǝnǝ, “Oyǝ, yayí owǝnǝnǝ. Nǝpǝrǝnǝ Jǝsasomǝ nǝxǝdnǝro nǝnǝ rǝwǝ nǝrǝkwǝnǝrǝ nerǝjǝpǝmǝ dánǝ warǝ sanǝ wunǝrǝjǝpǝmǝ dánǝ gwǝnǝjǝ nǝkwǝǝnǝrǝ kǝkǝfǝ epǝrǝfǝ enǝjagǝ nǝnǝ yayí owǝnǝnǝ. Nǝpǝrǝnǝ wǝ

rónínpí imónínpí wiwanínpíyí néra ugá aná wí mimóní Gorixo yayí wimoná nání síní nimóníná enagí nání ananí kikiá epaxíní.” Kwíyípi ení e raríní.’ nírírí ríwamínpí eai.” rínénaparinagí ará wínanigíní.

Xwárimí aiwánpí mipíríná náníríní.

¹⁴ Nioní wenínpí éáyí wínínanigíní. Agwí apá wenínpimí sínpí níwínírí ámánínpí imónínpí wo apimí seáyí e éf xenweanagí níwínírí o amínanwí sínpí gorí tíní imíxínínpí wína mínpíyo dínínírí kirá wítí aiwá wákwíarígá nwa xáiwí yínínpí bá fá xírírí nemáná nweanagí wínínanigíní.

¹⁵ Ámí anínají wo aní nwaíwámí dání níwíapírí agwínpimí éf xenweanómí ráiwá ení tíní re urágí wínínanigíní, “Aiwa xwárimí dájí níní ríxa yóóríní. Ríxa nímipaxíná ríná enagí nání díxí kirápá tíní mínpí níwákwírí mí.” urágí

¹⁶ agwínpimí éf xenweano xegí kirá xwárimí seáyí e puwíaraúfí níní wíarí wákwímonínigíní.

¹⁷ Ámí anínají wo aní nwaí anínámí eníwámí dání íwíaparinagí níwínírí o ení kirá nwa yínínpí bá fá nímaxírímí íwíaparinagí wínínanigíní.

¹⁸ Ámí anínají wo —O ríá wearínpimí xiáworíní. O rídíyowá yarígá nání íráf onínpí tíní e dání níwíapírí anínají kirá nwa yínínpí fá xírínómí ráiwá ení tíní nurírí re urínínigíní, “Xwárimí wainí uraxí sogwí ríxa níáf enagí nání díxí kirá nwa yínínpí tíní níwákwímí nerí awí éameámí eí.” urágí

19 aṣínajo xegí kirápá t́nì wainí uraxí xwíáyo enj́yí wíwákwmí nerí awí neaárímáná xoyíkímí epírí nánì śṣṣá íkwianṣwí xwé eapínárìṣínámì — Ana, ayí pírí Goríxo aga wikí nìwónírí nánì uma-moníápi nánì imónìṣínarínì. Anamì xoyíkímí epírí nánì míméámí yáráná

20 aṣípimì b́arìwámìnì śṣṣá íkwianṣwínámì xoyíkímí yaríná ragí anamì dánì nìpuríná waxínìṣí nìwerì nìróga nìwiápínímearì osíyíyá maṣí t́nì xìxenì rónírí ná mímì waxí nìwerì 300 kiromita wiárfí múrorì enj́nigínì.

15

Aṣínají wé ẃúmì dánj́ waúmì píreríxí xìxenì winj́ nánírínì.

1 Nionì ekíyinj́ aṣínámì dánì ámi b́ì iníagì śṣṣwí wínìṣanigínì. Apì seáyì e imónírí dínj́ nìyága upaxí imónírí enj́pírínì. Aṣínají wé ẃúmì dánj́ waú ámáyó xeaninj́ aga ŕá t́ṣṣí wikárìpírìpírínì. Apì wikáraríná Goríxo xegí wikí ónìṣípì nìyopíyáríná enagì nánì ayí xeaninj́ yoparìpírínì. Apì aṣínají wé ẃúmì dánj́ waú t́gíáwamì nìwíníríná weninj́ éáyí wínìṣanigínì.

2 Rawírawáninj́ imóninj́ gírásíninj́ rírímá ónìṣípì ŕá t́nì gwiaumí ninírí ríwonagì nìwínírí áamá nanwoyá xopaikígí imìxìnìṣípimì seáyì e mumepa ero oyá ipíríá xe oneaeenírí mìwínìpa ero nerìṣípimì dánì xopírárfí egíáyí kitá Goríxo winj́yí íá nìxírímáná rírímá ónìṣípimì seáyì e ronagífa wínìṣanigínì.

³ Ayí soñj̃ ñir̃iro Moseso, Gor̃ixom̃i x̃iñáiññj̃ nimóññr̃i om̃ñj̃ wiiago répeñj̃p̃i r̃iro sip̃isip̃i miáoyápi r̃iro neróná soñj̃ re r̃ig̃fawix̃iñi, “Áminá Gor̃ixox̃iñi, eñj̃ eáñig̃fá ñiyoñi seáỹi e wimóññj̃ox̃iñi, am̃ip̃i jox̃i yar̃iñj̃p̃i seáỹi e er̃i ámayo udud̃i wiñipax̃ip̃i er̃i yar̃iñj̃ag̃i ranar̃iñj̃wár̃iñi. Gw̃f̃ w̃ir̃f̃ w̃ir̃im̃i dáñj̃ ñiyoñi m̃ix̃f̃ iñáyox̃iñi, pí pí jox̃i ner̃fná wé róññj̃ er̃i nepáñi er̃i yar̃iñj̃ag̃i ranar̃iñj̃wár̃iñi.

⁴ Ámináox̃iñi, jox̃i ná wox̃iñi siyikw̃f̃ míññj̃ox̃i eñj̃ag̃i náñi áamá g̃iỹf̃ wáỹf̃ misipa ero seáỹi e m̃ir̃im̃f̃eyoapa ero ep̃ir̃f̃ár̃iñi? Dix̃f̃ náñi pir̃f̃ numamor̃fná x̃ixeñi imóññj̃p̃i t̃fñi yar̃iñj̃p̃i r̃ixa s̃iñj̃áñi imóññj̃ag̃i náñi áamá gw̃f̃ w̃ir̃f̃ w̃ir̃i ñfñi ñib̃iro dix̃f̃ s̃m̃im̃añj̃m̃i dáñi wauñf̃ nikár̃iñiro seáỹi e r̃imep̃ir̃f̃ár̃iñi.” Soñj̃ ñir̃iro e rar̃iñj̃ag̃f̃a wiñiñjanig̃iñi.

⁵ Ap̃i ñiw̃iñimáná weññj̃f̃ éáỹf̃ wiñiñjanig̃iñi. Añj̃nam̃i añj̃ ñj̃w̃f̃áiwám̃i iñim̃i añj̃ pákiññj̃f̃wá — Awá Gor̃ixoyá añj̃ awawá ayá r̃f̃á weñj̃f̃wár̃iñi. Awá f̃kw̃iññj̃ag̃i ñiw̃iñir̃i

⁶ añj̃fnaj̃f̃ xeaññj̃f̃ aga r̃f̃á t̃fñj̃f̃ wikár̃ip̃r̃i náñi t̃ig̃f̃á wé w̃f̃úm̃i dáñj̃f̃ waũ awa rap̃irap̃f̃ awiáx̃f̃ ap̃f̃á wer̃i xw̃iñf̃á ear̃i eñj̃ ỹiñiro ir̃ikw̃fññj̃f̃ s̃iñj̃á gor̃f̃ t̃fñi im̃ix̃iññj̃p̃i xw̃iñam̃iyaiw̃i yiróñiro nemáná añj̃ ñj̃w̃f̃áiwám̃i dáñi f̃wiapar̃iñj̃ag̃f̃a ñiw̃iñir̃i

⁷ d̃iñj̃f̃ t̃fñj̃f̃ imóññj̃f̃á waũ waũ awa wo ñiw̃iáp̃fñimear̃i añj̃fnaj̃f̃ wé w̃f̃úm̃i dáñj̃f̃ waũ awam̃i pirer̃ix̃f̃ s̃iñj̃á gor̃f̃ t̃fñi im̃ix̃iññj̃f̃ wé w̃f̃úm̃i dáñj̃f̃ waũ m̃iñi wiñiñig̃iñi. Pirer̃ix̃f̃ ap̃im̃i wik̃f̃ óññj̃f̃ Gor̃ixo, aññj̃f̃ iñíná ñj̃weañjoyá magw̃f̃

eñp̃ir̃iñi.

⁸ M̃iñi wíáná eñf̃ eáññf̃ Gor̃ixoyá imóñir̃i seáỹi e oyá imóñir̃i eñf̃pim̃i dáñi s̃ñw̃ir̃f̃á xeg̃f̃ añf̃ ñw̃f̃áiwám̃i ár̃f̃ó inár̃iñf̃ag̃i náñi añf̃náj̃f̃ wé w̃f̃úm̃i dáñf̃ waú awa xeaññf̃ r̃f̃á t̃ñf̃f̃ wé w̃f̃úm̃i dáñf̃f̃ waú ap̃i wikár̃ip̃r̃f̃e náñi páwipax̃í wí mimóññag̃i s̃ñw̃f̃ e w̃iññanig̃iñi.

16

Añf̃náj̃f̃ wé w̃f̃úm̃i dáñf̃f̃ waú p̃irer̃ix̃f̃yo iññp̃i m̃iwíárómog̃f̃á náñir̃iñi.

¹ Nioñi ar̃f̃á wíáỹf̃ añf̃ ñw̃f̃áiwám̃i dáñi mañf̃ bá eñf̃ t̃ñi añf̃náj̃f̃ wé w̃f̃úm̃i dáñf̃f̃ waú awam̃i re ur̃inénap̃f̃ag̃i ar̃f̃á wiñanig̃iñi, “Soỹné nuro Gor̃ixoyá wik̃f̃ óññf̃ p̃irer̃ix̃f̃ wé w̃f̃úm̃i dáñf̃f̃ waú ayo magw̃f̃ eñf̃p̃i xw̃f̃ár̃im̃i m̃iwíárómoaíp̃oỹi.” ur̃inénap̃f̃ag̃i ar̃f̃á wiñanig̃iñi.

² Añf̃náj̃f̃ awa wo p̃irer̃ix̃f̃ o x̃ir̃ñf̃na ñimeáa nur̃i xw̃f̃ár̃im̃i m̃iwíárómoaíáná re eññig̃iñi. Ámá nañwoyápi ip̃ir̃f̃á eáñiro xeg̃f̃ xopaik̃ig̃f̃ im̃ix̃iññp̃im̃i seáỹi e umero yar̃ig̃f̃áỹf̃ oremá s̃ip̃i xw̃ir̃f̃á wianar̃ig̃f̃áp̃i imóñig̃f̃awix̃iñi.

³ Añf̃náj̃f̃ awa ám̃i wo xeg̃f̃ p̃irer̃ix̃f̃na raw̃irawáyo m̃iwíárómoaíáná re eññig̃iñi. Raw̃irawá rag̃f̃ nimóñir̃i ámá p̃iỹf̃yá pwar̃ñf̃pa ax̃ip̃i p̃p̃f̃ó oñf̃ imóñár̃ññig̃iñi. E imóñár̃áná am̃ip̃i d̃ñf̃f̃ t̃ñf̃f̃ raw̃irawáyo ñweañf̃ỹf̃ ññi p̃iỹf̃ yar̃ññig̃iñi.

⁴ Añf̃náj̃f̃ awa ám̃i wo xeg̃f̃ p̃irer̃ix̃f̃na iniig̃f̃ ná wear̃ñf̃yo t̃ñi s̃im̃ñf̃ meaar̃ñf̃yo t̃ñi m̃iwíárómoaíáná iniig̃f̃ ññi rag̃f̃ imóñññig̃iñi.

⁵ Iniḡḡ ńń ragí imónáná aḡ́nájí iniḡḡ xiáwo re raríḡagí arfá wiḡanigíní, “Agwí ríná ḡwearí eḡ́ná dání aníḡ ímónírí eḡoxíní, aga síyikwí míní eḡoxíní, pírf joxí umamoaríḡ́ apí xwíyá mímearínípa nerí xíxeni wikáraríḡ́níní.

⁶ Ayí áamá díxí imóníḡ́áyo t́níní wfá rókiamoǵáyo t́níní ragí píkieweámíxíḡ́á nání joxí ragí onípoyínírí pírf apí numamoŕná xíxeni yaríḡ́níní. Áamá ayí pírf joxí umamoaríḡ́pí ŕníníḡ́ meapaxí imóníḡ́áyí eḡaǵa nání ayí ananíríní.” raríḡagí arfá níwírí

⁷ xwíyá bí íráf noa peyiníḡe dání re rínaríḡagí arfá wiḡanigíní, “Ámíná Goríxoxíní, eḡ́ eáníḡ́ t́ḡ́áyo níyoní seáyí e wimóníḡoxíní, ayí neparíní. O aga xíxeni ríḡot. Pírf joxí umamoaríḡ́ apí apí nepa xíxení wíaríḡ́ríní.” raríḡagí arfá wiḡanigíní.

⁸ Aḡ́nájí awa ámí wo xegí píreríxína sogwomí míwíarómóáná Goríxo áamá xwíáyo ḡweaǵáyo xe sogwí xáíwí níwepínírí nanírí ŕmíméníḡwí neánírí pírf owíarínírí síḡwí wíníḡ́níní.

⁹ Xe ŕmíméníḡwí neánírí pírf owíarínírí síḡwí wíníḡagí sogwí níwepínírí ayo ŕfá pírf wíaríḡagí nání áamá ayí Goríxomí —O xegí eḡ́ síxí eáníḡ́yo dání xeaníḡ́ ayí wikáríḡaxí imóníḡoríní. Omí ikayíwí numearíróná wíḡ́ íwí yaríḡ́apí ŕfwímíní nímamoro omí seáyí e mumíeyoaǵawíxíní.

¹⁰ Aḡ́nájí awa ámí wo xegí píreríxína íkwianḡwí nanḡwo éf níḡweámáná áamáyo umenḡweaḡ́namí míwíarómóaiáná re eḡ́níní. Áamá nanḡwo xegí

seáyǵ e nǵwimónǵrǵ umeǵweanǵyo nǵyonǵ sǵá yidoárǵinǵinǵ. Sǵá yidoáráná rǵnǵǵ ayǵkwǵ wǵ mǵwinarǵinǵagǵ nánǵ iwieánǵro wigǵ aǵwǵ sǵwǵ kiro neróná

¹¹ wigǵ sipǵ yarǵǵǵǵpǵ rǵwǵmǵnǵ mǵmamopa nero rǵnǵǵ winarǵinǵpǵ tǵnǵ uranǵ egǵǵpǵ tǵnǵ nánǵ Nǵwǵá anǵnamǵ dánǵomǵ ikayǵwǵ umearǵǵǵawixǵnǵ.

¹² Anǵnajǵ awa yoparo tǵǵo xegǵ pǵrerǵxǵna iniǵǵ rapá xwéú, Yupǵretisiyǵ rǵnǵnǵmǵ mǵwiárómoaǵáná mǵxǵ ináyǵ sogwǵ ǵwiaparǵinǵmǵ dánǵowa iniǵgǵmǵ ananǵ xepǵrǵ nánǵ yeáyǵ yárǵinǵinǵinǵ.

¹³ Nionǵ wenǵǵ éáyǵ wǵnǵinǵanǵinǵ. Pǵyǵmǵnǵǵá sipǵ biaú bǵ mǵnǵinǵinǵinǵ nimónǵro iwǵ xwéoyá manǵyo dánǵ ǵwiapǵrǵ nanǵwoyá manǵyo dánǵ ǵwiapǵrǵ mimónǵ wfá rókiamoarǵinǵoyá manǵyo dánǵ ǵwiapǵrǵ yarǵinǵagǵa wǵnǵinǵanǵinǵ.

¹⁴ Pǵyǵmǵnǵǵá apiaú apǵ nǵpǵnǵ kwǵyǵ sipǵpǵrǵnǵ. Ámáyo emǵmǵ nǵwǵwapǵya warǵǵǵǵpǵrǵnǵ. Mǵxǵ ináyǵ xwǵá nǵrǵmǵnǵ nǵweagǵáyǵ sǵá sipǵ Gorǵxo, enǵ eánǵǵá nǵyonǵ seáyǵ e wimónǵinǵoyáyimǵ mǵxǵ inǵpǵrǵa nánǵ awǵ oeaemeaneyǵnǵrǵ upǵrǵǵpǵrǵnǵ.

¹⁵ Ai, Ámǵnáonǵ ámá árǵwǵyimǵ ǵwǵ meámǵnǵrǵ barǵǵǵǵpánǵǵ axǵpǵ bǵmǵárǵnǵ. Ámá sánǵǵ mǵwé sǵǵwǵ nanǵro aikǵ pǵránǵǵ nǵyǵnǵro nǵweagǵáyǵ yayǵ owinǵnǵ. E mepa nerǵnáyǵ, íkwauyǵxǵyǵ nuróná ámá sǵǵwǵyo dánǵ ayá winǵnǵinǵinǵrǵ nánǵrǵnǵ.

¹⁶ Kwǵyǵ sipǵ biaú bǵ apǵ nuro mǵxǵ ináyowamǵ nǵwirǵmearo Xibǵruyǵ pǵné tǵnǵ Amagedonǵyǵ rǵnǵǵe awǵ eaárarǵinǵagǵa wǵnǵinǵanǵinǵ.

¹⁷ Anǵnajǵ awa yoparo xegǵ pǵrerǵxǵna

iminj̄ yar̄ñe —E kwiȳf sip̄iȳf̄yá añf er̄in̄i.
E m̄iwiárómoaíáná añf ñw̄fáiwm̄i ín̄im̄i siá
íkwiaw̄f̄nam̄i dán̄i xw̄ȳf̄á eñf t̄ín̄i r̄faiwá re
r̄inénap̄iñ̄iniḡin̄i, “R̄ixa ap̄ir̄in̄i.” r̄inénap̄aná re
eñ̄iniḡin̄i.

18 Ápianwɪ nókímxá urɪ anɪnamɪ dánɪ ikaxɪ
nɪra urɪ akɪrɪwɪ nɪra urɪ nerɪ pobonɪ xwé bɪ —
Apɪ enɪná áamá xwɪárɪmɪ iwamɪó ɲweaagɛ dánɪ
wainɪ wainá pobonɪ xwé nerɪ aiwɪ bɪ apɪ tɪnɪ
xɪxenɪ mɪyagɪ enaqɪ nánɪ apɪ aga xwé birɪnɪ.

19 Apí yaríná aní aga xwé mamadí
ikwíróninípi xwíá yaiwiámí nimeniríná
nikwiriniri biaú bí imóniri aní áamá gwí wirí
wirí niyíyáyí úpiyinowiri eniniginí. E neríná
Goríxo aní xwé Babironiyí rininípi nání diní
peá mímó nerí áamá apimí nweagíá ríniní xwé
omeápoyiniri kapíxí xíoyá wikí óninípimí dání
míxípi íníníwá mìní wíaqí

²⁰ piriŋwí níní rawírawáyo urípiníri dítwí mīŋí
roníyí níní aíníri nerí

21 anʔnaikʔ xwé amimá inʔnʔ wí —Wonʔ wonʔ
 xegʔ sanʔ 50 kiro imónʔnʔpʔrʔnʔ. Apʔ anʔnamʔ
 dánʔ ámáyo piéoróaná xeanʔnʔ Gorixo wikárʔfʔ apʔ
 xeanʔnʔ aga rʔá tʔnʔ enagʔ nánʔ omʔ ikayʔwʔ
 umeararʔnagʔa wʔnʔnʔanigʔnʔ.

17

Apixí iyí ede dání warígíí náníríní.

1-2 Aníñají wé wíúmí dǎñí wáu pírerixí wé
wíúmí dǎñí wáu tígíáwa wo nibiri níniriríná
re niriñinigiñi, “Joxi bei. Apixí iyí ede dǎni
warigíími —Í nǎni aní nímíni íá earoáriníniríni.

Iniṣípì wearìṣípì obaxíyo seáyì e éf xenṣeawéṣípì. Mìxí ináyí xwíárímì dánṣípì t́nì f́wí inìṣípì. Ámá xwíárímì ṣeagááyí í t́nì f́wí nínìróná ayí ámá iniṣípì wainí xwapí nínìróná papíkí yarìṣípì dínṣípì mamó nero inìṣípì. Ímì Gorìxo pírí umamoarìṣípì śwá osimìṣípì.” nínìrìṣípì

³ Gorìxoyá kwíyíṣípì nìxìxéróáná ámá dínṣípì meanṣe nánì nínìmeámì úáná wenìṣípì éáyí wínìṣípì. Apìxí wí nanṣípì ayíá rìṣípì womì —Nanṣípì nomìṣípì yóf Gorìxomì ikayíwí umeararìṣípì eánìṣípì mìnṣípì wé wíúmì dánṣípì waú imorì śwanṣípì wé wúkaú mìnṣípì dánṣípì rémówapìṣípì enjorìṣípì. Omì í seáyì e éf xenṣeawéṣípì wínìṣípì.

⁴ Í rapìrapì ayíá rìṣípì mípìyí morì enṣípì yínìṣípì okiyíá nánì śṣípì gorì t́nì imìxìnìṣípì t́nì śṣípì awíaxí t́nì urípó apíá wenṣípì nìṣípì xwé ronṣípì t́nì okiyíá inìṣípì nemáná kapìxí śṣípì gorì t́nì imìxìnìṣípì wá íá nìxìrìṣípì ṣeawéṣípì wínìṣípì. Kapìxí awámì f́wí í yarìṣípì xwíáríá wianìpaxí imónìṣípì t́nì f́wí í nínìṣípì piaxí weánarìṣípì t́nì magwí inìṣípì wínìṣípì.

⁵ Yóf ímì mimáyo eánìṣípì rasí re nínìṣípì eánìṣípì wínìṣípì, “Anṣípì xwé Babironìyí wíṣípì. Apìxí iyí ede dánṣípì warìṣípì níwamì t́nì ámá xwíárímì ṣeagááyí yarìṣípì Gorìxo xwíáríá wianarìṣípì nìyonì t́nì xínáinìṣípì.” Rasí e nínìṣípì eánìṣípì wínìṣípì.

⁶ Apìxí í ragí ámá Gorìxoyá imónìṣípì t́nì Jisaso nánì wáf nínìmeróná mìnṣípì wínìṣípì t́nì

nínimáná papíktf yarínagí sñwí nìwìnrì “Ámá Gorìxomì dínf wíkwíroarígfáyf aga onímíá ríá píkínó?” nìyaiwirì ududf ikárínaríná

⁷ anínajo re nìrínínigínì, “Pí nánì joxì ududf ikárínarínínì? Apíxí í tñnì nanwí mìníf wé wíúmì dánf waú imorì síwanf wé wúkaú mìnífo dánì rémówapírì eno, í seáyì e éf xenweano tñnì ípaú nánì xwíyíá rasí nìrínìrì ínímì imónínínpì nionì píránínf áwanf orìrìmínì.” nìnrìrì

⁸ re nìrínínigínì, “Nanwí joxì wínfo xámì ñweaago aí agwì mìnweanínì. O sirírkf yoparípì mimóníníyimi dánì ríxa nìpeyearì sepiápi mìnweá wíarf mídánì anínínì anínínfárínì. Ámá xwíárìmì ñweagfáyf —Ayf eníná Gorìxo xwíárì imíxíníná dánì íkwf dínf nìyímínf meapírfá nánì ñwírárínínínamì wigf yoí mìnñwírárínípa egfáyf nánì rarínínì. Ayf nanwomì nìwìnróná ududf winínfárínì. O xámì ñweaago agwì mìnweanagí aiwì ríwéná ámì bínfá enagí nánì ámá ayf sñwí e nìwìnró nánì ududf winínfárínì.” nìnrìrì

⁹ re rínínigínì, “Ámá dínf píránínf neñwíperì moarígfáyf ‘Ayf apì nánì ríá imónínì?’ yai-wipaxírínì. Nanwoyá mìníf wé wíúmì dánf waú imónínf apíxí éf xenweanípì, ayf díwí mìníf wé wíúmì dánf biaú nánìrínì.

¹⁰ Ayf míxí ináyf wé wíúmì dánf waú enì nánìrínì. Awa wé wú ríxa anfá nimóga ugíárínì. Wo sínì agwì ñweanì. Wo sínì nìnweanfárínì. O imónáná Gorìxo xe bí onímíápi nìnweanì umenñeáwínígínìrì sñwí winínfórínì.

¹¹ Nanwí eníná ñweaagf agwì mìnweano enì míxí ináyf ámì worínì. Xífo míxí ináyf wé wíúmì

dǵnǵ waú awayá wo aí awami rǵwǵyo mǵxǵ ináyǵ imóninǵorǵnǵ. O mǵxǵ ináyǵ nimónirǵná sepiǵpǵ mǵnǵweá wiǵrǵ mǵdǵnǵ anǵnǵnǵ anǵnǵnǵǵǵrǵnǵ.

¹² Siwanǵ nanǵwoyá mǵnǵǵyo dǵnǵ wé wúkaú rémówapǵnǵagǵ sǵnǵwǵ winǵǵǵǵ, ayǵ mǵxǵ ináyǵ wé wúkaú ámáyo umenǵweapǵrǵfa nǵnǵ sǵnǵ mimónǵǵǵáwa nǵnǵrǵnǵ. Awa enǵ eǵnǵnǵ mǵxǵ ináyǵ imónipǵrǵ nǵnǵ nimóniro nanǵwo tǵnǵ ámáyo numerǵwearóná anǵnǵ mumerǵweá sǵá ná wiǵinǵnǵnǵ umenǵweapǵrǵǵǵrǵnǵ.

¹³ Awa dǵnǵ axǵpǵnǵ tǵǵǵáwarǵnǵ. Wigǵ enǵ eǵnǵǵǵá imóninǵpǵ tǵnǵ nénǵ tǵǵǵá imónǵǵǵǵpǵ tǵnǵ enǵ nawínǵ nanǵwomǵ ínǵmǵ nǵwurǵnǵro

¹⁴ sipǵsipǵ miáo tǵnǵ mǵxǵ ninǵróná sipǵsipǵ miáo xopǵrǵrǵ winǵǵǵrǵnǵ. O áminá nǵyonǵ áminá seáyǵ e imóninǵo wimónirǵ mǵxǵ ináyǵ nǵyonǵ mǵxǵ ináyǵ seáyǵ e imóninǵo wimónirǵ nerǵ nǵnǵ ámá o tǵnǵ nawínǵ imónǵǵǵǵǵ —Ayǵ xǵo xegǵ imónipǵrǵfa nǵnǵ parǵrǵ wéyo ǵá umǵrǵrǵ enǵǵǵrǵnǵ. O nǵnǵ peá mǵmó dǵnǵ nǵwikwǵroro ǵá xǵrarǵǵǵǵǵǵrǵnǵ. Ayǵ o tǵnǵ nawínǵ xopǵrǵrǵ wipǵrǵǵǵrǵnǵ.” Anǵnajo e nǵnǵrǵmáná

¹⁵ re nǵrǵnǵnǵǵǵnǵ, “Inǵǵǵ wearǵnǵ apǵxǵ iyǵ ede dǵnǵ warǵǵǵ seáyǵ e xenǵwearǵ joxǵ sǵnǵwǵ winǵǵǵǵ, ayǵ ámá nǵnǵ nǵnǵrǵnǵ. Ámá wará xǵxegǵnǵ írǵǵǵǵǵǵ, gwǵ wirǵ wirǵrǵnǵ, gwǵ mónǵǵǵá bǵ bǵrǵnǵ, pǵné xǵxegǵnǵ rarǵǵǵǵǵǵ, ayǵ nǵnǵ nǵnǵrǵnǵ.

¹⁶ Siwanǵ wé wúkaú rémówapǵnǵagǵ sǵnǵwǵ winǵǵǵǵ tǵnǵ nanǵwo tǵnǵ awa apǵxǵ iyǵ ede dǵnǵ warǵǵǵmǵ sǵmǵ tǵnǵ nǵwiro xwirǵá wikǵxero xegǵ amǵpǵ urǵpekǵxero nero sǵwǵ sayǵ nanǵwǵ roa-

narìṅpánìṅf nìwiro nímìní árfá yipírjárìní.

¹⁷ Ayí rìpì nánì e epírjárìní. Gorìxo awa dìnṅf ná bìnì t́nì nero wigí umenṅweagíáyí t́nì nawìnì nanṅwomì ínìmì nìwurínìróná ímì e wírìxìnìrì dìnṅf utínfá enagì nánì awa apì e nìwikára nuróná xwíyá Gorìxo rìṅpì xìxeni imónínfè nánì nìwikára upírjárìní.” nìnrìrì

¹⁸ re nìrìṅnìgìní, “Apìxí joxì sìnṅwí wínfí, í aṅf xwé mamadí ikwírónìṅpì nánìrìní. Apì mìxí ináyí xwíá nìrímìní ṅweagíáyo seáyí e nìwimónìrì menṅweaṅpìrìní.” nìrìṅnìgìní.

18

Aṅf Babironì xwíríá ikìxénìṅf nánìrìní.

¹ Apì nìwínárimáná aṅfínají ámì wo aṅfínámì dánì weaparìṅagì wìnìṅanìgìní. O nénì t́ṅf seáyí e imónìṅf worìní. Aṅfínámì dánì nìweapíríná xegí ikìṅnìṅpì xwínfá nearì xwíárimì wíá nókiárìríná

² enṅf t́nì ríaiwá nìrìríná rìpì rarìṅagì aríá wìṅanìgìní, “Babironì, aṅf xwé mamadí ikwírónìṅpì rìxa xwíríá ikìxenárìní. Rìxa xwíríá nìkìxenárìnírì yíwí imónìṅagì nánì imíó yárìṅerìní. Rìxa kwíyí sípíyí enì awí eánárìṅerìní. Rìxa inṅf sípí ‘Ayí obí dìnṅf ríá rarìní?’ rarìgíáṅpì xwapí yárìṅerìní.

³ Ayí rìpì nánì xwíríá ikìxenárìní. Ámá gwí bì bì mónìgíáyí ńnì apìxí ‘Níínì t́nì íwí nìnróná mírénìṅf oanípoyí.’ yaiwiarìṅf t́nì íwí nìnróná iniìgí wainí nìnrínìṅf nero papíkí ero wigí mìxí ináyí xwíárimì dánṅyí í t́nì íwí inayiro egíá enagì nánì xwíríá ikìxenárìní.

Nígwí omeaaneỹñĩro yúbí sábññj̃ inaríḡáýí ap̃íx̃ í ‘Am̃p̃í xwé t̃ñj̃áíñ nimóññr̃i s̃íṛí muñí oṇweám̃ñi.’ yaiwiar̃ñj̃ag̃í náñí ím̃í am̃p̃í wí m̃ñí wiayiro nígwí urápayiro ner̃ñj̃p̃im̃í dáñí nígwí xwé t̃ḡḡá imóñḡḡá eñag̃í náñí eñí xw̃r̃ḡá ik̃ixenár̃ññí.” rar̃ñj̃ag̃í ar̃ḡá wiñanig̃iñí.

⁴ Xw̃ỹḡá ám̃í b̃í aṇ̃ṇam̃í dáñí re rinénapar̃ñj̃ag̃í ar̃ḡá wiñanig̃iñí, “Ámá nioñí ḡí imóñḡḡáýíné, seỹné íw̃í ap̃íx̃ í yar̃ñj̃pa ax̃p̃í nero xeaññj̃ ím̃í wímeañḡáṇ̃í seỹné eñí seaímeañḡiñr̃i ím̃í p̃ñí ñíwiár̃m̃í wí e náñí úpoỹí.

⁵ Aỹí r̃ip̃í náñí searar̃ñj̃iñí. Í íw̃í ar̃ḡk̃í ñiyayir̃ñá xeg̃í íw̃í yar̃ñj̃p̃í r̃íxa ñíramóḡa near̃ñá aṇ̃ṇa t̃ñí x̃ixeñí róññj̃ag̃í náñí íw̃í í yar̃ñj̃p̃í náñí Gor̃íxo d̃iñj̃ peá m̃ímó eñí.”

⁶ Ám̃í r̃ip̃í rar̃ñj̃ag̃í ar̃ḡá wiñanig̃iñí, “Ím̃í p̃íṛí numamor̃ñá í wikár̃ñj̃pa ax̃p̃í wikár̃r̃i s̃ip̃í í eñj̃p̃í biaú k̃ik̃íṛí wir̃í iñíḡí waiñí í kap̃íx̃íyo níwir̃í wiñj̃pa waiñí p̃ñj̃ biaú k̃ik̃íṛí opax̃í imóññj̃p̃í níwir̃í wir̃í é̃íṛ̃x̃iñí.

⁷ Í xewaññj̃í seáỹí e m̃íeyoáñr̃i s̃íṛí muñí ṇwear̃í eñj̃p̃í t̃ñí x̃ixeñí m̃ímeññj̃w̃í ur̃íṛí ám̃íx̃ḡá er̃í oeñr̃i p̃íṛí umamó̃ṛ̃x̃iñí. Í xeg̃í d̃iñj̃ t̃ñí re yaiwinar̃ñj̃r̃iñí, ‘Nííñí m̃íx̃í ináỹí nimóññr̃i meñweañáíñí meñṛañí? Nííñí ap̃íx̃í añí imóññj̃áíñíṛañí? Gíná dáñí d̃iñj̃ s̃ip̃í níag̃í ṇw̃í eapax̃í imóñm̃ḡár̃añí?’ yaiwinar̃ñj̃í eñag̃í náñí

⁸ xeaññj̃í s̃ḡá ax̃ỹim̃iñí re wímeañḡár̃iñí. S̃imiár̃í wímeañí p̃íỹí epax̃p̃í wímeañí ám̃íx̃ḡá epax̃í imóññj̃p̃í wímeañí aiwá náñí d̃íw̃í

ikeamónipaxǫpǫ wímeari nemáná nímíní
rǫá uninǫáríní. Ámíná Gorixo, ímí pírǫ
umamonǫ enǫ sǫxǫ eáníjǫ enagǫ nání apǫ nǫpíní
wímeanǫáríní.

⁹ “Mǫxǫ ináyǫ xwǫárímí dánǫ í tǫnǫ ǫwǫ inǫro í
tǫnǫ nawíní nǫjwearóná sirǫ munǫ jwearo egǫáyǫ
ímí rǫá nínírǫ sǫjwǫrǫá peyaríjagǫ nǫwíníróná re
epǫrǫáríní. Ámǫxǫá ero jwǫ miearo nero

¹⁰ rǫnínǫ ímí wímeáǫpǫ none ení
neaímeanǫǫnírǫ wáyǫ nero ná jǫamǫ nǫrómáná
re rǫpǫrǫáríní, ‘Ine! Babironí anǫ xwé mamadǫ
íkwǫrónǫjǫpǫxǫ, anǫ wí tǫnǫ xǫxení mimónǫjǫpǫxǫ,
axínání pírǫ rímamóǫpǫ rǫxa símeáǫ enagǫ nání
ine!’ rǫpǫrǫáríní.

¹¹ “Ámá xwǫárímí dánǫ nǫgwǫnǫ omeaaneyíníro
yúbǫ sábnínǫǫ yarǫǫǫáyǫ wigǫ sanǫyǫ nǫgwǫ nání
ámá ámí wí bǫ wipaxǫ menagǫ nání í nání ení
ámǫxǫá ero jwǫ earo epǫrǫáríní.

¹² Wigǫ sanǫyǫ, ayǫ tǫríní. Sǫjǫ gorǫ tǫnǫ
sǫjǫ sirǫpá tǫnǫ sǫjǫ awíaxǫ xǫxegǫnǫ imónǫjǫ
tǫnǫ urǫpó apǫá wenǫ nǫgwǫ xwé ronǫ tǫnǫ
rapǫrapǫ awíaxǫ apǫá wenǫ tǫnǫ rapǫrapǫ mipǫyǫ
monǫ tǫnǫ rapǫrapǫ sirǫkáyǫ rǫnínǫ tǫnǫ rapǫrapǫ
ayǫá rǫjǫ tǫnǫ íkáá xáíwǫ xegǫ yǫǫ sitíronǫyǫ
rǫnínǫ tǫnǫ amǫpǫ bǫ nanǫwǫ erepanǫyǫ rǫnínǫyǫyá
sǫwanǫpímí dání imǫxíníjǫ tǫnǫ amǫpǫ bǫ íkáá
nǫgwǫ xwé ronǫpímí dání imǫxíníjǫ tǫnǫ amǫpǫ
bǫ kapáyo dání imǫxíníjǫ tǫnǫ amǫpǫ bǫ ainǫxǫyo
dání imǫxíníjǫ tǫnǫ amǫpǫ bǫ sǫjǫ wárf wárfó
móníjǫpímí dání imǫxíníjǫ tǫnǫ

¹³ werǫxǫ sinamonǫyǫ rǫníníjǫpǫ tǫnǫ karíníjǫ
imóníjǫ amomǫyǫ rǫníníjǫ tǫnǫ íkáá dǫá rǫá

ikeaáráná sɛnwírǎ́ dɛnjǎ́ nanǎ́ eaarinǎ́pi tǎ́ni iniǎ́gǎ́ waráyo xópé inipǎ́rǎ́a nánǎ́ dɛnjǎ́ nanǎ́ eaarinǎ́pi tǎ́ni íkǎ́a dǎ́a pɛrakenísanǎ́yǎ́ rɛninǎ́pi tǎ́ni iniǎ́gǎ́ wainǎ́ tǎ́ni werǎ́xǎ́ oripǎ́ tǎ́ni pɛrawǎ́ awiaxǎ́ tǎ́ni witǎ́ aiwǎ́ tǎ́ni burímákauǎ́ tǎ́ni sipǎ́sipǎ́ tǎ́ni osǎ́ tǎ́ni karǎ́ osǎ́ íropearǎ́njǎ́ tǎ́ni áamá enǎ́ xǎ́nǎ́íwǎ́nǎ́njǎ́ nimónǎ́ro omǎ́njǎ́ wiirǎ́gǎ́áyǎ́ tǎ́ni wigǎ́ sanǎ́ bǎ́ epǎ́rǎ́a nánǎ́ imónǎ́njǎ́yǎ́, ayǎ́ apǎ́rǎ́nǎ́.

¹⁴ Amǎ́pǎ́ jíxǎ́ ‘Omeámǎ́nǎ́.’ simónarǎ́njǎ́pi rǎ́xa pǎ́nǎ́ nǎ́wiárǎ́mǎ́ runǎ́oǎ́. Amǎ́pǎ́ jíxǎ́ mǎ́rǎ́múrónǎ́njǎ́pi tǎ́ni amǎ́pǎ́ jíxǎ́ nǎ́mearǎ́nǎ́ sǎ́rǎ́ munǎ́ njweaarǎ́njǎ́pi tǎ́ni rǎ́xa anǎ́pǎ́ imónǎ́agǎ́ nánǎ́ áamá sɛnwǎ́ wǎ́nǎ́paxǎ́ mimónǎ́nǎ́.

¹⁵ “Áamá nǎ́gwǎ́nǎ́ omeaaneyǎ́nǎ́ro wigǎ́ amǎ́pǎ́ nǎ́nǎ́ yoǎ́ rɛninǎ́jǎ́ apǎ́ ímǎ́ bǎ́ egǎ́áyǎ́ dǎ́nǎ́ nǎ́gwǎ́ xwé tǎ́gǎ́a imónǎ́gǎ́áyǎ́ rɛninǎ́jǎ́ axǎ́ ímǎ́ winarǎ́njǎ́pi none enǎ́ neainǎ́nǎ́gǎ́nǎ́rǎ́ wáyǎ́ nero ná jíamǎ́ nǎ́rómánǎ́ áamǎ́xǎ́a ero njwǎ́ miearo nero

¹⁶ re rǎ́pǎ́rǎ́árǎ́nǎ́, ‘Ine! Anǎ́ xwé mamadǎ́ ikwǎ́rónǎ́njǎ́pǎ́xi, ine! Apǎ́xǎ́ rapǎ́rapǎ́ awiaxǎ́ apǎ́a wenǎ́ tǎ́ni mipǎ́yǎ́ monǎ́ tǎ́ni ayǎ́a rǎ́njǎ́ tǎ́ni yǎ́nǎ́rǎ́ sǎ́njǎ́ gorǎ́ tǎ́ni imǎ́xǎ́nǎ́njǎ́pi tǎ́ni sǎ́njǎ́ awiaxǎ́ imónǎ́njǎ́ xǎ́xegǎ́nǎ́ tǎ́ni urǎ́pó apǎ́a wenǎ́ nǎ́gwǎ́ xwé ronǎ́pi tǎ́ni okiyǎ́a inǎ́rǎ́ enǎ́jǎ́nǎ́,

¹⁷ axǎ́nǎ́nǎ́ jíxǎ́yǎ́ amǎ́pǎ́ ayǎ́a tǎ́njǎ́ apǎ́ nǎ́pǎ́nǎ́ rǎ́xa xwǎ́rǎ́a íkǎ́xenǎ́rǎ́agǎ́ nǎ́ranǎ́rane nánǎ́ ine!’ rǎ́pǎ́rǎ́árǎ́nǎ́.

“Sipǎ́xǎ́ o omǎ́ xiáwowa tǎ́ni áamá wǎ́ e nánǎ́ owaneyǎ́nǎ́ro sipǎ́xǎ́ o omǎ́ bǎ́ nero njweaarǎ́gǎ́áyǎ́ tǎ́ni sipǎ́xǎ́ o omǎ́ omǎ́njǎ́ mearǎ́gǎ́áwa tǎ́ni áamá sipǎ́xǎ́yo nǎ́njwearo wigǎ́ nǎ́gwǎ́ omǎ́njǎ́ yarǎ́gǎ́a nǎ́nǎ́yǎ́ tǎ́ni ayǎ́ anǎ́ apǎ́mǎ́ ná jíamǎ́ nǎ́rómánǎ́

¹⁸ anj api rfa niniŋi siŋwirfa peyarinaŋa niwiniŋona enj tni 'Ine!' niro re rigawixini, 'Anj xwe mamadi ikwironiŋi api tni xixeni ami bi gipi rfa ikwironini?' niro re egawixini.

¹⁹ Isiká n̄meaayiro m̄n̄ŋyo m̄meám̄ n̄n̄ro
‘Ine!’ r̄ro ám̄x̄á ero ŋw̄ miearo neróná
re n̄ra uḡawix̄in̄i, ‘Ine! An̄ xw̄e mamad̄
ikw̄rón̄n̄p̄i —An̄ ap̄ sip̄x̄ xiáwowa am̄p̄i
w̄i n̄gw̄ meap̄r̄i nán̄ raw̄raw̄ayo n̄xero
n̄rémómáná b̄ eḡáp̄ir̄in̄i. E ner̄n̄yo dán̄ n̄gw̄
xw̄e t̄ḡáȳ imón̄ḡáp̄ir̄in̄i. An̄ ap̄ axínán̄
sin̄i mé xw̄r̄á ik̄xenár̄aḡi nán̄ ine!’ n̄ra
uḡawix̄in̄i.

20 “Anjínaxini, apixí í rixa xwiríá ikixenár+agi nání dñj níá osinini. Gorixoyá imónigíáyíné tñi wáf wurimeia+gíáyíné tñi wáf rókiamoagíáyíné tñi niyínení dñj níá oseainini. Gorixo anj api seyíné seaikárin+pi nání pirí mamó+e agi nání dñj níá oseainini.” Xwi+yá bi anjnamí dání e rinénap+agi aríá winanigini.

²¹ Anɛ́nájɛ ɛnɛ́ sɛ́xɛ́ ɛ́ánɛ́nɛ́ wɔ́ sɛ́nájá xwé wɛ́tɛ́
siyɛ́ yunɛ́ ikɛ́xearɛ́nɛ́yɛ́ sɛ́paxɛ́ wɔ́ nɛ́mɛ́yɔarɛ́
rawɛ́rawáyo nɛ́moairɛ́ re rɛ́nɛ́nɛ́gɛ́nɛ́, “Babironɛ́,
anɛ́ xwé mamadɛ́ ikwɛ́rónɛ́nɛ́pɛ́ nionɛ́ sɛ́nájá ro
moalápa anɛ́ apɛ́ ɛnɛ́ piéronɛ́árɛ́nɛ́. Anɛ́ apɛ́
ámá wará sɛ́nɛ́ ninɛ́máná pearɛ́gɛ́áyɛ́nɛ́nɛ́ anɛ́pá
imónáná ámɛ́ sɛ́nɛ́wɛ́ winɛ́paxɛ́ imónɛ́nɛ́fá menɛ́nɛ́.

²² Aní apixi dani ámi kitá eaniri soni riniri webí riniri pékaki riniri yariṇagi aríá ámi bi wipíríá menini. Ámá amipí imixanro éwapínigíáyí wí aní apixi dani wigí yariḡápi

ám̃i yar̃ñag̃á w̃iñp̃r̃ámañi. S̃ñjá wit̃ siỹt̃ yuñt̃ ik̃ixear̃ñỹt̃ ap̃ix̃i dáñi ám̃i ner̃fná ikax̃t̃ r̃inar̃ñag̃i ar̃á wip̃r̃á meñiñi.

²³ Ap̃ix̃i dáñi uỹt̃w̃t̃ wíá ónar̃ñp̃i ám̃i óñiñá meñiñi. Íw̃t̃ s̃ik̃ñj̃t̃ t̃ñi ap̃iỹá t̃ñi ap̃ix̃i dáñi ám̃t̃ b̃i ñimeáñiro xw̃iỹá naw̃iñt̃ r̃inar̃g̃í ar̃á wip̃r̃á meñiñi. Aỹt̃ r̃ip̃i náñt̃ r̃irar̃ñiñi. Ap̃ix̃iỹá ám̃a ñigw̃ñi omeaaneỹñiro am̃ip̃i b̃i yar̃ig̃áỹt̃ d̃ix̃t̃ aỹá t̃ñi ner̃ñp̃im̃i dáñi ám̃a xw̃ár̃im̃i ñweag̃áỹo ñiyoñt̃ yap̃t̃ ñiw̃iwap̃ir̃iróná seáỹt̃ e m̃uróñg̃á eñag̃t̃ náñt̃ rar̃ñiñi.

²⁴ “Í Gor̃xoyá wíá rókiamoar̃ig̃áỹo t̃ñi ám̃a xeg̃t̃ imóñg̃áỹo t̃ñi ám̃a am̃i g̃im̃i ñweag̃á p̃ip̃ik̃im̃t̃ iññỹo t̃ñi ñip̃ik̃ir̃t̃ reá roáññj̃r̃iñt̃.” Añfñajo e rar̃ñag̃i ar̃á w̃iñañig̃iñi.

19

Babiroñt̃ xw̃r̃á ik̃ixeñag̃t̃ náñt̃ añfñam̃i dáñi yaỹt̃ eg̃á náñr̃iñi.

¹ Ap̃i ar̃á ñiwimáná mañj̃t̃ xwé b̃i ám̃a aỹá wí añfñam̃i ep̃t̃roỹt̃ eg̃áỹññj̃t̃ meañj̃t̃ ñir̃iñr̃i eñj̃ t̃ñi re r̃inar̃ñag̃i ar̃á w̃iñañig̃iñt̃, “Neg̃t̃ Gor̃xom̃i seáỹt̃ e oumeaneỹt̃. Nene éf̃ neam̃íñjo, aỹt̃ or̃iñt̃. Eñj̃ eáñr̃i seáỹt̃ e um̃t̃eyoapax̃t̃ imóñr̃i eñjo, aỹt̃ or̃iñt̃.

² O neỹíror̃i p̃r̃t̃ numamor̃fná nepa x̃ixeñt̃ imóññp̃i t̃ñi wiar̃ñj̃t̃ eñag̃t̃ náñt̃ seáỹt̃ e oumeaneỹt̃. Ap̃ix̃t̃ iỹt̃ ede dáñi war̃ig̃á añj̃t̃ ñim̃iñt̃ íá earoár̃iññj̃ —Í ám̃a xw̃ár̃im̃i ñweag̃áỹt̃ t̃ñi íw̃t̃ niñr̃iñp̃im̃i dáñi uỹt̃ñi oépoyñr̃i ñiw̃iwap̃iya nur̃fná xw̃r̃á

wik̃ixeñír̃iñi. Ím̃i Gor̃ixo neỹíror̃i x̃ixeñi p̃ir̃f numamor̃íná áamá x̃ináíwáññ̃ nimóñíro om̃ñ̃f wíiar̃ig̃fá í ñip̃ik̃ir̃i reá roáññ̃ỹf náñi r̃íxa x̃ixeñi eñf meáfr̃iñi.” ñir̃íro

³ ám̃i re r̃ig̃fawix̃iñi, “Neg̃f Gor̃ixom̃i seáỹf e oumeaneỹf. S̃ñ̃wír̃fá añf apim̃i r̃fá ñiñr̃i peyar̃ñ̃p̃i aññ̃f miñf peyiñfár̃iñi.” r̃fag̃fá

⁴ áamá ám̃iná 24 imóñig̃fá e ññ̃weaxa pug̃fáwa t̃ñ̃i d̃ñ̃f t̃ñ̃f imóñig̃fá waú waú awa t̃ñ̃i Gor̃ixo íkwiañw̃nam̃i ñ̃weañ̃e nup̃f̃kíñimearo om̃i yaỹf ñiwiróná re ñíra ug̃fawix̃iñi, “E imóñiñi. Om̃i seáỹf e oumeaneỹf.” r̃fag̃fá

⁵ siá íkwiañw̃nam̃i dáñi mañf bá re r̃iññ̃nig̃iñi, “Áamá Gor̃ixom̃i x̃ináíwaỹnéññ̃f nimóñíro om̃ñ̃f wíiar̃ig̃fáỹné, s̃iyikw̃ñ̃ñ̃f imóñig̃fapiaỹnér̃añi, xwér̃ixaỹnér̃añi, om̃i wáỹf wíiar̃ig̃fáỹné ñiỹfñéñi, neg̃f Gor̃ixom̃i seáỹf e umépoỹf.” r̃inar̃ñ̃ag̃f ar̃fá wiñanig̃iñi.

“Sip̃isip̃f miáo ap̃ix̃f ñimeaññ̃o.” r̃ig̃fá náñir̃iñi.

⁶ Nioñi mañf xwé b̃i áamá ayá wí ep̃íroỹf eg̃fáỹf meañf ñir̃írná r̃iñr̃i iñig̃f iyakw̃f ñid̃íror̃íná r̃iñr̃i ak̃ir̃iw̃f ñiwekir̃íná r̃iñr̃i yar̃ñ̃p̃áññ̃f ner̃íná re r̃inar̃ñ̃ag̃f ar̃fá wiñanig̃iñi, “Neg̃f Gor̃ixom̃i seáỹf e oumeaneỹf. Neg̃f Ám̃iná Gor̃ixo, eñf eáñig̃fá ñiyoñi seáỹf e wimóññ̃o r̃íxa neameñ̃weañi.

⁷ Sip̃isip̃f miáo ap̃ix̃f meañi r̃íxa r̃ínár̃iñi. Ap̃ix̃f meañi r̃íxa wé ñiróñr̃i ñ̃weañi. Aỹnáñi neg̃f xwiox̃fyo dáñi d̃ñ̃f ñifá ñineaiñr̃i yaỹf nerane Gor̃ixom̃i seáỹf e um̃feyoaaneỹf.” rar̃ñ̃ag̃fá ar̃fá ñiwir̃i wiññ̃anig̃iñi.

⁸ Í oyíníní rāpírāpí awiāxí apíá xaiwí werí kíyí bí mayí erí ení wú —Ú ayí áamá Gorixoyá imónígíáyí xwíáyo nínwēaróná wé níróníro píráníní egíá nání imónínjúríní. Ú mīníní wíagí sínwí níwíníní

⁹ anínajo re nínínínigíní, “Re níníní ríwamíní eaí, ‘Aiwá sipísipí miáo apíxí meaní nání imíxáriníápi nání wáí urepeáriníníyí yayí owiníní.’ níníní ríwamíní eaí.” níníníní re nínínínigíní, “Xwíyíá apí Gorixo ríní enāgí nání nepaxínípiríní.” níníagí

¹⁰ anínajomí yayí owimíníní nání oyá síkwí tíní e upfínímeááná o re nínínínigíní, “Joxí yegí axípi xínáípawíníní nimónírai Gorixomí omíní wíiarígwíwawí e mīnīpaní. Díxí ríríxímeá Jisaso seaíwapíyínípi íá xírarígíáyí yarígíápa nioní ení axípi yaríná woní enāgí nání Gorixomíní yayí wíí. Ayí rípi nání raríníní. Gíní gíne wfá nírókiamoranénáyí, sa Jisaso neaíwapíyínípi rókiamoaníní nání imónarínjwá enāgí nání raríníní.” nínínínigíní.

Osí apíá wení womí seáyí e xēnwēanjo náníníní.

¹¹ Anína oxoáníagí níwíníníná weníní yáníáyí wínínanigíní. Osí apíá wení wonāgí níwíníní osomí seáyí e xēnwēanjo —O re rígoríní, “Díní unwírárípaxoríní. Nepaxíní imónínípiní yarínoríní.” rígoríní. O osomí seáyí e xēnwēanāgí wínínanigíní. O áamáyo níwíeyírorí pírí umamórí míxí wirí neríná wé róníní imónínípiní xíxení xídarínoríní.

12 Xegí síṇwí ríá ápiáwíníṇí werí mīṇíyo dírí mīxí ináyowa dḱínarígápi obaxí dḱínírí enjoríní. Xegí yoí áamá níní majíá nimónímáná xewaníṇoní nījíá imóníṇípi xegí warárimí eánírí

13 rapírapí ragíyo igíá eáníṇí wú yínírí enjoríní. Yoí oyá re ríníṇoríní, “Goríxoyá Xwíyíáoyí” ríníṇoríní.

14 Anínamí dání símíṇí wínarígíáyí rapírapí awíaxí apíá werí kíyí bī mayí imónírí eníyí nīyínímáná osí apíá weníyo nīxenweámáná omí númí waríṇagíá nīwínírí

15 áamá gwí bī bī mónígíá nīyoní xopírará wíní kirá ṇwá yíníṇípa oyá maṇíyo dání peyeaaríṇagí wíníṇanigíní. Ayo ainíxí wá íá nīxírírí nu-menṇwearí wikí Goríxo, ení eánígíá nīyoní seáyí e wimóníṇo ayíkwí mīwóníṇípi nīwíwapíyíríná uraxí wainí sogwí sḱṇá íkwiaṇwí eapíníṇínámí xoyíkímí yarígíápa axípi wíníáríní.

16 Yoí bī rípi “Míxí Ináyí Nīyoní Seáyí e Wimónírí Ámíná Nīyoní Seáyí e Wimónírí Enáoníyí” nírínírí xegí rapírapíyo ṇwírárínírí sáyíyo ṇwírárínírí enagí wíníṇanigíní.

17 Nioní weníṇí yáníáyí anínají wo sogwí ṇweaṇe nírómáná apurí aní píríyo nípíṇka emearíṇíyo ení tíní ríaiwá re uraríṇagí wíníṇanigíní, “Goríxo aiwá xwé imíxínípi nání nībīro awí eánípoi.

18 Míxí ináyíyá gíwí yíyóní ero símíṇí wínarígíáyo seáyí e wimónígíáyíyá gíwí yíyóní ero áamá ení eánígíáyíyá gíwí yíyóní ero osíyíyá gíwí yíyóní ero osíyo seáyí e xenweáíáyíyá gíwí yíyóní ero áamá xínáíwáníṇí nimóníro omíṇí

wiilarìgǎáyíranì, wìgǎ omìṅṅnì yarìgǎáyíranì, áamá ṣyikwínìṅṅ imónìgǎáyíranì, áamá xwérìxa imónìgǎáyíranì, ṇṇnyíyá gǎwǎ yíyónǎ ero epírì nánì awí eánìpoyì.” Ìṅf̣yo ṛf̣aiwá e urarìṅagì wìnìṅanigìnì.

¹⁹ Wenìṅṅ éáyí wìnìṅanigìnì. Nanwo ṭṇṇ ṃìxǎ ináyí xwǎrímì ṅweagǎáyí ṭṇṇ wìgǎ ṣṃìṅṅ wínarìgǎáyí ṭṇṇ nawínì awí neánìro osǎ apǎá wenòmì seáyì e xeṛweanòmì ṭṇṇ o xegǎ ṣṃìṅṅ wínarìgǎáyò ṭṇṇ ṃìxǎ wianìro nánì awí eánárìṅṅagǎ ṇẉṇṛì wìnìṅanigìnì.

²⁰ Nanwomì íá ṇìx̣ṛáṛìro mimónǎ wíá rókiamoarìṅomì —O nanwoyá nénǎ ṭṅṅ imónìṅṅpimì dánì eṃṃǎ neṛf̣ṇá áamá nanwoyá ip̣ṛf̣á eánṛì nanwoyá xopaikìgǎ imónìṅṅp̣ì yayí ṇìwiro egǎáyò yapǎ wíwap̣iyìṅoṛṇṇ. Omì enì íá ṇìx̣ṛáṛìro awaú ṣṇṇ ṣṅṅ eṅáná ip̣ì ṛf̣ṛóṃìx̣ìṅṅ ṛf̣á ápiáwǎ ṣṅṅ saṛip̣áì ṛṇṇṅṅp̣ì ṭṇṇ wearìṅṅwámì mamówáṛf̣agǎ wìnìṅanigìnì.

²¹ Wíṇyo enì osomì seáyì e xeṛweaṇo kirá xegǎ maṇf̣yo dánì peyeeaṛìṅṅp̣á ṭṇṇ p̣ip̣ikímǎ yáráná ìṅṅ ṇṇṇ ṇìḅṃiro wìgǎ gǎwǎ yíyónǎ neṛf̣ṇá agwǎ ìṃǎ uyáṛf̣agì wìnìṅanigìnì.

20

Seteno xwiogwǎ 1,000 apimì gwǎ ṅweaṇf̣ náṇṛṇṇ.

¹ Nionì wenìṅṅ yánf̣áyí wìnìṅanigìnì. Aṇf̣ṇaj̣ wo xegǎ wéyo siṛṛìkǎ yoparǎ ḅì mimónìṅṅyì nánì ḳip̣ì íá x̣ṛṛì senf̣á ẉṛì íá x̣ṛṛì nemáná aṇf̣namì dánì weapaṛìṅagì wìnìṅanigìnì.

2-3 Aṣínajo iwí xwéomì —O sìdírí eníná ṣwēaagí axorìní. Obo axo Setenorìní. Omì íá nìxerì xwiogwí 1,000 múroníá nánì gwí nìyárìrì sirìrìkí yoparí bì mimónìṣíyìmì nìmoaimáná maṣí éde ówaṣí nìyárìmáná síkí bì símìmajíó nánì ikwiáráríagí wìnìṣanigìní. Xwiogwí 1,000 apì pwearíná áamá gwí bì bì mónìgíáyo yapí mìwíwàpìyipa éwìnìgìnìrì óf ayimì ṣwíráríagí wìnìṣanigìní. E nerì aí xwiogwí apì rìxa múróáná axíná onìmiápi éwìnìgìnìrì óf ayimì dánì wíkwìowárìnfárìní.

4 Nionì wenìṣí yáníáyí wìnìṣanigìní. Mìxí ináyíyá siá íkwianṣwí wí ṣìṣwí nìwìnìrì ayo wa áamáyo wíeyíropíríá nánì rípeaárìníṣowa éf ṣwēaṣagíá nìwìnìrì áamá xwíyíá Gorìxoyá íá xìrìro Jisaso nánì anìṣí miní áwaṣí urìro neróná wiwanìṣíyí mìṣí wináná ṣìṣwí mìṣí wákwìgíáyí —Ayí ṣìní xwíárìmì nìṣwēaróná naṣwomì t́nì xegí xopaikígí imìxìnìṣípìmì t́nì yayí mìwipa ero naṣwo nánì ipíríá wígí mimáyorani, wéyorani, meánipa ero egíáyírìní. Ayíyá dìnìyo ṣìṣwí nìwìnìrìnà rìpì éagíá wìnìṣanigìní. Ámì ṣìṣí nero xwiogwí 1,000 apìmì áamáyo Kiraiso t́nì nawínì umēṣwēaṣagíá wìnìṣanigìní.

5 Iwamíó áamá ámì ṣìṣí nero wiápínìmeapíríápi, ayí apírìní. Pegíá wínìyí ayí íná mìwiápínìmeáagíá wìnìṣanigìní. Xwiogwí 1,000 apì rìxa nìpwémáná enáná wiápínìmeáagíá wìnìṣanigìní.

6 Áamá pegíá iwamíó ṣìṣí nero wiápínìmeáíáyí t́nì anì nawínì wiápínìmeapíríá gíyí gíyí yayí owinìní. Ayí áamá Gorìxoyá imónìgíáyí enagíá

nání oyá díní t́nń́ yayí winípxíyíriní. Ayí Goríxo áamá sípíyí ŕfá xwérímí ikáraná ayí t́nń́ nawíní ŕnń́nń́ Ámí b́́ Pepíŕfápiyí ŕnń́nń́pí míméá Goríxo t́nń́ Kiraiso t́nń́ awaúyá apaxípánń́nń́ imónígíáwa yarígíápa nero awaú ηweagííe ananń́ nń́páwiro Kiraiso t́nń́ nawíní nń́ηwearo xwiogwí 1,000 apí múroaríná áamáyo umenηweapíŕfá enagí nánń́ rarń́nń́nń́.

Setenomi migí nń́wimíxírń́ xopírárń́ wiárń́nń́ nánń́rń́nń́.

⁷ Xwiogwí 1,000 apí ŕíxa nń́pwémáná enáná siríríkí Seteno gwí ηweanń́yímń́ dání wíkwíowaráná

⁸ o nń́peyearń́ áamá gwí b́́ b́́ mónígíá xwíá ŕrń́ nń́rímń́nń́ amń́ gímń́ ηweagíáyo —Ayí áamá Gokíyí ŕnń́nń́gíáyí t́nń́ Megokíyí ŕnń́nń́gíáyí t́nń́ ayírń́nń́. Ayo Seteno yapí owíwapń́yímń́nń́rń́ nernerń́ áamá Goríxoyá imónígíáyí t́nń́ mń́xń́ inanń́ro nánń́ ayo awí neaemeríná áamá o awí eaeméyí rawírawá imanń́ e inń́kń́ e wenń́yí yapí xń́xenń́ imónípíŕfárinń́.

⁹ Mń́xń́ obaxń́ ayí xwíárímń́ ayoxń́ xwé íkwianń́wń́nń́nń́ eapń́nń́ηe nánń́ nń́yiro ayí t́nń́ mń́xń́ oinaneyń́nń́ro anń́ Goríxo dínń́ sń́xń́ uyínń́pímń́ —E xegń́ áamá imónígíáyí ηweagíerń́nń́. E awí mudń́móáná re éagń́ winń́ηanigń́nń́. Ríá anń́namń́ dání nń́piérónapń́rń́ ayo ŕfá nowárń́agń́ winń́ηanigń́nń́.

¹⁰ Ayo ŕíxa ŕfá náná obo, ayo yapí wíwapń́yarń́ηomń́ f́á nń́xero ipí ŕrń́rómíxń́nń́ ŕfá ápiáwń́ sń́ηá sarń́páń́ ŕnń́nń́pí t́nń́ wearń́nń́wámń́ —E nanń́wo t́nń́ mímónń́ wíá rókiamooago t́nń́ awaú

xámi moaigfē omi eni axí e nawíni ηweáfríxíniri moaíagfa winíηanigíni. E ikwáwiyirani, áríwiyirani, kikiáa bi mepa nero ríníηfí aníηfí winínfáriní.

Goríxo áamáyo eyeyírómfí ηfí nániríni.

¹¹ Nioni weníηfí yánfáyf míxí ináyfya siá íkwianwí apfá wenfí xwé wina níwínirí anamí éf ηweanjoyá símímanje dání xwíarí tñní anfina tñní nñní peá unáríagí nání ámí síηwí bi míwínipaxí imóníηagí níwínirí

¹² weníηfí éáyf winíηanigíni. Ámá pegfáyf síyikwíníηfí imónígíápiarani, mamadfríxarani, íkwianwínami agwírwáminí ronagfa winaríná bíkwíyf níparíro íkwí ámí wina, ámá dínfí níyímíηfí meapírfá nání yof ηwiráriníηfina eni níparíro pegfá ayf síní síηf neróná yagíápi tñní xixení xwíyfá umeárímínirí nání apí nání bíkwíyo ηwiráriníηfíyo dání fá rírómfí nerí xixení xwíyfá umeáríagí winíηanigíni.

¹³ Ámá pegfá rawírawáyo nínamiro wegíáyfrani, pegfá píyíηfí siwí anfí e —E pepírfá nání Píyoyí ríníηfípi tñfí eríni. E ugíáyfrani, nñní íkwianwí Goríxo éf ηweanfina tñfí e bání wigí yagíápi tñní xixení xwíyfá umeáríagí winíηanigíni.

¹⁴ Pepírfá nání Píyoyí ríníηfípi, píyíηfí siwí anfíyo ηweagfáyo nímeari ipí rírómfíxíηfí rfá wearíηe —E Goríxo xwíyfá umeárífpimí dání ríníηfí winínferíni. E moaíagí winíηanigíni.

¹⁵ Xwíyfá numeárírfná íkwí ámá dínfí níyímíηfí meapírfá nání yof ηwiráriníηfínamí gíyf gíyf anamí yof míηwiráriníηagí níwínírfná ayo fá níxero

ipí rírómíxíníṅf ríá wearíṅf wámi moaíagá
wíníṅanigíní.

21

Anf siṅfna t́nń xwíá siṅfń t́nń nánńrńń.

¹ Nionń weníṅf éáyf wíníṅanigínń. Anf siṅf
wína t́nń xwíá siṅf wírń t́nń ríxa nimóníṅagí
wíníṅanigínń. Anf xámíṅfna t́nń xwíá xámíṅfń
t́nń ríxa anípá imóníṅagí nánń anf siṅfna
t́nń xwíá siṅfń t́nń imóníṅagí wíníṅanigínń.
Rawírawá ámi mńrńwongí nńwńńrń

² weníṅf yánfáyf anf ṅwíá Goríxoyápí —Apí
Jerusaremí Siṅfńpíyń rńńṅńpńńń. Apí apíxí oxí
meánímńńrńńá okiyá inarígápa axípí éńṅf
nínímáná anfńamí Goríxo t́e dánń weaparíṅagí
wíníṅanigínń.

³ Siṅwí e nńwńńrń manń bá íkwianṅwńnamí t́ṅf
e dánń nńrńńrńńá enń t́nń re rńnaríṅagí aríá
wíṅanigínń, “Aríá époyń. Goríxo ṅweearíṅe agwí
ríxa áamá t́nń nawínń imónńń. O ayf t́nń nawínń
nńṅwearóná áamá xíoyá xegf imónńpńrńrńńń. Xe-
waníṅo enń wígf ṅwíáo nimónńrń ayf t́nń nawínń
nńṅwearóná

⁴ amípí dńṅf sípí wiaríṅpí xórórń nńwiirń
nánń wígf siṅwíríxí weaparígápí kwíkwńrńmń
nńwírńńṅf wííagí nánń áamá pero ámíxíá
ero ṅwí earo rńńṅf wíńro yagfápí ámi bń
mepa epńrńrńńń. Xámí e yagfá apí ríxa rína
dánń aníṅńń xwíá iwéagí nánń ámi axípí wí
epńrńámanń.” raríṅagí aríá wíṅanigínń.

⁵ Íkwianṅwńnamí éf ṅweanń re rńńńńgínń, “Aríá
eń. Nionń amípí nńpńń ámi siṅf imíxárńrńńń.”

10-11 Gorixoyá kwíyîpî nîxîxéroáná anînaajo dîwî mîŋŋ sepiá roŋŋ bimî nánî nîmeámî nîniyirî anî ŋwáá xîoyápi, Jerusaremîyî rîniŋŋpî anînamî Gorixo tîe dánî xîxîeá xîo inarîŋŋpî tîni nawîni weaparîná sîwá níagi wîniŋanigîni. Xwînfá anî apî eanîpî sîŋá awiaxî nîgwî xwé roŋŋpî xwînfá eanîŋŋpa eanagi nîwîniŋŋ sîŋá awiaxî jasîpá rîniŋŋpî rîrîmá ôniŋŋpa ônarîŋagi wîniŋanigîni.

12-13 Anî apimî nîpimîni sîŋá tîni ákîŋá aga seáyî émî eanîŋagi nîwîniŋŋ ákîŋá apimî íwî wé wúkaú sîkwî waú inîŋagi nîwîniŋŋ ákîŋá sogwî xemónaparîŋŋmîni imîxinîŋŋpîmî dánî íwî wîyaú wîyi inîŋagi wîniŋŋ ákîŋá sogwî wearîŋŋmîni imîxinîŋŋpîmî dánî enî íwî wîyaú wîyi inîŋagi wîniŋŋ mîdánî mîdánî enî íwî wîyaú wîyi inîŋagi wîniŋŋ nerî ayo bimî bimî anînajî xîxenî awî mearoŋagîa nîwîniŋŋ Isîrerîyîyá xiáwo íriŋowa wé wúkaú sîkwî waú imónîgîfáwayá yoí íwî bimî bimî nîyonî wo woyá yoí eanîŋagi wîniŋanigîni.

14 Sîŋá tîni ákîŋá nearîná iwamîó nîtiwayîrorî tîniŋŋyo —Ayî sîŋá wé wúkaú sîkwî waú xámî wenîyîrîni. Ayo sipîsipî miáoyá wáf wurîmeiagîa wé wúkaú sîkwî waú imónîgîfáwayá yoí sîŋá ayî ayimî xîxenî eanîŋagi wîniŋanigîni.

15 Anînajî nionî xwîyîfá nîrîo xoyîwá iwamîó yarîgîa sîŋá gorî tîni imîxinîŋŋyî anî apimî tîni ákîŋáyo tîni íwîyo tîni iwamîó nêra unî nánî íá xîriŋagi wîniŋanigîni.

16 Anî apiyá miwî imónîŋŋ biaú biaú nîpîni xîxenî imónîŋŋpîrîni. Sepiá miwî mîdîmîdánî imónîŋŋpî axîpî imónîŋŋpîrîni. Anînaajo rîxá

iwamfó yarǵǵáyi tǵnǐ iwamfó yarǵná anǵ api xegǵ
sepiá éfpǐ 12,000 imóninǵagǐ nǐwǐnǐrǐ sepiá enǵ
ákǐnǵá xwápǐyi nimǐxǐga punǵpǐ tǵnǐ sepiá enǵ yegǵ
nimǐxǐga nǐpeyirǐ pǐnǐ wiárǐninǵpǐ tǵnǐ nǐpǐnǐ
axǐpǐ 12,000 imóninǵagǐ nǐwǐnǐrǐ

¹⁷ anǵnajo anǵ apiyá ákǐnǵá iwamfó nerǵná xegǵ
sepiá nǐróga nǐpeyirǐ pǐnǐ wiárǐninǵe imóninǵpǐ
144 mita enǵagǐ wǐninǵanigǐnǐ. Anǵnajo iwamfó
nerǵná ámá iwamfó yarǵǵáyi tǵnǐ enǵnigǐnǐ.

¹⁸ Ákǐnǵá sǵnǵá awiaxǵ jasǐpáǐ rǐninǵpǐ tǵnǐ
nǐkǐkǐróga nǐpeyirǐ eánǐrǐ anǵ nápǐ sǵnǵá gorǵ
tǵnǐ mǐrǐninǵagǐ nánǐ gǐrasǵninǵ rǐrǐmá ókǐárǐnǐrǐ
enǵagǐ wǐninǵanigǐnǐ.

¹⁹ Sǵnǵá ákǐnǵá nearǵná iwamfó nǐtǐwayǐrorǐ
tǐninǵǵ wé wúkaú sǐkwǵ waú xámǐ wenǵpǐ sǵnǵá
awiaxǵ nǐgwǵ xwé ronǵ wǐyǵ wǐyo dánǵ tǵnǐ
nanǵ oimónǐrǐ dǐdairǵ inǵagǐ wǐninǵanigǐnǐ.
Sǵnǵá iwamfó nǐtǐwayǐrorǐ tǐninǵǵyǵ wǐyi sǵnǵá
jasǐpáǐ rǐninǵǵyirǐnǐ. Ámǐ wǐyi onagwá wenǵ
sapaǐyǐ rǐninǵǵyirǐnǐ. Ámǐ wǐyi apǵá wenǵ
agetáǐ rǐninǵǵyirǐnǐ. Ámǐ wǐyi sowǐ inǵǵ emeráǐ
rǐninǵǵyirǐnǐ.

²⁰ Ámǐ wǐyi sadonikǐsǵyǐ rǐninǵǵyirǐnǐ. Ámǐ wǐyi
ayǵá rǐnǵ konirǐanǵyǐ rǐninǵǵyirǐnǐ. Ámǐ wǐyi siyó
rǐnǵ kǐrǐsoraitǵyǐ rǐninǵǵyirǐnǐ. Ámǐ wǐyi sowǐ
xegǵ bǐ inǵǵ berǐrǵyǐ rǐninǵǵyirǐnǐ. Ámǐ wǐyi
siyó xegǵ bǐ rǐnǵ topasǵyǐ rǐninǵǵyirǐnǐ. Ámǐ wǐyi
kǐrǐsopǐrasǵyǐ rǐninǵǵyirǐnǐ. Ámǐ wǐyi onagwá
wenǵ jaiasǐnǵyǐ rǐninǵǵyirǐnǐ. Yoparǵyǐ mǐpǵyǐ
monǵ ametisǵyǐ rǐninǵǵyirǐnǐ.

²¹ Ákǐnǵá ówanǵ wé wúkaú sǐkwǵ waú enǵyǵ

ayí urípo apíá wenjé nigwí xwé roñjé wé wúkaú síkwí waú ayírini. Wínani winani urípo ná woni tñi imixinínjéyírini. Anjé apiyá ófíyí sñjá gorí tñi imixinínjé enagí nani gírasíninjé rírímá ókinjéyírini.

²² Anjé apimi dani anjé Gorixo nani rídiyowá nero seáyí e umearígíá wiwá míriniñagí míwininjanigini. Ayí ripi nánirini. Áminá Gorixo, enjé eánígíá niyoní seáyí e wimóniño tñi sipísipí miáo tñi aiwaninowau aninjé e ninjweari anjé iwáninjé míriniñagí nani wiwá nimírínináyí, ná mayí imónipaxí enagí nani mímíriniñagí wininjanigini.

²³ Gorixo xewaninjo xixíeá inarinjépi wfá anjé apimi okímixirí sipísipí miáo apimi uyíwíninjé yamori enagí nani sogwíraní, emáraní, apimi wfá ómixiníá nani ná mayírini.

²⁴ Wfá anjé apimi dani óniníápi anjé apimini wóniníamaní. Ámá gwí bí bí mónígíá wfá api óniñe ninjwearo wigí yarígíápi epíríáriní. Míxí ináyí xwíárimí njweagíáyí wigí amípí ayá tñjépi nímeámi nuro anjé apimi páwipíríáriní.

²⁵ Ikwáwiyíná ákinjá íwí ówanjéyí yáriníníá menini. Anjé apimi ámi áríwíyí wí imóniníá menagí nánirini.

²⁶ Ámá gwí bí bí mónígíáyo dani amípí ayá tñjépi tñi amípí ámá síñwí níwiníníá “Seáyí e imóninjépiríani?” yaiwiarígíápi tñi anjé apimi nani nímeámi nuro páwipíríá aiwí

²⁷ ámá piáxí weánipaxípi yarígíáyí tñi xwíríá winipaxí imóninjépi yarígíáyí tñi yapí rarígíáyí tñi ayí wí anjé apimi aga ná ríwíyo

áí wí páwipírǎá menìní. Ámá wigí yóí íkwí
sipìsipí miáoyá díní nìyìmìṣípì meapírǎánámì
ṣwírǎrínìgǎyínì aní apimì páwipírǎrínì.

22

¹ Aníṣajò iniḡí díní nìyìmìṣípì imónìpírì nánì
wearìṣípì sǐwá níáná nionì sṣwí nìwìnríná ú
gírásí rírímá ónarìṣípì nónímáná siá íkwianṣípì
Gorìxo tǐnì sipìsipí miáo tǐnì awaúyánámì dánì
sìmìṣípì nìmearì

² aní apimì nánì xegí ófóyó ayá áwìnrímì
wearìṣípì wìnrìṣípì. Iniḡí úmì ororíwámì
dánì íkǎá díní nìyìmìṣípì imónìpírǎá nánìyí ronṣípì
wìnrìṣípì. Íkǎá ayí emá ayí ayo sogwí
nìweríná sogwí xìxegínì wé wúkaú sǐkwí waú
wearìṣípì. Íkǎá ayí ìwípì Gorìxo ámá gwí
bì bì mónìgǎá nìyonì wé ronṣípì imónìṣípì
enṣípì nánì

³ xó eníṣípì ramìxìnìṣípì e dánì axípì sìnì
wí imónìṣípì. Siá íkwianṣípì Gorìxo tǐnì
sipìsipí miáo tǐnì awaúyána aní apimì imónìṣípì
enṣípì nánì ámá xíomì nìxíṣípì nánì xínáíwánìṣípì
nimónìro omìṣípì wìlǎgǎyí aní apimì dánì
xómìṣípì nìyìkwìro yayí seáyì e numero

⁴ oyá sǐmìṣípì enì sṣwí nìwìnrìro xegí yóí
wigí mimáyo eánìgǎyí imónìpírǎrínì.

⁵ Aní apimì dánì sǎá ámì bì yìnrínámì. Ámíná
Gorìxo ámá apimì ṣweagǎyó wíá wókìmìxìnìṣípì
enṣípì nánì uyíwí tǐnì sogwí tǐnì wíá ómìxìnìṣípì
nánì mǐkǐ mayí nimónìro xó tǐnì nawínì
nìṣwìro nánì mǐxí ináyìṣípì nimónìro anìṣípì
mínì mēṣwìpírǎrínì.

“Jisaso ámi weapíná nání aṇwí ayoríní.” uríní náníriní.

⁶ Aṇínajo re níríníniginí, “Xwíyá apí aga nepaxínípiríní. Díní uṇwírárípxípiríní. Ámíná Goríxo —O xegí wá rókiamoarígáwamí xegí kwíyí tíní ení sǐxí wírómixowárarínoríní. O xegí aṇínajoní áamá xǎomí nuxǎdíro nání xínáíwáníní nimóníro omíní wíiarígáyó amípí ríwíyo aṇíní nimónínǎpí nání síwá wimí nání nírowárenapííriní.” níríníniginí.

⁷ “Ará épyí. Nioní seaímeámí nání aṇwí ayoríní. Xwíyá bíkwí rípmí wá nírókiamónírí eáníníyo xǎdarígá gíyí gíyí Goríxoyá díní tíní yayí winípxí imónínjoí.” Jisaso e ríníniginí.

⁸ Amípí apí nání ará wirí síṇwí wínírí yarínáoní, ayí nioní Jononíríní. Ará wirí síṇwí wínírí neríná aṇínají amípí apí síṇwí owínínírí síwá níomí yayí oumemínírí xegí síkwí tíní e upǎkínímeágí aí

⁹ o re níríníniginí, “E mínipaní. Joxí Goríxomí nuxǎdírí nání xínáíxíníní nimónírí omíní wíiarínípa nioní ení axǎpí nimónírí yarígwíwawíríní. Díxí ríríxímeá imónígáyí, wá rókiamoarígáyí tíní xwíyá bíkwí rípmí nírinírí eánínípi ará wíarígá níníyí tíní ayíníní imónínjá woní enagí nání e mínipaní. Goríxo ná womíní upǎkínímeaí.” nínírírí

¹⁰ re níríníniginí, “Xwíyá bíkwí rípmí wá nírókiamónírí eánínípi ríxa nimóníní aṇwí ayo enagí nání joxí sǎ órípíní nerí rítí mǎyáripání.

¹¹ Áamá sípíní imíxarígáyí xe axǎpí sípíní nimíxa uro áamá sípí neróná sǎwí yapí yarígáyí

xe axǵpí sipí néra uro áamá wé róninǵ yarigǵáyǵ xe axǵpí wé róninǵ néra uro ‘Gorixo wimónarinǵpí éimiginí.’ yaiwiarigǵáyǵ xe axǵpí néra uro éirixíní.” nirinǵiniginí.

¹² Jisaso “Arǵá ei.” níniriri re nirinǵiniginí, “Nioní seaímeámǵa nání anǵwi ayoríní. Nioní nǵbiri niseaímearíná áamá wigǵ yarigǵápí tǵnǵ xixenǵ pǵrǵ umamómǵ nánǵ íá nǵxirimi bǵmǵaríní.

¹³ Nioní sǵǵá pǵrǵ tǵǵwearǵinǵnǵ nimóniri anǵnǵ minǵ ǵwearǵáonǵ rarǵinǵ. Iwamǵó wí e dánǵ imóniri yoparǵ wí e nánǵ imóniri enǵáonǵmanǵ. Iwamǵó imónǵǵe dánǵ anǵnǵ sinǵ ǵwearǵ yoparǵ imónǵnǵe anǵnǵ sinǵ ǵwearǵ emǵáoniríní.” nirinǵiniginí.

¹⁴ Áamá sipǵsipǵ miáomi dǵnǵ nǵwikwǵrorǵnǵpimi dánǵ wigǵ rapǵrapǵ oyá ragǵyo igǵánǵnǵ eagǵáyǵ, ayǵ íkǵá dǵnǵ nǵyimǵnǵ imónǵpǵrǵána danǵpaxǵ imónǵro anǵpimi íwǵyo páwipaxǵ imónǵro enǵǵa nánǵ yayǵ Gorǵxoyá dǵnǵ tǵnǵ winǵpaxǵyǵríní.

¹⁵ E nerǵ aǵ apimi bǵarǵwámǵ ǵwearǵáyǵ tǵyǵ yarigǵáyǵríní. Sǵwǵnǵnǵ nimóniri ero ayǵá ero íwǵ inǵro pǵkǵxwǵrǵó ero wigǵ ǵwǵápmi íá nǵxirǵro menǵwearo “Yapǵ oraneyǵ.” nǵwimónǵro yapǵsǵxǵ rǵro yarigǵáyǵríní.

¹⁶ “Nioní, Jisasonǵ sǵyikǵ nionǵyá anǵ apǵ apimi dánǵ imónǵǵáyǵ amǵpǵ apǵ nǵpǵnǵ nánǵ nǵǵá imónǵpǵrǵ nánǵ gǵ anǵnajo áwanǵ osearǵnirǵ uowárenǵpǵaríní. Mǵxǵ ináyǵ Depitoyá xwǵá piaxǵyo dánǵ iwiaronǵáonǵ, ayǵ nioniríní. Sinǵ ímiáonǵ, ayǵ nioniríní.” rǵnǵiniginí.

¹⁷ Kwǵyǵpǵ tǵnǵ sipǵsipǵ miáo apǵxǵ meanǵápǵ tǵnǵ “Beǵ.” rarǵinǵ. Xwǵyǵá rǵpǵ íá roarǵná arǵá

wífá gíyí gíyí ení “Beí.” rííríxíní. Ámá iniíḡf nání gwíńf yeáyí nìwíro “Iniíḡf díní nìyímíníḡf imóníḡf nání imóníṅúmí dání niwírí onímíní.” yaiwífá gíyí gíyí ananí nìbìro oníḡoyí.

¹⁸ Xwíyífá bíkíwí ríḡpímí wífá nìrókíamóníḡf eáníṅpí fáfá roaráfá aráfá wífá gíyí gíyíńé aráfá jiyíkí nìseaorí re osearímíní, “Ámá wiyíńé xwíyífá ríḡpímí ámí bì tíní gwí nìmórí nìrírínáyí, xeaníḡf bíkíwí ríḡpímí eáníṅpí Goríxo e éfáyíńé seaikáriníáriní.

¹⁹ Wiyíńé xwíyífá bíkíwí ríḡpímí wífá nìrókíamóníḡf eáníṅpí rítí nerínáyí, e éfáyíńé Goríxo íkífá díní nìyímíníḡf imóníḡf dananíro éfánámí mídáníḡf oéḡoyíníḡf ḡf rí searakírí aní ḡwífáḡpímí ḡweaníro éfáḡpímí mḡḡáwíḡf oéḡoyíníḡf ḡf rí searakírí nerí seawáriníáriní.” osearímíní.

²⁰ Xwíyífá ríḡf áwaní rariníḡf “Nepa nìbímífá nání anwí e imóníní.” rariní. “Oyí, e imóníwíníḡf.” nímónariní. Ámíná Jisasoxí ríxa bííríxíní.

²¹ Ámá nìyíńéní Ámíná Jisaso ayá osearímíxíní. Apíriní.

Xwiyáá Gorixoyá Sinípírini
The New Testament in the Ankave language of Papua
New Guinea
Nupela Testamen long tokples Angave long Niugini

copyright © 1990 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Angave (Ankave)

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures. Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2012-10-03

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Mar 2025 from source files dated 31 Aug 2023

7a156761-2cde-5bbc-8428-650a73434051